

ΕΛΛΗΝΙΣ

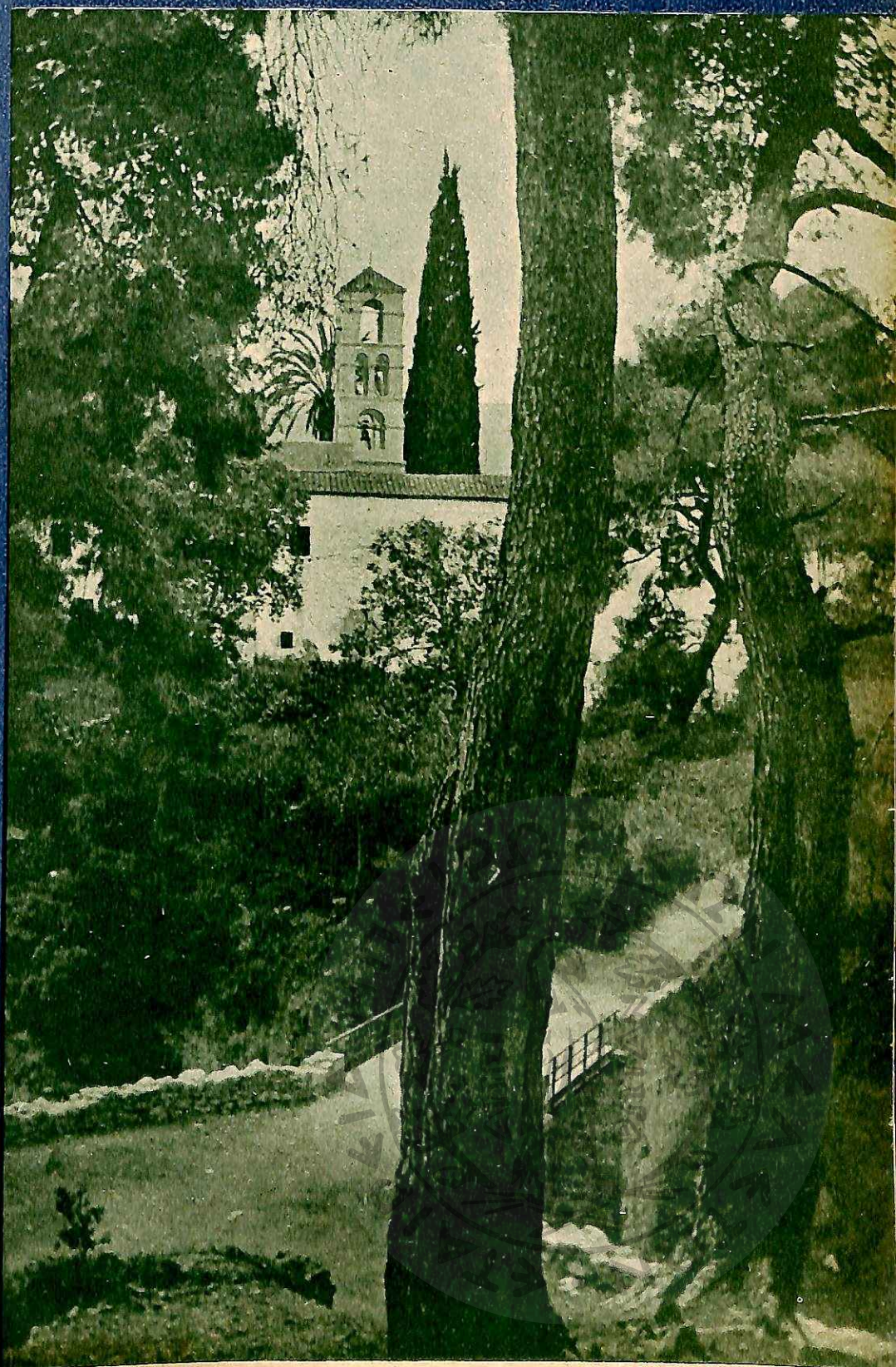
ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1937

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HELLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Hellènes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή έτησια ... Δραχ. 100	Τιμή έκαστου τεύχους
Έξάμηνος " 60	
Έξωτερικού " 200	άπλου Δραχ. 10
Έξάμηνος " 100	διπλού " 15

Αι συνδρομαί άρχονται από την 1ην Ιανουαρίου και είναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Η έορτή της Κονίστρας του Ε.Σ.Ε. υπό Ε.Ο.Ρ.—
 Ίουλία Δραγούμη υπό Άμ Ν. Δρ.— Η γυναίκα και
 η κοινωνική ειρήνη.— Έπίδοσις διπλωμάτων εις τας
 τελειοφύτους της Σχολής Άδελφών του Θεραπευ-
 τηρίου «Ευαγγελισμός» υπό Ρ. Σ. Γ.— Της αγάπης,
 ποίημα υπό Διαλεχτής Ζυγώλη.— Ηρώιδες της Κρή-
 τας υπό Ιωάννου Μουρέλλου, πρόλογος Σοφίας Μαν-
 ροειδή-Παπαδάκη.— Τά βραβεία εις τόν Καλοκαιρί-
 νειον διαγωνισμόν.— Στο πάρκο, ποίημα υπό Κούλη
 Άλέπη.— Η κίνηση του χορού στην άρχαία τραγωδία
 υπό Πολυξένης Μάτευ.— Διήγημα: Τρείς στο αυτοκί-
 νητο υπό Γ. Ι.— Πρώτη Κρατική Σχολή Έπισκεπτριών
 Άδελφών και Νοσοκόμων (εις μνήμην Βασιλίσσης
 Σοφίας) υπό Εύφρ. Χάρτ.— Διά τὰ άνάπηρα παιδιά
 υπό Μ. Σ. Μ.— Τò ύψηλό τακούδι υπό Μαρίας Άντω-
 νοπούλου (ιατρού).— Έντυπώσεις από τò Διεθνές
 Συνέδριον καταργήσεως της σωματεμπορίας υπό Ιδ.
 Perrelet (μετάφρασις Φ. Π.)— Ομιλίαι με την Διλή.—
 Άνάγκη ειλικρινείας υπό Γ. Άννίνου.— Η πνευματική
 κίνηση, κριτική υπό Ε. Π.— Μία έκδήλωσις εργασίας
 και ιερότητας υπό Τατιάνας Σταύρου.— Εταιρία Προ-
 στασίας Ανηλίκων υπό Όλίας Δ. Μάνου.— Ποιή-
 ματα: Οί κόρες του Νηρέα υπό Αγλαίας Ζάνου,
 Αποθέωσις υπό Άθηνάς Ταρσούλη.— Εκδόσεις.—
 Ειδήσεις.— Σταυρόλεξον.— Μόδες.— Εικόνες.

SOMMAIRE:

Inauguration du terrain de jeux du Conseil
 National des Femmes Hellènes.— Julie Dragou-
 mis, par A. D.— La femme et la paix sociale.—
 Remise de diplômes aux infirmières de l'École
 de l'Hôpital «Evangelismos».— Amour, poésie
 de D. Z.— Héroïnes de Crète de Jean Mourellos.—
 Distribution de prix pour le concours «Kaloké-
 rineion».— Dans le parc, poésie de K. Alepis.—
 Le chœur dans le tragédie antique.— Trois dans
 l'auto, nouvelle de G. I.— Première École gou-
 vernementale de Sœurs Visiteuses et Infirmières
 en mémoire de la Reine Sophie.— A propos des en-
 fants infirmes.— A propos des talons élevés, par
 M. Antonopoulou.— Impressions sur les Congrès
 Abolitionniste, Id. Perrelet.— Causeries en com-
 pagnie de Lily.— Le mouvement intellectuel.—
 Une manifestation de travail et de jeunesse, par
 Tat. Stavrou.— Société pour la protection des
 femmes et des mineurs détenus.— Poésies: Les
 filles de Nirée; Apotheose.— Éditions.— Nou-
 velles.— Mots croisés.— Modes.— Images.

Η επί του έξωφύλλου εικόνα παριστάνει τò Μοναστήρι του
 Πόρου, μάς παρεχωρήθη εύγενώς από την Δδα Α. Γκλάκστον.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:
 ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Πρόεδρος: ΡΑΛΛΟΥ Σ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ,
 Άντιπρόεδροι: ΣΜΑΡΑΓΔΑ Θ. ΔΗΜΑΡΑ, ΒΕΡΘΑ Σ. ΛΕΚΑ,
 Γεν. Γραμματεύς: ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ Κ. ΒΑΡΔΑ,
 Ταμίας: ΡΙΤΣΑ Γ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ,
 Σύμβουλοι: ΕΛΕΝΗ Ι. ΣΙΦΝΑΙΟΥ, ΕΛΕΝΗ Ο. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΛΛΗ Μ.
 ΜΥΛΩΝΑ, ΕΥΘΑΛΙΑ Θ. ΜΕΛΑ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ,
 ΖΩΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ.
 Ειδ. Γραμματεύς: ΦΡΟΣΩ Δ. ΠΡΩΤΕΚΔΙΚΟΥ.

Η ΑΜΑΘΕΙΑ ΜΗΡΑΣΚΕΙ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Άναζωογονήσατε τò
 Biocel στο δέρμα σας
 και δά έχετε χρώμα
 δροσερό και ώραϊο
 οίασδήποτε ηλικίας
 και άν φαίνεσδε.

Τò Biocel είνε ή πολύτιμος ούσία μέσα
 στο δέρμα σας, πού τò διατηρεϊ σφικτò
 και δροσερό, αλλά αι φροντίδες της ζωής

άποξηραίνουν τò Biocel και τότε επί 10 γυναικών, αι 7 φαίνονται
 μεγαλειότεραι από την ηλικίαν των.

Άποδώσατε εις τò δέρμα σας φρέσκο Biocel, εξαχθέν από τὰ ύπο-
 δόρια κύτταρα νεαρών ζώων. Η θαυμασία αυτή ούσία έχει εξαιρε-
 τικήν λεπιότητα δια τò δέρμα σας. Θα άναζωογονήση τὰ φυσικά σας
 άποθέματα του Biocel και θα διατηρη ταύτα πάντοτε ζωηρά. Τότε τò
 δέρμα σας θα άποβάλη μόνον του τὰ σημάδια της ηλικίας— ρυτίδες,
 ζάρες, μαύρα στίγματα— και θ' άναδείξη πάραντα πραγματική και
 διαρκή νεότητα.

Δέν ύπάρχει παρò μόνον μία τροφή εις τò Biocel δια τò δέρμα:
 Είνε ή Κρέμα ΤΟΚΑΛΟΝ (χρώματος ρόζ). Έπιθέσατε έξ αυτής άπόψε
 κι' όλας, πριν κοιμηθήτε. Τò πρωϊ μεταχειρισθήτε την Κρέμα ΤΟΚΑΛΟΝ
 (χρώματος λευκού).

Άποτελέσματα έκπληκτικά: Γυναίκες 72 έτών δέν έχουν ρυτίδες,
 γυναίκες 50 έτών φαίνονται μόλις 30 και νεαρά κορίτσια άποκτιούν
 άπόχρωσιν έκτάκτου ώραιότητας.

Η έπιτυχία είνε ήγγυημένη παρò του Οίκου ΤΟΚΑΛΟΝ, άλλως τὰ
 χρήματα έπιστρέφονται.

Ηλιοθεραπεία μέ **NIVEA**

Πρόσωπον, ώμοι, τράχηλος, βραχίονες και πόδια εκτίθενται περισσότερο εις κίνδυνον κατά την ήλιοθεραπείαν. Δι' αυτό μη μείνετε ποτέ επί μακρόν χρόνον εις την αυτήν θέσιν!
Ακριβώς δὲ αὐτὰ τὰ μέρη τοῦ σώματος τρίψατε καλά με **NIVEA** κρέμα ἢ λάδι.
Ἡ ἐντριβὴ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται καὶ διὰ τῶν δύο ἀποφεύγετε τὸν κίνδυνον τῶν ἐγκαυμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποβοηθοῦν τὴν ζωογόνον καὶ εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἰκτίνων.
Ἐνα μαλακὸν ὡς βελούδο, καθαρὸ καὶ λεῖον δέρμα, καὶ μία δροσερὰ καὶ νεανικὴ ὄψις εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣ. ΕΤΑΙΡΙΑ "ΔΑΦΝΗ" ΓΕΡΑΝΙΟΥ 28 ΑΘΗΝΑΙ

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ μυροπωλεία.
Τὸ μικρὸν κυτίον 8.50
τὸ μεσαῖον " 15.-
τὸ μεγάλον " 30.-

688

Καὶ τὰ δικά σας Μαλλιά

Θὰ γίνουν ὠραῖα, ἀρκεῖ νὰ τὰ λούζετε μὴν ἑξάκις τὴν ἡμέραν με τὸ γνωστὸ Σαμπουάν **TÊTE-NOIRE** (Τέτ-Νουάρ). Κάθε φάκελλος περιέχει καὶ τὸ εἰδικὸ «ΣΕΒΕΚΛΑ» ποῦ δίνει στὰ μαλλιά φυσικὴ γυαλάδα, ὑγεία καὶ τὰ διατηρεῖ πάντοτε φρέσκα. Δύο εἰδῶν Σαμπουάν **TET-NOUAR** ὑπάρχουν: Τὸ **ΣΑΜΠΟΝΤΟΡ** γιὰ τὰ ξανθὰ μαλλιά, τὸ **ΣΑΜΠΟΖΑΝ** γιὰ τὰ σκούρα.

**ΣΑΜΠΟΥΑΝ
TÊTE-NOIRE**

2 εἰδῶν:
**Shampoozan
Shampoodor**

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ ΝΙΚΗΣ 10 ΑΘΗΝΑ

"Όταν ἡ νοικοκυρὰ ζητῇ
ΛΟΥΛΑΚΙ ἐννοεῖ ΜΟΝΟΝ
ΛΟΥΛΑΚΙ ΝΤΕΣΤΡΕ
ἀποφεύγετε ὁμως τὰς
ἀπομιμήσεις.
S^{te} A^{me} des Usines Destrée

"ΜΗΝΥΤΟΡ."

ELBEO

Ἡ καλύτερα Κάλτσα
γιὰ τὸν καλύτερο κόσμον

Πυκναὶ περιπάτου
καὶ διαφανεῖς ἀνάποδες
βραδυνές.

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ καλὰ
Καταστήματα εἰς τιμὰς ἀπολύτως
ὠρισμένες.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΙΚΟΣ & ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Α.Ε.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 44-46 - ΤΗΛ. 21-315 - ΑΘΗΝΑΙ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 52.673 - 52.674

Τμήμα Ὀρθοπαιδικόν: Ζώνες - Μαγιὼ - Κορσέδες - Στηθόδεσμοι
τοῦ φημισμένου οἴκου **Barrere** τῶν Παρισίων

Ἐπίσης:

Ζώνες ἰατρικὲς πτώσεως στομάχου, νεφρῶν, σπλάγχνων, κήλης,
μήτρας, παχυσαρκίας, ἐγκυμοσύνης καὶ μετεγχειρητικὲς
ἑτοιμὲς καὶ ἐπὶ μέτρῳ.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΘΑ ΣΑΣ ΠΕΙΣΗ

Διὰ τὴν κήλην συνιστῶμεν τοὺς ἐπιδέσμους:

Ὑπὲρ Νέο-Μπάρρερ, χωρὶς πελότες, χωρὶς ἐλάσματα

ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ

καὶ προσωπικὸν ἄρτιον εὐρίσκεται πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν σας.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΝΕΟΤΕΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗΣ ΑΡ. 17 ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΟΡΕΑ ΔΑ. Παπακωστά

ΗΜΕΡΩΝ: 10-9-81

ΑΡΙΘ. 30254

ΤΑ ΣΤΙΑΠΝΑ ΔΟΝΤΙΑ ΔΙΔΟΥΝ ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

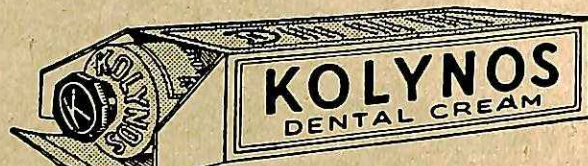

Με «ΚΟΛΥΝΟΣ» και σεις θα αποκτήσετε λαμπρό χαμόγελο.

Είναι τόσο εύκολο όταν χρησιμοποιήτε «ΚΟΛΥΝΟΣ», η «ΚΟΛΥΝΟΣ», προσδίδει εις τὰ δόντια γοητεία ευχάριστον εις τὸ βλέμμα.

Μὴ λησμονεῖτε, ὅτι ἡ «ΚΟΛΥΝΟΣ», εἶναι ἡ πλέον ἀποτελεσματική. Διαρκεῖ δύο φορές περισσότερον ἀπὸ τὴς ΚΟΙΝΕΣ ὀδοντοκρέμες, διότι χρησιμοποιεῖτε μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ποσότητος ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην. Δοκιμάσατε τὴν τεχνικὴν τῆς ξηρᾶς φήκρας μετὰ ἑν καὶ ἥμισυ ἑκατοστόμετρον «ΚΟΛΥΝΟΣ». Θὰ ἐκπληγῆτε ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐτιμήθη εἰς τὴν X καὶ XI Διεθνή Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης μετὰ Μέγα Βραβεῖον ἐκτὸς Συνγωνισμού.

ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΤΖΗ Α.Ε., ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1937

ΑΡΙΘ. 8

Ἡ ἑορτὴ τῆς Κονίστρας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλ. Ἑλληνίδων

Στὸ παιδικὸ κήπο «Κονίστρα Πετραλώνων» τοῦ Ε.Σ.Ε. ἔγινε στὶς 30 Ἰουνίου παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ — Διοικητοῦ Πρωτευούσης κ. Κοτζιά, τοῦ προέδρου τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος κ. Φίλωνος, τοῦ διευθυντοῦ Φυσικῆς Ἀγωγῆς κ. Καρβελά, τοῦ προεδροῦ τοῦ Ε.Σ.Ε. καὶ πολλοῦ κόσμου, ἡ ἑορτὴ τῆς ὀρχομωσίας δύο χιλιάδων παιδιῶν. Μετὰ τὴν δέξιν τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κυρίου Ἀλεξ. Γεωργιάδου ἔκαμε εἰσήγησιν περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς «Κονίστρας» ἡ πρόεδρος τοῦ τμήματος Φυσικῆς Ἀγωγῆς τοῦ Ε.Σ.Ε. κυρία Θεοπίης Κοκόλη, ἡ ὁποία καὶ προσέφερεν ἐκ μέρους τοῦ τμήματός της ἀναμνηστικὰ μετὰλλια στὸν κ. Κοτζιά καὶ στὴν κ. Παλλοῦ Γεωργαντὰ γιὰ τὴς μεγάλες τῆς προσπάθειες ὑπὲρ τῆς Κονίστρας.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων σὰς ἐκάλεσε σήμερα ἐδῶ διὰ νὰ δῆτε τὸ γήπεδό μας, διὰ νὰ γνω-

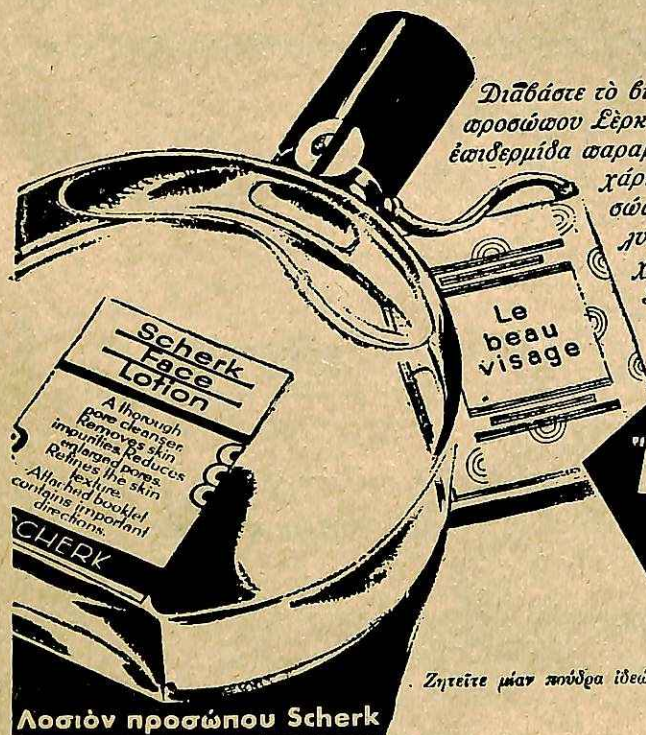
ρίσετε τὰ παιδιὰ μας καὶ νὰ ἴδωσιν καὶ αὐτὰ ἀπὸ κοντὰ ἐκείνους πού μετ' ἐπὶ σφοδρῇ προσπάθειᾳ νὰ τοὺς παρέχουν εὐχάριστες καὶ χαρούμενες ὥρες μέσα σ' αὐτὸν τὸν χώρον πού εἶναι δικὸς τους, πού μποροῦν ἐλευθέρως νὰ κάνουν ὅ,τι τοὺς ἀρέσει, ὅ,τι τοὺς ὑπαγορεύει ἡ παιδικὴ τους ψυχὴ. Κανεὶς δὲν τὰ κυβερνᾷ· κυβερνῶνται μόνον τῶν εἶναι πραγματικὰ στὸ βασιλείον των· πειθαρχοῦν αὐτόματα καὶ εἶναι αὐστηροὶ δικασταὶ μεταξὺ των εἰς κάθε τι πού παραβαίνει τὴν καλὴν συμπεριφορὰν των ἐδῶ μέσα καὶ ἔξω ἀκόμη. Αὐτὰ ἔχουν κάθε πρωτοβουλίαν, αὐτὰ ἐξήτησαν καὶ τὴν σημερινὴν ἑορτήν. Ὅ,τι ἀκούσετε σήμερα καὶ ἡ προσφάνησις τῶν νέων καὶ ἡ ὀρχομωσία των εἶναι ἐντελὲς δική των ἐκδήλωσις τοῦ πῶς σκέπτονται καὶ πῶς αἰσθάνονται.

Αἱ κυρίαι τοῦ Τμήματος Φυσικῆς Ἀγωγῆς καὶ Ψυχαγωγίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων παροικουνοῦμε καθημερινῶς καὶ εἴμεθα διαρκῶς εἰς

SCHERK

Διαβάστε τὸ βιβλιαράκι ποὺ εἶναι στὴν φιάλη τῆς Λοσιὸν ἀρροσώων Σέρκ. Διὰ τὸ ὅτι: Μόνον ἡ κατὰ καθαρισμένη ἐκιδερμίδα παραμένει δροσερή, γαλήνη καὶ σφύρει τὴν ἐγκυστικήν χάριν μιᾶς ὑγιούς ὡμορφίας. Καὶ ἡ Λοσιὸν ἀρροσώων Scherk καθαρίζει τὴν ἐκιδερμίδα ἀνόμωστα, τὴν ξανανειώνει καὶ τὴν διατηρεῖ στὸ χρῶμα τῆς ὑγείας. Φιαλίδια τσάντας Δραχ. 35.- Μεγαλύτερα τῶν Δρ. 55.-, 90.- καὶ 175.-.

Δείγμα ἀποστέλλεται ἐναντι 5δράχ. γραμματοσήμου. Γεν. Ἀντ.: Οἶκος Π. Γ. Μαγκριώτη, Νίκης 10, Ἀθήναι.

Ζητεῖτε μίαν πούδρα ἰδωδῆ; Θι' τὴν βεβητε τὴν πούδρα Mystikum τοῦ Scherk.

Λοσιὸν προσώπου Scherk

Ἐνν σοφὸ βιβλιαράκι

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὰ παῖδιά μὲ τις μητέρα καὶ συνεργαζόμεθα μὲ τοὺς ἀρχηγούς. Ἐδῶ ὅλες μας αἱ προσπάθειαι, ὅλες μας οἱ φροντίδες: πῶς νὰ βροῦμε κάτι ποὺ νὰ τὰ διασκεδάσει, κάθε τι ποὺ τὰ εὐχαριστεῖ; προσπαθοῦμε κατὰ τὸ δυνατόν νὰ ἱκανοποιήσωμε κάθε τὸν ἐπιθυμία καὶ κάθε τὸν παιδικὴν τρέλλα ἀκόμη. Θέλομε νὰ γίνῃ ἕνας σωστὸς παράδεισος τῶν παιδῶν καὶ θὰ γίνῃ.

Τὸ ἔργον μας ἀκόμη εἶναι ἐντελὸς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἀτελές. Ἀλλὰ ἡ ἱκανοποίησίς μας εἶναι πλήρης καὶ εἰμεθα εὐτιχεῖς ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ μας. Συγκεντρώνοιμε παῖδιά ὄχι μόνον ἀπὸ τὶς κοντὰ γειτονιὰς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μακρινὰς συνοικίας ἀκόμη ξεκινοῦν γιὰ λίγο παιχνίδι ἐδῶ μέσα. Ἐχομε τὸ Ἀλσάκι μας γιὰ τὶς μαμάδες μὲ τὰ μαρὰ, ἔχομε τὸν στῖβο μὲ παιχνίδια γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους, τὶς δὲ Κυριακὰς καὶ γιορτὰς γεμίζει τὸ γήπεδο ἀπὸ ἐργατικὰ παῖδιά.

Αἱ παρατηρήσεις μας καὶ ἡ πραγματικὴ μελέτη τοῦ χαρακτήρος τῶν παιδιῶν ἐδῶ μέσα καὶ τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς των, ποὺ μέρα μὲ τὴν ἡμέραν βελτιώνονται, μᾶς δίδουν ἄριστα παραδείγματα καὶ πρέπει νὰ υπερηφανευόμεθα ὅτι τὸ Ἑλληνόπουλο μὲ μίαν παρακολούθησιν τὴν ὁποίαν νὰ μὴ καταλαβαίνει καὶ πολὺ—πολὺ πῶς ὑπάρχει, μᾶς παρουσιάζει τὸ ὑπόδειγμα τοῦ καλοῦ παιδιοῦ καὶ κατόπιν τοῦ νέου μὲ ἄμειπτον τὸ ἠθικόν, μὲ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα σταθερὸν καὶ μὲ ἀνιδιόνητον καὶ πλήρη συναίσθησιν τῶν καθηκόντων του πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν Πατρίδα.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων τέτοια παῖδιά θὰ βγίλῃ ἀπὸ τὴν «Κονίστρα» τῶν Πετραλώνων καὶ εἶναι μία πραγματικὴ ἐπιτυχία τοῦ μεγάλου ἔργου ποὺ ἀνέλαβε.

Τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἔργου τούτου ὀφείλει εἰς τὸν στοργικὸν πατέρα τῆς νεολαίας Ἰωάννην Μεταξᾶ, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα θυσιάζει ὑπὲρ αὐτῆς, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ποὺ παρεχώρησε τὸν θαυμασίον αὐτὸν χώρον, εἰς τὸν κύριον Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας ποὺ πρῶτος ἐπεπρέφθη τὴν Κονίστρα καὶ μᾶς ἐβοήθησε νὰ γείνουν οἱ ἀπαραίτητοι ἐγκαταστάσεις, εἰς τὸν κύριον Ὑπουργὸν Διοικητὴν Πρωτευούσης, πραγματικὸν ἐμψυχωτὴν τῆς νεολαίας ποὺ μὲ ἰνθουσιασμὸ παρακολουθεῖ τὸ ἔργον μας καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἔργων μᾶς ἐτοιμάζει τώρα τὸ κολυμβητήριον, τὴν μεγαλυτέραν ἀπόλαυσιν τοῦ παιδιοῦ, τὸ ἱατρεῖον, ὑπόστεγον κ.τ.λ., ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὸν κύριον Ὑπουργὸν τῆς Προνοίας ὅστις ἐν γένει ἐβοήθησε τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον.

Ἡ ἐπιτυχία μας ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος καὶ εἰς τοὺς καλοὺς μου συνεργάτας καὶ βοηθούς, τοὺς ἀρχηγούς τῆς Κονίστρας, τὰ φιλότιμα αὐτὰ καὶ ἐργατικά παῖδιά ποὺ μὲ πραγματικὸ ζῆλον καὶ ἀγάπην ἐργάζονται γιὰ τὴν Κονίστρα.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων βασιζόμενον

καὶ διὰ τὸ μέλλον εἰς τὴν ὑποστήριξιν ὅλων ὧν ἀνέφερα ἀνωτέρω, λαμβάνει θάρρος καὶ δύναμιν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου ποὺ ἀνέλαβε καὶ εὐχεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δράσιν του καὶ εἰς ἄλλας συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν ὅπου ἔχουν τόσον ἀνάγκην τοιούτων κέντρων.

Καὶ τώρα σὰς παρακαλῶ, μικροί μου καὶ μεγάλοι φίλοι νὰ φωνάξωμε:

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω τὸ Ἔθνος

Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις

Ἐκ μέρους ἐπιτροπῆς γονέων ἡδυστέρησεν τὴν Ἐθν. Κυβέρνησιν καὶ τὸ Ἐθν. Συμβούλιον ὁ κ. Χριστόπουλος.

Γιὰ τὴ νεολαία Πετραλώνων ὠμίλησεν ὁ σπουδαστὴς Γ. Χαλκιαδάκης ὁ ὁποῖος ἀπήγγειλε καὶ τὸν ἐξῆς ὅρκον:

Ὁρκίζομαι,

Ὅτι στὸν ἱερὸ αὐτὸν χώρον θὰ καλλιεργήσω, συμφωνῶ μὲ τοὺς ἄγραφους ἠθικοὺς νόμους, τὸ σῶμα μου καὶ τὸ πνεῦμα μου, γιὰ νὰ γίνω ἀργότερα φρονεῦς τῶν εὐγενῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἠθικῶν τάσεων τὴν κοινωνία,

Θὰ ἀγαπῶ τὴν Πατρίδα μου,

Θὰ σέβωμαι τὸν Βασιλέα,

Θὰ ὑπακούω στὶς προσταγὰς τοῦ Κράτους,

ἀποβλέποντας πάντοτε εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἱερῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, εἰς τὴν πρόδο καὶ εὐημερίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ἀπονομὴ τῶν μεταλλίων στοὺς νεκροὺς ἀρχηγούς καὶ στὰ διακριθέντα γιὰ τὴ καλὴ τους διαγωγὴν παῖδιά, ἐχορεύθησαν διάφοροι Ἑλληνικοὶ χοροὶ καὶ τὰ παῖδιά σκορπίσθησαν κατόπιν στὶς ἐγκαταστημένους ἐκεῖ πικιδιές, τὶς ὁποῖες τοὺς παρέδωκε γιὰ πρώτη φορὰ αὐτὸς ὁ κ. Ὑπουργός. Στὴν ὥρα αὐτὴ γιορτὴ συγκεντρώθηκαν χιλιάδες κόσμου καὶ ἀπὸ τὶς πέριξ συνοικίας ποὺ στὸ τέλος τῆς γιορτῆς ἐξητωκραύγασαν ζωηρότατα ὑπὲρ τῆς Βασιλείας καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

Ὁραῖαν ἐμφάνισιν ἔκαμε στὴ γιορτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ἐργασίας τοῦ Ε. Σ. Ε. διατηρουμένης στὰ Πετραλῶνα Νυκτερινῆς Σχολῆς Ἀγγραμάτων Γυναικῶν Αἱ ὀγδόντα τῆς μαθήτριες σύσσωμοι προσήλθαν μὲ τὴν δασκάλα τους κ. Εἰρ. Σαλουστρίδου. Ἐπίσης παρέστησαν μὲ πηραδειγματικὴ τάξιν καὶ ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς συνοικίας. Ἐν τέλει ἀναφέρομεν ἀκόμη τὴν ἐκ 5.000 δρχ. δωρεὰν τῆς κυρίας Χρυσοῦλας Ζερμπίνης ὑπὲρ τῆς «Κονίστρας». Τὸ τμήμα ἀπεφάσισε νὰ τοποθετήσῃ μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ ντοὺς.

Τὸ Ἐθν. Συμβούλιον Ἑλληνίδων μπορεῖ δικαίως νὰ υπερῆφαι εὐθὺς γιὰ τὸ συντελούμενον ἐν τῇ «Κονίστρᾳ» ὥραϊο καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἔργο.

Ε. Ο. Ρ.

Ἰουλία Δ. Δραγούμη.

Στις 15 τοῦ περασμένου μηνὸς οἱ καμπάνες τοῦ μικροῦ νησιοῦ τοῦ Πόρου ἠχοῦσαν πένθιμα ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἀναγγέλλοντες στοὺς κατοίκους τῆς τὸ θάνατο τῆς Ἰουλίας Δραγούμη.

Οἱ νησιῶτες σταματοῦσαν καὶ σταυροκοποῦσαν. «Θεὸς χωρὲς» τὴν τὴν Κυρία!.

Γιατὶ γιὰ ὅλους, ἐδῶ, στὸ νησί, ἦταν ἡ Κυρία. Ἐδῶ καὶ περὶ ἑπτὰ χρόνια. Ἡ Κυρία τοῦ «κόκκινου σπιτιοῦ» μὲ τὶς πικρόφυλλες περιπλοκάδες καὶ τὶς πέτρινες σκάλες του ποὺ κατέβαιναν ἕως τὴ θάλασσα.

Καὶ ποῖος δὲν τὴν ἤξερε στὸ νησί! Καὶ ποῖος δὲν τὴν εἶχε δῆ νὰ περνᾷ μέσα ἀπὸ τὰ στενοσόκκακα τοῦ χωριοῦ καὶ νὰ σταματᾷ ποὺ καὶ ποῦ γιὰ νὰ μιλήσῃ στὰ μικρὰ παῖδιά ποὺ παίζανε στὸ δρόμο ἢ νὰ καλησπερίσῃ τὶς γυναῖκες ποὺ κάθονταν στὶς ξώπορτες τῶν σπιτιῶν τους.

Ἡ Κυρία!

Μιὰ μεγάλη Κυρία. Μιὰ Ἑλληνίδα ποὺ τίμησε τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ὅσο λίγε. Μιὰ ἐξαίρετικὴ γυναίκα

Μητέρα τεσσάρων παιδιῶν εἶχε μέσα εἰς τὴν καρδίαν της τὰ παῖδιά ὅλου τοῦ κόσμου καὶ μίλησε πρὸς αὐτὰ ὅσο καμμιὰ Ἑλληνίδα δὲν τὸ ἔχει κάνει ἕως τὰ σήμερα.

Γενεὲς δλόκληρες παιδιῶν θεομάνθησαν καὶ χάθηκαν μὲ τὶς ἱστορίες της καὶ ἔζησαν μέσα εἰς τὴν καθαρὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἀγάπης ποὺ τοὺς πρόσφερε. Ἦξερε νὰ μιλήσῃ πρὸς τὰ παῖδιά. Ἦξερε νὰ τοὺς ἐμπνέῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν τους γιὰ τὶς ὥραιες καὶ τὶς ἥρωϊκές πράξεις, νὰ τοὺς ἀγγίξῃ τὶς πιδὲ εὐαίσθητες χορδὰς τῆς φιλοτιμίας τους καὶ τῆς περηφάνιας τους, νὰ τοὺς κἀνῃ νὰ θαυμάζουν ὅτι ἦταν ἄξιοι, ἀληθινὸι καὶ γενναῖοι δίχως νὰ χάνεται σὲ ἀνιαρὰς συμβουλὰς καὶ σὲ ἀψυχολόγητα παραδείγματα. Τὰ βιβλία της γιὰ παῖδιά εἶχαν δόξα, ζωντάνια, διαλόγους ζωηροὺς καὶ φυσικοὺς μεταξὺ παιδιῶν ἢ μεταξὺ παιδιῶν καὶ μεγάλων, τέλει ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἀπάνω ἀπ' ὅλα: ἀτμόσφαιρα. Μιὰν ἀτμόσφαιραν ἀνθρωπισμοῦ καὶ ἀγάπης, ἀπλῆ, καθαρὴ, ἡμερῃ. Ὁ κόσμος τοῦ παιδιοῦ βαθεῖα κατανοημένος καὶ ἀποδομένος τέλεια.

Τὰ τέσσερα δικά της παιδιά, δυὸ ἀγόρια, καὶ δυὸ κορίτσια, ἔρχονταν καὶ ξανάρχονταν μέσα στὶς διάφορες παιδικὲς ἱστορίες της, τὸ καθένα μὲ τὴ δική του προσωποποίηση τὸ χαρακτήρα του, τὶς τρέλλες του, τὰ κατορθώματά του.

Ποῖο παιδί πού ἔτιχε τυχερὸ νὰ διαβάσῃ ἢ νὰ τοῦ διδάσουν τὰ «Τρία παιδιά», τὸ «Στὸ Νησί τους» ἢ τὸ «Ὅλοι μαζί» δὲν ἔζησε μ' αὐτὰ τὰ τέσσερα παιδιά καὶ δὲν τὰ ὀνειρεύτηκε, γιὰ καιρό, σὰν μικροὺς ἥρωες μυθικοὺς μέσα στὸν παιδικὸ του ρωμαντικὸ κόσμο;

★

Ἡ Ἰουλία Δ. Δραγούμη γεννήθηκε στὴν Πόλη στὰ 1858. Ἀνῆκε ἀπὸ τὸν πατέρα της στὴν χιώτικη οἰκογένεια τῶν Πασπάτηδων, κι' ἀπὸ τὴ μητέρα της στὴν ἐπίσης χιώτικη οἰκογένεια τῶν Σκυλίτηδων.

Ὅταν ἦταν ἀκόμα πολὺ μικρή, μόλις 7 χρονῶν, ἡ οἰκογένειά της ἐγκατέλειψε τὴν Πόλη καὶ πῆγε νὰ ἐγκατασταθῇ στὸ Liverpool τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ὁ πατέρας της, Νικόλαος Πασπάτης, ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς τοῦ μεγάλου ἐμπορικοῦ οἴκου Ralli-Brothers. Ἡ μικρὴ Ἰουλία ἀνατράφηκε καὶ μεγάλωσε μαζί μὲ τὰ ἄλλα τρία ἀδελφία της στὴν Ἀγγλία. Οἱ γονεῖς της, σὰν γνήσιοι Ἕλληνες φρόντισαν νὰ δώσουν στὰ παιδιά τους ἑλληνικὴ μόρφωση καὶ εἶχαν πάντα Ἕλληνες δασκάλους στὸ σπίτι. Ὅταν παντρεύτηκε, ἐδῶ στὶς Ἀθήνας, τὸν Δημήτριον Ι. Δραγούμη, τῆς γνωστῆς παληῆς μακεδονικῆς οἰκογενείας, ἦταν 24 ἐτῶν καὶ μόνο ἔπειτα ἀπὸ τὸ γάμο της ἐγκατεστάθηκε ὀριστικῶς στὴν Ἑλλάδα. Ἦρθε ἐδῶ μὲ προσδοκία γεμάτη ἐνθουσιασμό καὶ ἀγάπη γιὰ ὅλα ὅσα θὰ ἀντίκριζε. Λάτρευε τὸν ἄνδρα της, λάτρευε τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἑλληνικὴ φύση, τὸ φῶς τὸ ἑλληνικόν. Ἡ καθαρὰ ρωμαντικὴ της ὑπαρξὴ δέθηκε ἀμέσως μὲ ὅτι τῆς πρόσφερε ἡ καινούργια της ζωὴ, καὶ ἕως τὴν τελευταία της πνοὴ ἔζησε μέσα σ' ἓναν δικό της κόσμον λατρείας γιὰ τοὺς δικούς της, γιὰ τὸν τόπο της καὶ γιὰ τὴν ἐργασία της τὴν λογοτεχνική.

Κατ' ὁρθε μὲ θαυμαστὴ δύναμη νὰ ἀπομὼνώνεται μέσα στὸ δικό της αὐτὸν κόσμο ἀψη-

φώντας ὅλες τὶς μικροὺς ἐγνοίες καὶ τὶς πεζὲς φροντίδες τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἀφιερώνοντας τὸν ἑαυτὸ της στὴ συγγραφικὴ της ἐργασία. Γιὰ τὴν ἐργασίαν σκληρὰ ἡ Ἰουλία Δραγούμη γιὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ πού ἔφθασε. Ὅσο κι' ἂν εἶχε μάθει τὰ ἑλληνικά, στὰ ξένα, τὴ γλῶσσα δὲν τὴν κατεῖχε βρῆκε ἀνυπερβλητὲς δυσκολίες ὅταν βάλθηκε νὰ μεταφράσῃ ἀπὸ τὰ ἀγγλικά τὸ πρῶτο της ἑλληνικὸ βιβλίο, καὶ ἀργότερα, οἱ δυσκολίες αὐτὲς αὐξήσαν κατὰ πολὺ, ὅταν θέλησε νὰ γράψῃ ἀπ' εὐθείας στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ μάλιστα στὴ δημοτικὴ πού θαύμαζε καὶ παραδεχόταν ἀπόλυτα ὡς τὴ ζωντανώτερη καὶ παραστατικώτερη γλῶσσα.

Αὐτὸ πού πρέπει νὰ εἰπωθῇ ἀκόμα, ἐδῶ, εἶναι ὅτι δίχως τὴ βοήθεια τοῦ ἀντρα της δὲν θὰ εἶχαμε σήμερον ὅ,τι ἔχομε δικό της στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα. Στάθηκε τυχερὴ στὸ σύντροφο τῆς ζωῆς της. Παντρεύτηκε ἓναν ἄνθρωπο ἀντάξιό της, καθ' ὅλα, πού στάθηκε γι' αὐτὴν κι' ἓνας ἀκούραστος βοηθὸς καὶ συνεργάτης.

Τὸ πρῶτο της βιβλίο «Tales of a greek Island» (ἀργότερα μεταφράστηκε ἀπὸ τὴν ἴδια μὲ τὸν τίτλον «Ποριώτικες Ἱστορίες») ἦταν διηγήματα τοῦ Πόρου μὲ ἥρωες, ψαράδες καὶ βοσκούς τοῦ νησιοῦ. Ἡ δημοσίευσή της στὴν Ἀμερικὴ, τὸ 1912, προκάλεσε ἐνθουσιαστικὲς κριτικὲς στὰ ἀμερικανικά καὶ ἀγγλικά φύλλα. Μεγάλες ἐφημερίδες σὰν τοὺς Times καὶ περιοδικὰ σὰν τὸ Punch ἀσχολήθηκαν μ' αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ ὅλοι οἱ κριτικοὶ ἔγραψαν ἐξαίροντας τὴν φρεσκάδα καὶ τὴν ἀπλότητα τῶν διηγημάτων αὐτῶν, καὶ ὅλοι μαζί μ' αὐτὰ δοκίμασαν τὴ γοητεία τοῦ γαλανοῦ νησιοῦ της.

Ὁ κριτικὸς τοῦ Punch, τοῦ περίφημου σατυρικοῦ περιοδικοῦ, γράφει μέσα σὲ ἄλλα, «Ὅταν ἄρχισα νὰ διαβάζω τὶς «Ποριώτικες Ἱστορίες» τῆς Ἰουλίας Δραγούμη ἐνίωσα πόσο ξένος ἦμουν μέσα σ' ἓναν τόπον ἀπολύτως ξένο γιὰ μένα παρ' ὅλο πού νόμιζα ὡς τὰ τώρα, ὅτι ἡ κλασσικὴ μου μόρφωση μοῦ εἶχε μάθει κατὰ γι' αὐτόν. Ἡ χώρα αὐτὴ ἡ κατάφυτη ἀπὸ ἀμπέλια κι' ἐλῆες, πού εὐωδιάζει ἀπὸ θυμάρια, μυρτιές καὶ σχίνα. Χρυσὴ ἀπὸ λεμόνια, ἀπὸ μούρα πορφυρὰ καὶ πράσινα ἀπὸ τὰ σῦκα της ὅλο χυμό». Καὶ πάρα κάτω «Καὶ ὅλα αὐτὰ

τώρα τὰ ξέρω γιὰ τὸ μὲν μίλησε μιὰ γυναῖκα. Μιὰ γυναῖκα μὲ ἓνα σπάνιο χάρισμα ἀγάπης γιὰ τὴ φύση καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ τόπου της».

Δυστυχῶς ὁ κῶρος ἐδῶ δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ παραθέσουμε ἀποσπάσματα ἀπὸ ἄλλες κριτικὲς. Ἐλπίζουμε νὰ μᾶς δοθῇ ἡ εὐκαιρία ἀργότερα νὰ μιλήσουμε λεπτομερέστερα γιὰ ὅλα αὐτά.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ «Tales of greek Island» ἀκολούθησε τὸ «Under Greek Skies» τὸ 1913, τρία διηγήματα γιὰ παιδιά, μεταφρασμένο ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἴδια μὲ τὸν ἑλληνικὸν τίτλον «Τὰ τρία παιδιά». Καὶ ἔπειτα τὸ μεγάλο της σύγγραφο, ἑλληνικόν, κοινωνικόν ρωμάντσο της «A Mau of Athens» τὸ 1917.

Τὸ πρῶτο της ἑλληνικὸ βιβλίο «Τὰ τρία παιδιά» (τὸ 1919 στὸν ἐκδοτικὸ οἶκον Ἀγκύρας) εἶναι, ὅπως εἶπαμε μεταφρασμένο ἀπὸ τὴν ἴδια στὴν καθαρεύουσα ἀκόμα. Ἀκολούθησαν τὰ ἄλλα βιβλία, γιὰ παιδιά, στὴ δημοτικὴ γλῶσσα «Ὅλοι μαζί», «Στὸ Νησί τους», «Στὴν Κοζάνη», «Νὰ τὰ ποῦμε;», «Ὁ βάρταχος πού βαριέται», «Παραδόσεις καὶ Παραμύθια», «Στὴ ψυχὴ τοῦ ἄλλου» καὶ ἄλλα.

Ἡ συνεργασία της στὴν «Ἑλληνίδα» χρόνια τώρα στάθηκε ἐξαιρετικὰ πολὺτιμη μὲ διάφορα ἀνέκδοτα διηγήματά της. Στὰ 1921 δημοσιεύτηκε τὸ πρῶτο της διήγημα «Ὅταν γύρισε». Ἐπειτα ἀκολούθησαν «Ὁ βοσκὸς τῆς Ἀρκαδίας» ἀπὸ τὸν τόμον της «Ποριώτικες Ἱστορίες», «Νὰ μαζέψουμε τὰ συντρίμματα», «Ἡ κόρη του», «Τὸ ὄνειρο τῶν νησιῶν», «Τὸ καρβέλι», «Τὸ γράμμα», «Στοὺς Ἀέρηδες» καὶ ἄλλα.

Γιὰ τὴν ἑλληνικὴ παλληκαριά, γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γῆ καὶ γιὰ τὰ παιδιά της ἔγραψε. Ἡ Ἑλλάδα ἦταν ἡ μεγάλη της ἡρωϊκὴ πατρίδα. Ὁ Πόρος ἦταν ἡ δικιά της, μικρὴ πατρίδα, ὁ τόπος ὅπου ἔζησε, ἔγραψε καὶ ἀνάθρεψε τὰ παιδιά της. Ὅταν, πρὶν ἀπὸ πενήντα χρόνια, πρωτοφτασμένη στὸν τόπον καὶ νιόπαντρη καλέστηκε, ἀπὸ τὴν παλιὰ, φιλικὴ οἰκογένεια τῶν Δραγούμη, τοὺς Τομπάζη, στὸ παλὸν οἶκον γενεακὸ σπίτι καὶ ὑποστατικό, ἐδῶ στὸν Πόρον, ἡ καρδιά της ἄραξε σ' αὐτὸ τὸ μαγευτικὸ νησί. Ἀγάπησε αὐτὴ τὴν ἑλληνικὴ γωνίτσα, ὅπως ἐκείνη ἤξερε ν' ἀγαπᾷ. Ἀμέσως τότε ἀγόρασε τὸ μεγάλο πευκόφυτο κτῆμα ὅπου

ἔχτισε τὸ σπίτι της κι' ὅπου πέρασε ὅλα της τὰ καλοκαίρια ὅταν δὲν ταξίδευε, στὴν Ἀγγλία, στοὺς δικούς της.

Κι' ἐδῶ ἄρχισε νὰ γράφῃ. Κάτω ἀπὸ τὰ πεύκα της, κοντὰ στὴν ἡσυχὴ ἀτλαζωτὴ θάλασσα, ἀνάμεσά στὰ θυμάρια καὶ τὰ σχίνα, ἔξω, στὸ ἀγαπητὸ της ὑπαιθρον εἶχε στήσῃ τὸ τραπέζι της κι' ἔγραφε. Ἐγραφε ὅλη μέρα.

Τώρα πιά ἔπαυσε νὰ γράφῃ. Ἡ θέση της, κάτω ἀπὸ τὰ πεύκα, μπρὸς στὸ τραπέζι της ἔμεινε ἀδειανή. Καὶ οἱ καμπάνες τοῦ νησιοῦ θρήνησαν τὸ θάνατό της.

Πόρος, Ἰούλιος 1937

Α. Μ. Ν. Δ. Ρ.

Ἡ Δίς Ἑλένη Ἀντωνοπούλου, καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου Βρυξελλῶν, ἡ ὁποία παρέστη ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Εἰρήνη

Ἡ γυναίκα καὶ ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη

Ἀνάμεσα στὸ χάος ὅπου κείτονται συντριμμένες μοῖρες, σπασμένες ζωές, χαμένες δυνάμεις, ἡ πιὸ πλούσια παρακαταθήκη τῆς ἀνθρωπότητας εἶναι ἡ ἀγάπη ποὺ κλείει μέσα στὴ ψυχὴ τῆς ἡ γυναίκα. Αὐτὴ πρέπει νὰ σπάσει τὸν κλοιὸ ποὺ συσφίγγει τὸ σκληρὸ, τὸ ἐγωϊστικὸ, τὸ στενοκέφαλο καὶ ψεύτικο ἄστυ τῶν ἀνδρῶν. (Ἡ δύναμις τῆς εἶναι σχεδὸν ἀνέπαφες ἀκόμα, γιατί τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς ἀγάπης, ποὺ ἐδρεῖ μέσα στὴ γυναίκα, τὸ κατάντησαν καὶ αὐτὸ ἐμπόρευμα ὅπως κάθε τί ἄλλο γιὰ τὴ ψυχαγωγία καὶ γιὰ τὴ καλοπέραση τοῦ πολεμιστῆ.

Ἡ γυναίκα πρέπει λοιπὸν νὰ σπάσει τὸν μαγικὸ κύκλο αὐτοῦ τοῦ τεχνητοῦ κόσμου. Μπορεῖ νὰ τὸ κάμει ἀπὸ τὴ πλευρὰ τῆς ἀνδρικής αὐταρέσκειας, τῆς ξεροῦς τοῦ καρδιαῖς, τῆς χυδαίας βίας· αὐτὸ θὰ τὴν δελεάσῃ ἴσως, μὰ δὲν θὰ τὴν κάμει εὐτυχῇ. Ὑπάρχει καὶ ἡ ἄλλη πλευρά, ἡ πλευρὰ τῆς ἀπεραντῆς ζωῆς τῆς ὁποίας κέντρον εἶναι ἡ ἀγάπη. Δὲν πρόκειται γιὰ πολιτικὰ δικαιώματα, γιὰ ψηφοδέλτια, ἢ γιὰ μερικὲς παροχωρήσεις σὲ ζητήματα γιὰ τὰ ὁποῖα οὔτε οἱ ἄνδρες δὲν ἐνδιαφέρονται πιά. Ἡ γυναίκα δὲν πρέπει νὰ κατακτῇ μόνο τὴ θέση τῆς στὸ δημόσιο βίον, ἀλλὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄνδρα ποὺ ἔπεσε νὰ ξανασηκωθῇ, καὶ νὰ ξαναβρεῖ στὸν ἑαυτὸ τῆς τὶς πρωταρχικὲς ἀπαραίτητες ἀξίες τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

Τὸ πρόβλημα ποὺ τίθεται δὲν εἶναι ν' ἀνοίξει περισσότερο ἢ λιγώτερο, ἢ πύλη τοῦ φρουρίου τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῶν προλήψεων, ἀλλὰ ν' ἀφαιρεθῇ ἐντελῶς ἡ πόρτα αὐτή, γιὰ νὰ μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ἐξελιθῇ σὲ μιὰ κοινωνία χωρὶς ταξικὲς διαφορές. Καὶ ἀκόμα τίθεται τὸ πρόβλημα νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐκμηδένιση τοῦ κόσμου ἐκ τῶν κάτω, κι' αὐτὸ πρέπει νὰ παρασύρει τὴ γυναικεία φιλοδοξία σὲ μιὰ ἐνέργεια ποὺ ἡ τόλμη θὰ λάβει τὴ μορφὴ ἀληθινῆς συντηρητικότητος. Μὲ τὸ νὰ ξαναβροῦν οἱ γυναῖκες τὶς ἀρχικὲς ἀξίες τοῦ ἀνθρωπισμοῦ θὰ ἐκκληρώσουν τὴν ἀποστολὴ τους, γιατί λεπτύνοντας τὴν καρδιά καὶ τὸ πνεῦμα, θὰ διδάξουν τὸν κόσμον τί πρέπει νὰ θυσιάσει καὶ τί νὰ συντηρεῖ.

Ἐπίδοσις διπλωμάτων
εἰς τὰς τελειοφοίτους τῆς Σχολῆς
τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός»

Ἀπὸ τὴν Σχολὴν Νοσοκόμων Ἀδελφῶν τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός» ἔλαβον ἐφέτος διπλώματα τελειοφοίτοι τῆς Σχολῆς Δωροθέα Γωνιοτάκη, Αὐγὴ Εὐφραιμίδου, Πέρη Ζεγγίνη, Θεοδώρα Ζορμπᾶ, Λευκὴ Κορδονόρη, Μαρία Λουράκη, Βιογινία Μωυσίδου, Γεωργία Μοῖρες, Βούλα Μαργιόλη, Βασιλικὴ Μπριστογιάννη, Κράτη Οἰκονομίδου, Εὐφροσύνη Παπαδοπούλου, Ἀρτεμὶς Σταυριανοῦ, Βικτωρία Πασχαλίδου, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀληθινῆς σεμνῆς ἐορτῆς παρουσίασε ἡ διευθύνουσα τὴν Σχολὴν ἀδελφὴ κ. Μ. Διομήδους.

Ὡμίλησε ὁ ἀντιπρόεδρος καθηγητῆς κ. Γερουλᾶνος, καὶ πρὶν αἱ νέαι ἀδελφαί, δώσουν τὸ συγκινητικὸν καὶ ὡραῖον τῆς ἀδελφῆς ὄρκον μιᾶ τῶν τελειοφούτων ἠὲ χαρίστησε μὲ τὰκόλουθα θερμὰ λόγια.

Κύριε Πρόεδρε,

Μὲ βιθεῖα συγκίνησι σᾶς ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας τῶν συμμαθητριῶν μου καὶ ἐμοῦ, διὰ τὴν στοργικὴν περίθαλψιν τῆς ὁποίας ἐτύχισμεν κατὰ τὰ τέσσαρα αὐτὰ χρόνια τῆς διαμονῆς μας εἰς τὸ Ἀνώτερον τοῦτο ἴδρυμα.

Τὰ τέσσαρα αὐτὰ χρόνια θὰ μείνουν εἰς τὴν μνήμην μας ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τῆς νεανικῆς μας ζωῆς. Βεβαίως ἠγωνίσθημεν καὶ ἐκπιάσαμεν διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν εὐχάριστη αὐτὴ στιγμὴ, νὰ πάρωμεν τὸ διπλῶμά μας.

Ἀνεβίκαμε εἰς αὐτὸ ἡφόρο γεμᾶτο πέτρες καὶ ἀγκάθια. Τὰ γόνατά μας ἐλύγισαν καὶ αἱμάτωσαν πολλὰς φορὲς. Ἀλλὰ τὴν ποὺ ἐφθιάσαμεν στὴν κορυφὴ αἰσθανθήκαμε τὴν ικανοποίησιν ποὺ δίδει ἡ συναίσθησις ὅτι ἐκάμαμε τὸ καθήκον μας, ἀνακουφίσαμε τὸν πόνο, δὲν ἐπῆγε χαμένο ὅ,τι ἐδώκαμε ἀπὸ τὴν ψυχὴν μας, οἱ ἄρρωστοι μᾶς εὐλόγησαν.

Ἐδῶ στὴν κορυφὴν μᾶς φαίνεται ὅτι ἤπιαμε ἕνα δροσερὸ καὶ ἀθάνατον νερό.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν ὅλους σας, τὸ σεβαστὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὴν Ἐφορειὰν τῆς Σχολῆς, τοὺς ἀγαπητοὺς μας καθηγητάς. Σὲ σᾶς χρεωστοῦμε τὶς ἀνώτερες συγκινήσεις ποὺ αἰσθανθήκαμε καὶ οἱ ὁποῖες μᾶς δίδουν θάρρος καὶ ἐνθουσιασμὸ διὰ νὰ ἐξακολουθήσωμε τὸν δρόμον ποὺ μᾶς ἀνοίξατε καὶ συντείνωμεν εἰς τὴν ἀνύψωσιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ μοναδικοῦ εἰς τὴν Ἀνατολὴν τούτου Θεραπευτηρίου.

P. Σ. Γ

Τῆς ἀγάπης

Πέρασε κ' ἔσβησε τὸ χιτὸς καὶ πάει μὲ τ' ἄλλα τὰ σβηστά, Κ' ἔξέφτισε τὸ σήμερον σὰ ῥόδο ἀπάνω στὸ κλωνί· τὸ αὖριον, τὸ μεθαύριο μοιάζοντε βλέφαρα κλειστά ποὺ τῶν ματιῶν δὲν ξέρομε μαῦρον τὸ χροῖμα γιὰ οὐρανί.

ΔΙΑΛΕΚΤΗ ΖΕΥΓΩΛΗ

ΗΡΩΪΔΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀγαπητὴ «Ελληνίς»

Ἀνάμεσα σὲ μιὰ σειρά ἄρθρα μου ποὺ δημοσιεύτηκαν στὴ «Γυναῖκα» γιὰ τὶς ἡρωίδες τῆς Ἑλλήν. Ἐπαναστάσεως ἦταν καὶ ἕνα γιὰ τὶς ἡρωίδες τῆς Κρήτης. Πηγὲς γιὰ τὸ ἄρθρο μου αὐτὸ καθὼς καὶ γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα εἶχα τὸ πολύτιμο βιβλίον τῆς κ. Σωτηρίας Ἀλιμπέρτη «Ἡρωίδες τῆς Ἑλλήν. Ἐπαναστάσεως».

Οἱ ἱστορικοὶ μας ποὺ μὲ τόσες λεπτομέρειες περιγράφουν κάθε τι ἄλλο ἀπὸ τὸν ἱερὸ ἀγῶνα τὴν ἱστορίαν τῶν γυναικῶν ποὺ ξεπέρασαν τὴν ἀδυναμίαν τοῦ φύλου τους καὶ ἐστάθηκαν ἀντάξιας τῶν ἡρώων ἀνδρῶν σ' ὅλη τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ μας ἀγῶνα, ἡ δὲ τὴν θίγουν καθόλου ἢ ἀναφέρουν ἀπλῶς μερικὰ ὀνόματά τους σὲ γεγονότα μάλιστα ποὺ αὐτὲς πρωταγωνίστηκαν κατὰ τὶς μαρτυρίες ξένων ἱστορικῶν ποὺ συμπολέμησαν μαζί τους καὶ τοῦ ἀμερόληπτου Δημοτικοῦ τραγουδιοῦ μας ποὺ μόνο αὐτὸ στάθηκε δίκαιον μὲ τὸ θαυμασμό του μπροστὰ στὸ γυναικεῖον ἡρώισμό.

Μὰ ἂν γιὰ τὶς ἄλλες ἡρωίδες γίνεται κάποτε κάποιον μνεία ἔστω καὶ τῶν ὀνομάτων τους, γιὰ τὶς ἡρωίδες τῆς Κρήτης μάταια ζήτησα νὰ βρω πηγὰς σὲ λεξικά, ἱστορίαις ἢ ἄλλες ἐργασίες τοῦ τόπου μας. Μονοδικὴ εὐσυνείδητη κι' ἐνθουσιώδης ὑμνήτρια κι' ἐδῶ ἡ Σωτηρία Ἀλιμπέρτη. Πῆρε πληροφορίες ἴσως προφορικές, κοίταξε ὅσο μπόρεσε τὸ Κρητικὸ λαϊκὸ τραγούδι, μελέτησε ἀκόμη ὅσων τυχὸν ἀνέφεραν οἱ ξένοι κ' ἔστησε πλάϊ στίς ἄλλες Ἑλληνίδες ἡρωίδες καὶ τὶς Κρητικοπούλες. Σήμερα ἔμωξ ἔρχεται στὰ χέρια μου ἕνα σπουδαῖον ἱστορικὸν ἄρθρον ποὺ συμπληρᾷ καὶ σὲ πολλὰ ἐπανορθώνει μερικὲς ἀνακρίβειες τῆς Σωτηρίας Ἀλιμπέρτη.

Ὁ κ. Γιάννης Μουρέλλος ἐκλεχτὸς λογοτέχνης καὶ ἱστορικὸς τῆς Κρήτης συμπατριώτης καὶ φίλος εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ στείλῃ τὸ ὡραῖον αὐτὸ ἄρθρον. Θεωρῶ καθήκον μου νὰ σᾶς τὸ στείλω γιὰ δημοσίευσιν γιατί τὸ θεωρῶ πολύτιμον ντοκουμέντον γιὰ τὴν ἄγνωστη ἱστορίαν τοῦ Κρητ. γυναικεῖου ἡρώισμοῦ ποὺ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μὲν ἄγνωστος.

Ὁ κ. Γιάννης Μουρέλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐκλεχτὴ λογοτεχνικὴ ἐργασία ποὺ χρόνια τώρα δίδει στὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα εἶναι καὶ φανατικὸς μελετητὴς τῆς ἱστορίας τῆς Κρήτης μας ἔχει ἀφιερῶσει τὴν ζωὴν του γιὰ τὸ ὡραῖον αὐτὸ ἔργο. Χρόνια καὶ χρόνια μελετᾷ, ἐξετάζει ἐρευνᾷ πηγὰς κι' ἐτοιμάζει μὲ ἀληθινὸ ἔρωτα τὸ μεγάλο ἔργο του τὴν «Ἱστορίαν τῆς Κρήτης» ποὺ ἐκδίδεται τώρα καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ γρήγορα κἀνοντας γνωστὰς ἐπὶ τέλους στίς λεπτομέρειες τὴ ματωμένη μακραιωνὴ Ἱστορίαν ἐνὸς λαοῦ ποὺ τόσο πάλαιψε γιὰ τὴν λευτερίαν του.

Ὅσοι ξέρομε τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Μουρέλλου περιμένομε μὲ ἀνυπομονήσιν τὸ ἔργο του.

Γιὰ τὴν ὥρα θεωρῶ καθήκον στὸ μικρὸ αὐτὸ πρόλογον νὰ τὸν εὐχαριστήσω γιὰ τὸ διαφωτιστικὸν ἄρθρον του ποὺ σᾶς ἐσωκλείω.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΛΙΓΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑΣ ΗΡΩΪΔΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀναγνώσας τὴν μικρὰν ἱστορικὴν πραγματείαν τῆς κ. Μαρίας Μαυροειδῆ Παπαδάκη, τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν «Γυναῖκα», εὐρέθηκα καὶ πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν στενόχωρον θέσιν, εἰς ἣν εὐρέθη καὶ ὅταν ἀνέγνωσα τὸ πατριωτικὸν βιβλίον τῆς Σωτηρίας Ἀλιμπέρτη.

Βέβαιον δὲν πταῖον μῆτε ἡ ἀληθινότης κ. Μαυροειδῆ Παπαδάκη, ποὺ δὲν εὐρέθηκα τὰ κατάλληλα ἱστορικὰ κεφάλαια ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν μας, τὰ ἀφιερῶμενα εἰς τὰς Κρήσας ἡρωίδας, ἀφ' ὧν οἱ ἐπίσημοι Ἑλληνες ἱστορικοὶ οἱ διδασκόμενοι εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ οἱ γράφοντες τὰς ἱστορίας τῶν σχολείων, ἠγνόησαν, ἄλλοι μὲν ἐκοῦσαν καὶ ἄλλοι ἀκούσαν τὴν ἱστορίαν ἐνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξηγέρθη κατὰ μὲν τῶν Βενετῶν εἴκοσι ἔξ φορές εἰς διάστημα 433 ἐτῶν, καὶ κατὰ τῶν Τούρκων εἰς διάστημα 229 ἐτῶν δώδεκα φορές.

Τίνα σπουδαῖον ρόλον ἔπαιξαν οἱ ἐπαναστάσεις αὐταὶ καὶ ποῖα ἦτο ἡ ἐπίδρασις των εἰς τὴν κράτησιν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς ἐν διαρκεί ἔργῳ γόρρει, αὐτὸ τὸ ἀναπτύσσω εἰς τὴν μεγάλην μου «Ἱστορίαν τῆς Κρήτης». Σήμερα ὁμως αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ γράψω ἔστω καὶ λίγες λέξεις περὶ τῶν Κρησῶν ἡρωίδων καὶ ἀκριβοῦς, ἔστω ν' ἀναφέρω τὴν δρασίν των, ἵνα ἀποφύγῃ εἰς τὸ μέλλον ὁ ἱστορικὸς ποὺ θὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ γυναικεῖου ἡρώισμοῦ, νέαν ἐξ' ἀγνοίας ἀσέβειαν πρὸς τὴν μνήμην ὑπερόχων γυναικῶν.

Ἡ ἀείμνηστος Σωτηρία Ἀλιμπέρτη διαισθανομένη

νοι την ύπαρξιν ήρωϊδων της Κρήτης, άλλα και μη έχουσα τα ιστορικά στοιχεία, που της έχρειάζοντο, άφ' ού, έπαναλαμβάνω, οι γράψαντες Έλληνικὴν Ιστορίαν πρὸ της άπελευθερώσεως της Κρήτης, άλλοι μὲν εκούσια, άλλοι δὲ άκούσια, παρέλειψαν ν' αναφέρουν σχετικῶς διὰ τὰς Κρήσας, ήρωοποίησαν προχείρως και τυχαίως δύο νέας, τὴν 'Ανθούσα και τὴ Μαρία Δασκαλογιάννη, τὰς δύο θυγατέρας τοῦ μεγάλου Σφακιανοῦ ιδεολόγου και ήρωος Ιωάννου Βλάχου ή Δασκαλογιάννη. Ἡ ήρωοποίησις αὐτὴ έγινε ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴν καλωσύνην και λεπτότητα της Σωτηρίας 'Αλιμπέρτη, πού δὲν ήθελε ν' άφήσῃ παραπονεμένη μίαν ήρωϊκὴν Έλληνικὴν γωνίαν ἔναντι άλλων, ἐλευθέρων τότε, Έλληνικῶν έπαρχιῶν, τὸ ἐγκώμιον τῶν ὁποίων οἱ Ιστορικοὶ εἶχον ἐξαντλήσει με ὑπερβολὸς κάποτε.

Πρὸ δύο ἐτῶν πού εἰς ὁμιλος εὐγενῶν πατριωτιστῶν εἶχεν ἐκδόσει τὸ ἔργον της 'Αλιμπέρτη, ήναγκάσθη ν' ἀπαντήσω με μίαν διάλεξίν μου ἐπαναληφθεῖσαν εἰς δύο πόλεις της Κρήτης και νὰ εἶπω περίπου τὰ ἑξῆς:

«Ὁχι! αἱ θυγατέρες τοῦ μάρτυρος Δασκαλογιάννη δὲν ἦσαν ήρωίδες. Ἦσαν δυὸ δυστυχισμένα πλάσματα πού ή μοῖρα τὰ συνεπῆρε στή σκληρὴ μπόρα της, ἀλλ' ὁ ρόλος των δὲν ἔφθασε τὸ ὕψος τοῦ ήρωϊσμοῦ. Περιορίστηκε ἀπλῶς εἰς μίαν άκουσίαν θυσίαν. Περί τῶν δύο τούτων άτυχῶν πλασμάτων εἶχα ὁμιλήσει μακρότατα άλλοτε εἰς μίαν εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ διάλεξίν μου.

'Αλλοῦ πρέπει ν' αναζητηθοῦν αἱ Κρησσαι ήρωίδες. Ὁχι εἰς τὰς δύο θυγατέρας τοῦ Δασκαλογιάννη.

Κατὰ τοὺς 'Ενετικούς χρόνους δὲν ἔχομε κανένα συγκεκριμένο ήρωϊσμὸ ἔκ μέρους γυναικὸς της Κρήτης. Ὁ ρόλος των καθ' ὅλον τὸ διάστημα της Βενετοκρατίας ήτο μεγάλος, ἀλλὰ περιορίζετο εἰς τὴν παθητικὴν ἐπίδρασιν των ἐπὶ τῶν Βενετῶν Ἀρχόντων, πού ἔκαναν ἐπιγαμίες με κόρες Κρητάρχων. Ἡ ἀπειρία τῶν Έλληνικῶν οικογενειῶν με καθαρῶς Βενετσιάνικα ὀνόματα πού διεσώθησαν και μετὰ τὰς μεγάλας ἐπαναστατικὰς καταστροφάς, ὅπως οἱ Σαουνάτοιοι, Μοάτσιοι, Λογγοβάργοι, Μοδάτσιοι, Δαμουλινοί, Βενιέριοι, Γριμάνιοι, Μαρκαντώνηδες, Κορνάριοι, Βαρβαρίγοι κ.λ.π. μᾶς δείχνουν πόση μεγάλη ἐξελληνιστικὴ ἐπίδρασι εἶχαν πάνω στοὺς Βενετσάνους αἱ Κρησσαι πού εἶχαν ἔρναν γυναῖκες οἱ ἄρχοντές των. Ἀλλὰ και πάνω στὸ θέμα αὐτὸ θὰ μπορούσαν νὰ γραφοῦν μακρότατες σελίδες.

Ἄς περιορισθοῦμε σήμερον μόνον εἰς τὸς ήρωίδας πού αἱ πράξεις των τὰς ἐξίσωσαν με τοῖς ἄνδρες και τὰς ἀνύψωσαν εἰς τὴν δόξαν τῶν πλεόν εκλεκτῶν ήρώων της Κρήτης.

Εὐθύς μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Δασκαλογιάννη ή ἀποτυχία της ὁποίας κατέστρεψε τὰ Σφακιά κι' ἀνάγκασε τὸν πληθυσμὸ της νὰ διασκορπισθῇ σ' ὅλο

τὸν κόσμον και νὰ ἀπομείνῃ μόλις τὸ ἓνα τρίτο τοῦ ἀρχικοῦ του, έγινε ή επίθεσις κατὰ τοῦ Πύργου τοῦ 'Αληδάκη εἰς ὃν πρωτεύοντα ρόλον ἔπαιξαν δύο γυναῖκες, ή Κατσουλὴ Βούρβαχη και ή Σγουροφαλιά, οἱ ὁποῖες και σκοτώθηκαν στήν ήρωϊκὴ αὐτὴ ἐπιχείρησι. Μεταξὺ αὐτῶν ὡς ἀναφέρουν οἱ χρονογράφοι ἦσαν και άλλες ήρωϊκὲς γυναῖκες, πού συνετέλεσαν με τὸ παράδειγμά των νὰ ἐξολοθρευθῇ ὁ τρομερὸς τύραννος γιανίταρος 'Αληδάκης. Ἡ Κατσουλὴ Βούρβαχη ήτο ἀπὸ τὴν ἴδια οικογένεια τοῦ Γάλλου Στρατάρχου τοῦ 1870 Καρόλου Βούρβαχη, τοῦ ὁποίου ὁ πάππος Σωτήριος Βούρβαχης, πού προσέφερε μίαν μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν Ναπολέοντα τὸ 1791, ἀναγκάσθηκε νὰ ἐκπατρισθῇ ἀπὸ τὰ Σφακιά και νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν τότε Ἀγγλικὴν Κεφαλληνίαν. Οἱ Βουρβάχοι ἦσαν ἀπόγονοι τῶν μεγάλων Βυζαντινῶν «ἀρχοντόπουλων» Σκορδυλῶν, πού μαζί με ἔνδεκα άλλους εἶχαν σταλεῖ στήν Κρήτη ἀπὸ τὸ Βυζάντιον τὸ 1090 περίπου, γιὰ νὰ σχηματίσουν μαζί με τοὺς Κρητάρχοντας, πού εἶχαν ἀποδεκατίσει οἱ Σαρακηνοί, τὸν ἀμυντικὸ πυρῆνα πού θὰ ἀπέκρουε κάθε νέο ἐχθρὸ κατὰ της ἀπομακρυσμένης ἀπὸ τὸ Κέντρον Έλληνικῆς Ἐπαρχίας.

Οἱ Χαῖνησες

Μετὰ τὴν ἄλωσι και τὴν καταστροφὴ τοῦ Πύργου τοῦ 'Αληδάκη, σχηματίσθησαν οἱ πρῶτοι ὁμιλοὶ τῶν Χαῖνηδων, ὅπως ἔλεγαν οἱ Τοῦρκοι τοὺς ήρωϊκοὺς ὑπερασπιστὰς τῶν τυρρανουμένων ἀδελφῶν των, τοὺς κλέφτες, πού ἔλεγαν στήν ἄλλη Ἑλλάδα. Ἡ ζωὴ ὡς τότε πάνω στὸ τραγικὸ νησί, πού κάποτε ὀνομάζετο και ήτο ή «Νήσος τῶν Μακάρων» ἦταν ἀφόρητὴ Ζωή, τιμὴ, περιουσία ἦταν στὰ χέρια τοῦ γιανιτάρου ἀπὸ τὴν ἰδιοτροπία τοῦ ὁποίου ἐξηρτῶντο.

Ἀπὸ τοὺς πρῶτους καιροὺς ἀκόμα πού ἔμεναν στὰ χέρια τῶν Βενετσάνων τὰ τρία Φρούρια ή Σπίνα—Λόγκα, ή Σούδα και ή Γραμποῦσα, ἄρχισεν ή δρᾶσις τῶν Χαῖνηδων, πού ἐνετάθη μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Πύργου τοῦ 'Αληδάκη και οἱ ἐκδικητικὲς «Πατούλιες» —ὁμιλοὶ—πλήθαιναν διαρκῶς και κάθε ψηλὴ κορυφὴ και κάθε σπηλιάρι γίνετο κι' ἓνα ὀρμητήριο ἐνὸς «Χαῖνη» ή μῆς δολόκληρης «πατούλιας» χαῖνηδων.

Στὶς «πατούλιες» αὐτὲς πολλὰς φορὲς ἦσαν συντρόφισσες γυναῖκες ήρωϊκὲς πού συνεταῦτιζαν τὴν τύχην τους με τοὺς προγεγραμμένους κλέφτες κι' ἐρρίχνοντο στήν ἄβυσσον της ἀμφιβολίας γιὰ τὴν τύχην τους και γιὰ τὴ ζωὴ τους.

Αἱ γυναῖκες αὐτὲς ἦσαν συνήθως οἱ «ἀδερφοχτές» τῶν παλληκαριῶν, πού με ἱεροτελεστία ἐγένοντο ἀδερφοχτοί, και ἦνωναν γιὰ πάντα τὴ ζωὴ τους στή σκληρὴ δρᾶσί των.

Γιὰ κείνους πού ἀγνοοῦν πὼς ἐγίνετο ή ἀδελφοποιία θεωρῶ ἀνάγκην νὰ δώσω με λίγα λόγια μὴ μικρὴ περιγραφὴ της.

Ἡ Ἀδελφοποιία

Τὰ πέντε δέκα παλληκάρια πού ήθελαν νὰ γίνουν ἀδερφοποιητοὶ ή «ἀδερφοχτοί» προσκαλοῦσαν ἓνα ἱερέα κι' εὗρισκαν μὴ κόρη συγγενῶν ή γνωστῶν. Μαζεύοντο σ' ἓνα σπίτι κι' ἔπιαναν ἄλυσσίδα, ἔχοντας σ' αὐτὴ και τὴ μοναδικὴ παρθένα. Δηλαδή, ὁ ἕνας μέσα κρατοῦσε με τὸ ἀριστερὸ του χέρι τὸ ζουνάρι τοῦ ἀριστεροῦ του και με τὸ δεξιὸ του χέρι ἀγκάλιαζε τὸν ἄλλο πρὸς τὸ δεξιὸ του μέρος· ἔτσι ὅλοι εὐίσκοντο «ἀλυσσόμενοι». Μέσα στὰ παλληκάρια κι' ή κόρη, πού ἦταν ἀπαραίτητη νὰ ὑπάρχῃ γιὰ νὰ εἶναι ἔγκυρη και ἀδιάσπαστη ή ἀδελφοποιία. Ὁ ἱερεὺς πού βρισκότανε στή μέση τοῦ κύκλου πού σχηματίζαν οἱ ἀδερφοχτοί, ἐδιάβαζε ὠρισμένες εὐχὲς «ὑπὲρ ἀγαπήσεως αὐτῶν ἐν τῷ Θεῷ» και μετὰ τίς εὐχὰς, δίδανε ὅλοι με τὴ σειρά των τὸν καθιερωμένο ὄρκο βάνοντας τὸ δεξιὸ χέρι πάνω σ' ἓνα κόνισμα της Παναγίας. Ὁ ὄρκος ἦταν σύντομος. «Ὁρκίζομαι πὼς θὰ βαστάξω χατήρι τοῦ ἀδερφοχτοῦ μου, πὰ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου» Προτοῦ τελειώσει ή τελετὴ κι' ἐν ᾧ ἀκόμα ἦσαν δεμένοι ἄλυσσίδα, ὁ ἱερεὺς ἔδινε στὸ καθένα γιὰ νὰ φάῃ λίγο ψωμί, λίγο ἄλτι, και λίγο ἄψιτο σικῶτι ἀπὸ μικρὸ ἐρίφι. Μαζί με τὰ παλληκάρια ὠρκιζότανε κι' ή κόρη κι' ἔτρωγε κι' αὐτὴ ἀπὸ τὸ περίεργο αὐτὸ ἔδεσμα. Μετὰ τὴν ἱεροτελεστία αὐτὴ, πού τελείωνε με γλέντι δυνατό, ὁ ἀδερφοχτὸς ἦταν ἑτοιμος νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸν ἀδερφοχτό του και γιὰ τὴν παρθένα, πού ἔθεωρεῖτο γιὰ πάντα πὰ σὰν ἀδελφὴ του και πού δὲν μπορούσε, κι' ὁ κόσμος ἂν χαλοῦσε, νὰ πάρῃ γιὰ ἄνδρα της ἓνα ἀπὸ τοὺς ἀδερφοχτούς, πού ἀπετέλεσαν τὴν ἱερὴ ἄλυσσίδα.

Ἡ ἀδελφοποιία ἐγέτετο και με πρόχειρη ἀφαίμαξη και μεταγγισι αἵματος.

Με μαχαίρι ἔσκιζε καθέναν τὸ μπράτσο του και ὁ ἄλλος ρουφούσε τὸ αἷμα ἀπ' τὴν πληγὴ τοῦ ἄλλου. Τὸ ἴδιο ἔκαναν και οἱ κόρες ἀδερφοχτοί.

Τέτοιες παρθένες ἦταν φυσικὸ νὰ παίρουν μέρος ὄχι μόνον στὰ ξεφαντώματα και στὶς ἐορτὲς τῶν ἀδερφοχτῶν τους, ἀλλὰ και στοὺς κινδύνους των και στὶς αἱματηρὲς ἐπιχειρήσεις των.

Μιὰ τέτοια Χαῖνισσα ἦταν ή Κρητικοπούλα Ροδάνθη, μὴ ὠραιόκορμη κόρη τοῦ πρωτόπαπα της Κρητῶς, πού ἄρπαξε ὁ γιανίταρος τοῦ Χουμεριάκου Χουρσίτ Ἀγάς. Τὸν ἄγριο και αἰμοβόρο αὐτὸ γιανίταρο κατάρθωσε νὰ σκοτώσῃ ή Ροδάνθη με τὸ ἴδιο τὸ μαχαίρι του, πῆρε τ' ὄρματά του και μὴ του φορεσιά, ἔκοψε τὰ μαλλιά της και τράβηξε κατὰ τίς κορφὲς τῶν Ασσηθιώτικων βουνῶν, πού ἦσαν τὰ λημέρια τοῦ ήρωϊκοῦ χαῖνη Καζανωμανώλη. Μέσα στὰ παλληκάρια τοῦ Καζάνη ἔζησε ή ἀτρόμητη Ροδάνθη ἀρκετὰ χρόνια, ὡς τὸ 1823 πού σκοτώθηκε στή μάχῃ της Κοντάραντος. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὴν θεωροῦσαν ἄνδρα και τὴν ἔλεγαν Σπανομανώλη ἐπειδὴ ὡς ήτο φυσικὸ δὲν ἔβγανε μουστάκια και γένια.

Ἐνα δημοτικὸ τραγοῦδι μᾶς δίνει τὴν ἀδελφοποιία ἱστορία κάποιας άλλης.

Ποῖός εἶδε τέθιοι λυγερὴ τέθιοι πανώρια κόρη,
νᾶχῃ ἀσημένιον ἀργαλειὸ και φιλισένιο χτένι
Νὰ φαῖνῃ τὰ μεταξωτά, νὰ φαῖνῃ τὰ βελούδα.
Ν' άφήσῃ τὰ μεταξωτά, ν' άφήσῃ τὰ βελούδα,
Νὰ πάῃ κλέφτης σ' τὰ βουνά, σ' τοὺς κλέφτες καπετάνιος;

Δώδεκα χρόνους ἔκαμε και δὲν τὴν ἐγνωρίζαν,
Μὰ μὴ λαμπρὴ, μὴν Κυριακὴν, μὴν ὠμορφήν ἡμέρα
Βγαίνουν νὰ παίξουν τὸ σπαθί, νὰ παίξουν τὸ λιθάρι,
Κ' ή κόρη ἀπὸ τὴ σφίξιν τση, ἔσπασε τὸ θελύν τση,
Ἐσπασε τὸ θελύν τση κι' ἐφάνῃ τὸ βυζίν τση.
Ὁ γέις τὴ λέει μάλαμα κι' ἄλλος τὴ λέ' ἀσῆμι
Κ' ἓνα μικρὸ κλεφτόπουλο, πανώρηας κόρης γέννα
—Παιδιά! δὲν εἶνε μάλαμα! παιδιά! δὲν εἶν' ἀσῆμι.
Μονὸ ν' τση κόρης τὸ βυζί, πού' χοιμε καπετάνιο.
—Ἐμεῖς λεβέντες ἡμαστέ κι' οἱ κύριοι μας κοντσάριοι,
Μιὰ Μπαρμπαριά κρουσέψαμε κι' ή Κρήτη μᾶς τρομάσει
Κ' ἰδὲ μὴν κόρη ὁμορφή πού' ρθε νὰ μᾶς γελᾶσῃ.

Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ δὲν μᾶς κάνει λόγο γιὰ καθωρισμένο γνωστὸ ἱστορικὸ πρόσωπο γυναικας, πού γίνετο ἀρχηγὸς κλεφτῶν, ὅπως θὰ δοῦμε σὲ ἄλλα τραγοῦδια, ἀλλὰ με τὴν πλοκὴ του μᾶς δίδει νὰ μάθουμε πὼς ή περίπτωσις νὰ γίνῃ μὴ γυναικὰ κλέφτης κι' ἀρχηγὸς κλεφτῶν, δὲν ἦταν ἀπίθανη, μήτε ἀφύσικη. Ἀφύσικη μόνον θεωρεῖ ὁ ποιητὴς τὴ μεταμφίεσί της και τὸ ξεγέλασμα τῶν κλεφτῶν ἀπὸ μὴ γυναικὰ.

Εἶναι ἀναντήρητο πὼς πολλὰς φορὲς πάρα πολλές γυναῖκες, ἔπαιξαν σοβαρώτατο ρόλο κοντὰ στοὺς χαῖνηδες και τοὺς κλέφτες κι' ὅτι σιγά-σιγά και μόλις ξεξάλιστηκαν κι' αὐτὲς ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητη συμφορὰ, ἄρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὰ βουνά και νὰ φορτώνουνται τὸ ἐκδικητικὸ γιαναγάνι.

Ἄλλη ἔξακουστὴ ήρωίδα πού ἔφερε στοὺς ἐχθροὺς ἀναρίθμητους θανάτους ήτο ή Ἀναγειανὴ Ἀρετὴ Νιώτη πού ἔδρασε σὰν οἱ Τοῦρκοι σκότωσαν τὸν ἀρραβωνιαστικὸ της. Τὴν Ἀρετὴ δὲν ἐδέχθηκε ὁ ἀδελφός της, ὁ περίφημος ἀρχηγὸς τῶν Ἀναγειανῶν Σταῦρος Νιώτης, νὰ τὴν πάρῃ μέσα στὰ παλληκάρια τοῦ Ἀρκετοῦ αἵμα παίρνομε μεις γιὰ νὰ ἐκδικήσωμε και τὸν ἀγαπημένο σου δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγῃς ἐσὺ ἀπὸ τοὺς γονεῖς μας, πού γέροι ὅπως εἶναι ἔχουνε ἀνάγκη ἀπὸ περιποίησις· της εἶπε σὰν τὸν παρεκάλεσε νὰ τὴν πάρῃ μαζί του.

Μὰ ή Ἀρετὴ δὲν μπορούσε νὰ δεχθῇ μετατροπὴ στὸ ἐκδικητικὸ της σχέδιο και τὴν ἴδια νύκτα ἀρματωμένη φεύγει ἀπ' τ' Ἀνώγεια και τραβᾷ γιὰ τὰ λημέρια τοῦ Παλμέτη.

Ξέροντας ὁ περίφημος χαῖνης τὴ μεγάλη γενεὰ της Ἀρετῆς και βλέποντας τὴν ἄγρια φλόγα της ἐκδικήσεως, πού ἐστρογγύλευε τὰ μάτια της κόρης, τὴ δέχθηκε. Κατάστρωσαν τὸ αἱματωμένο τους ἐκδικη-

τικό σχέδιο και συνεννοήθηκαν αὐτοὶ νὰ παραμονεύῃ στοὺς στενὸν τοῦ δρόμου τοῦ Στρούμπουλα κι' ἡ Ἀρετὴ κρατώντας βάρδια καὶ βιγλίζοντας ἀπὸ ψηλὰ νὰ σημειώῃ τὸ πλησίασμα κάθε ἐχθροῦ.

Ἔτσι ἡ ἀδελφὴ τῶν περιφίμων Νιώτηδων γίνετο ὁ βαρδιάνος τοῦ Παλμέτη, τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ ἐκδικητῆ, ποῦχε βρεῖ τὸ μοιροπάτι τοῦ θανάτου στοὺς δρόμους τοῦ Στρούμπουλα. Ἐκεῖ παραμονεύοντας τοὺς Τούρκους ποὺ περνοῦσαν ἀπ' τὸ Κάστρο γιὰ τὸ Ρέθυμνο καὶ τὰ Χανιά κι' ἀπ' τὰ Χανιά πρὸς τὸ Κάστρο, περίμενε τὸ κουδούνισμα τῆς Ἀρετῆς γιὰ νὰ ἐτοιμαστῇ. Ἡ ἡρώϊδα καθισμένη στὴ κορυφὴ ἑνὸς λόφου «ἐβίγλιζε» κρατώντας ἕνα κουδούνι. Ἀμα διέκρινε ἕνα Τούρκο νὰ πλησιάσῃ χι ποῦσε ἕνα χτύπο, ἅμα διέκρινε δύο, τὰ κουδούνισμα ἦταν διπλά. Κατὰ τὴν στροφή ὁ Παλμέτης τοὺς περιέμενε. Δυὸ τουφεκιὰς ἢ μιὰ μὲ τὸ γιαταγάνι του κι' ὁ Τούρκος ἀπὸ μὲνε νεκρός. Καὶ κάθε φορὰ ἀπ' τὰ στήθια τῆς Ἀρετῆς ἐφευγε ἕνας ἀναστεναγμός γιὰ τὸν ἀρραβωνιαστικό της, ποῦχαν σκοτώσει οἱ Τούρκοι κι' ἕνα δάκρυ στὴν ἱερὰ μνήμη του. Ἀναρίθμητες ἦσαν οἱ ζωὲς τῶν Τούρκων ποὺ πῆρε γιὰ τὴν ἐκδίκησίν της καὶ κάθε φορὰ ἕνα πλύσιμο τοῦ δρόμου μὲ ὑγρὸ σφουγγάρι, δὲν ἄφηνε σταλαματιά αἱμάτου. Ἔτσι δὲν προδόθηκεν ὁ βωμὸς τῆς ἐκδικήσεώς των.

Τραβοῦσαν τὰ πτώματα στὴν τάφρο, ποὺ πῆρε τ' ὄνομα τοῦ Παλμέτη, καὶ τάριξαν μέσα. Ἔτσι τώρα, μέσα στὸ βαθὺ σπηλιάρι, σωροὶ τὰ κόκκαλα μαρτυροῦν τὴ θεία ὀργὴ τοῦ Παλμέτη καὶ τῆς Ἀρετῆς. Μὰ στὸ τέλος, μιὰ ἀστοχὴ σφαῖρα τοῦ Παλμέτη τὸν πρόδωσε, κι' οἱ Τούρκοι ἔμαθαν τὸ λιμέρι του. Ὁ θάνατος τοῦ Παλμέτη ἦταν μαρτυρικός καὶ φρικτός, μὰ τὸ γέλιο του τὴν ὥρα ποὺ πέθαινε ἦταν φρικτότερη τιμωρία τῶν τυράννων. Ἡ Ἀρετὴ κατῶρθωσε νὰ γλυτώσῃ καὶ νὰ συνεχίσῃ τὴ δρᾶσιν της ἄλλου.

Τέτοιες ἡρώϊδες ἦσαν ἀναρίθμητες στὴν Κρήτη πάνω ἀλλὰ ἡ ἱστορία τους δὲν γράφηκε ποτέ. Κι' ὁ μὲν ἡ παράδοσις μιλεῖ πλατεῖα γιὰ τὴν Καπετάνισσα, γιὰ τὴν Κλεφτομαρία, γιὰ τὴν Χαίνισσα, γιὰ τὴν Μαν' ρομάτα, γιὰ τὴν Κουτσαχείλα, γιὰ τὴν Ἀντροσερήνη καὶ ἄλλες.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνο οἱ ἀτομικοὶ ἡρώϊμοι τῶν γυναικῶν ποὺ θὰ μπορούσαν ν' ἀποτελέσουν ὁλοκληρούς τόμους. Στὶς μεγάλες Κρητικὲς ἐπαναστάσεις εἶχαμε καὶ ἡρώϊμους ὁμαδικούς ποὺ συνετέλεσαν πολλές φορές στὴ γενικὴ νίκη.

Μιὰ τέτοια ὁμαδικὴ ἡρώϊκὴ ἐνέργεια γυναικῶν ἐσημειώθηκε στὸ Θέρισσο, ποὺ οἱ γυναῖκες ἀρματομένες κατῶρθωσαν νὰ πάρουν κυνήγι τοὺς Τούρκους σὰν πῆγαν νὰ πιάσουν τὸ χωριό τους, ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες τῶν ἦσαν καθηλωμένοι σὲ μιὰ πεισματώδη μάχην πρὸς τὴν ἀποκόρωνα.

Τὰ τουφέκια ἦσαν λίγα καὶ δὲν ἀρκοῦσαν γιὰ ὅλες τὶς γυναῖκες. Οἱ ἄοπλες μετεχειρίσθησαν πέτρες,

κι' ὑπὲς τοὺς πολὺ ἀπὸ τῶν τουφεκιῶν ἀκόμα τὴν εὐθυβολία τρομοκράτησαν τοὺς Τούρκους μέσα στὶς κακοτοπιὰς ποὺ βρέθηκαν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἔδειξαν τὴν ψυχικὴ ἀντοχὴ ἐκείνων, ποὺ δὲν ἐδεδιλοῦσαν τὸν ὁπλισμένο Τουρκικὸ στρατό, ποὺ προχωροῦσε κατὰ πάνω τους, ἀλλὰ σηκώνοντας βαρεῖα κοτρώνια τὸν κυποῦσαν ἀτρόμητες περιφρονώντας κάθε κίνδυνο τῆς ζωῆς των. Ἡ περίπτωσις τῆς ὁμαδικῆς ἀμύνης τῶν γυναικῶν τοῦ Θέρισσου εἶχε σημειωθῇ καὶ ἄλλοτε κατὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1821, ἀλλὰ τότε ἦσαν συνδυασμένη καὶ μὲ τὴν πολεμικὴ δρᾶσιν τῶν ἀνδρῶν.

Ἄλλη περίπτωσις ὁμαδικῆς δράσεως τῶν γυναικῶν στὴν Κάνδανο.

Στὶς 8 Αὐγούστου τοῦ 1866, στὴ μεγάλη μάχην τῆς Κανδάνου, οἱ Σεληνιώτισσες, ὅχι μόνο ἐφρόνιζαν γιὰ τὴν τροφοδοσίαν καὶ τὸ νερὸ τῶν πολεμιστῶν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ διεδραμάτιζαν καὶ πολλὰς ἀπ' αὐτὰς πολεμικὸν ρόλο, ὅπως ἡ γυναῖκα τοῦ ἡρώϊκου Παπα Μαιώλη Κασσέλου, ἀπ' τὴν Ἀγία Εἰρήνην, ἡ Φραγγογιάννενα ἀπ' τὰ Τεμένια, ἡ Ἐλισσάβετ Χατζάκη ἀπ' τὸ Ροδοβάνι, ἡ Σταυρωτὴ Μπασιά, κ' ἡ Ἀργυρῶ Βουζάκη ἀπὸ τὴ Μονή, ἡ γυναῖκα τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ Σελίνου Κριάρη Αἰκατερίνη καὶ ἄλλες.

Στὴν ἐπανάστασι αὐτὴ ἔχομε ἀναρίθμητα παραδείγματα ἀτομικοῦ ἡρώϊμοι γυναικῶν τῆς Κρήτης καὶ τὰ ὀνόματά των στολίζουν τοὺς καταλόγους τῶν ἡρώων ἀνδρῶν. Οἱ Λακκιώτισσες Μαρία καὶ Θεοχάρη Φεραρόλη, οἱ Κεραμεϊανὲς Μαρία Τωράκη καὶ Ἀρετὴ Τσιτσιρίδη, ἡ Περβολιανὴ Μαρία Καντηλιέρη, ἡ Κισσαμίτισσα Ἀντωνούσα Κωνσταντοπούλα μὲ τὴν Εἰρήνην Μαυρογιάννη, ἡ Μαλαξανὴ καπετάνισσα Παντελιά Κωνσταντάκη καὶ ἡ μητέρα τῶν δυὸ περιφίμων καπετάνιων τοῦ Ρεθύμνου Χαρίκλεια Δασκαλάκη, ποὺ κλείστηκαν μέσα στὸ Ἀρκάδι μὲ τὸ νεώτερον γιὸ της, ποὺ τὸν εἶδε νὰ χάνεται ἀπὸ τὸ μαχαίρι τῶν Τούρκων μετὰ τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ποὺ σὲ λίγο καιρὸ ἐθρήνησε ἀλλὰ καὶ ἐξεδικήθηκε τὸ θάνατο καὶ τοῦ ἄλλου γιου της, ὅλες αὐτὲς ἀποτελοῦν ὑπέροχο πάνθεον, ποὺ θὰ ἄξιζε τὸν πῦρ ὑπερκόσμου ὕμνον.

Κατὰ τὴ σύντομη ἀλλὰ ἀποδοτικὴ ἐπανάστασι τοῦ 1878 καὶ κατὰ τὴν ἄτυχη καὶ ἀμελέτητη ἐπανάστασι τοῦ 1889, ποὺ οἱ Τούρκοι ἐπῆσαν καὶ ἐφυλάκιζαν ὅλους τοὺς καπετάνιους καὶ ἀρχηγούς τοῦ συντόμου αὐτοῦ ἀγῶνος, εἶχαμε μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐκδήλωσι γυναικεῖας περιφρονήσεως πρὸς τὸ θάνατο.

Πρόκειται γιὰ τὴν Ἀργυρῶ Λυγνοῦ ἢ Κατζίλακη ἀπὸ τὴν Ἐμπαρο Πεδιάδος, τὴν κόρη τοῦ ἀρχηγοῦ Τυλλιανῆ καὶ Παπίτσα, ἀδελφὴ τῶν δυὸ ἡρώϊκων καπετάνιων τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Παύλου. Τοῦ πρώτου οἱ Τούρκοι τοῦβγαλαν τὰ δόντια ἅμα τὸν ἐπῆσαν βάνοντάς του χαλινάρι ποὺ τὸ τραβοῦσαν μὲ δύναμι σ' ὅλο τὸ δρόμο ὡς τὸ Ἡράκλειο. Ἡ Ἀργυρῶ ἦταν καὶ ἀνεπὶ τῷ γιγαντώσῳ ὁπλάρχῃ Ἀνάμῳ Μανώλῃ ποὺ σκοτώθηκε στῆς Κεράς τὸ Πηγάδι.

Ἀπὸ ἔγγραφο τοῦ Ἀρχηγείου Πεδιάδος ἔχομε λεπτομέρειες τοῦ ἡρώϊσμοι ποῦδειξεν ἡ Ἀργυρῶ, κόρη ἀκόμα ἀπάντρευτη, σὰν πῆγαν νὰ πάρουν ἀπ' τὸ σπῖτι τῶν τῆν σημαία τῆς οἰκογενείας της. Δὲν ἐδεδιλοῦσε ἡ ἡρώϊκὴ κόρη ἀλλὰ πῆρε τὸ τουφεκὶ τοῦ πατέρα της καὶ πᾶνον τὰς τὸ βορεῖνὸν παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ της ἀρχισε νὰ πυροβολῇ κατὰ τοῦ Τουρκικοῦ ἀποσπάσματος ποὺ ὁδηγοῦσε Τούρκος ἀξιωματικός προχωρώντας πρὸς τὸ σπῖτι της γιὰ νὰ πάρῃ τὴ σημαία καὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχηγείου ποὺ ἐφυλάσσοντο ἐκεῖ.

Σκοτώνει τὸν πρώτον ποὺ τολμᾷ νὰ πλησιάσῃ καὶ τραυματίζει τὸ δεύτερον. Ἀλλὰ μιὰ σφαῖρα τὴ βρῖσκει στὸ μπράτσο. Πετᾶται ἀπάνω ἡ ἡρώϊκὴ κόρη καὶ δείχνοντας τὸ μπράτσο της οἰμόφυρτο τοὺς φωνάζει:

—Ἐχω, ὑπουρμόδες, κι' ἄλλο μπράτσο γιὰ νὰ πιάσω τὸ μαχαίρι κι' ὅποιος δὲ φοβᾶται τὸ θάνατο, ἂς μῆν' μέσα στὸ σπῖτι μας. Κι' ἀνοίγει διὰ πλάτα τὴν ἐξώπορτα.

Ὁ ἀξιωματικός ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ, παίρνει τὸ νεκρὸ καὶ τὸν τραυματία του καὶ φεύγει γυρίζοντας πίσω στὸ Κάστρο.

Ὁ πασᾶς διατάσσει τὴ σύλληψιν της, ἀλλὰ οἱ πρόξενοι, ποῦχαν ὡς τόσο πληροφορηθῇ τὴν ἡρώϊκὴν σκηνήν, τὸν πειθοῦν νὰ μὴ ἐπιμένῃ στὴ σύλληψιν της γιὰ νὰ μὴ δώσῃ αἰτία σὲ νέα ἐξέγερσι.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ μὴ ἐπιμένῃ ὁ πασᾶς στὴ διαταγὴν του, ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερη ἡ Ἀργυρῶ Τυλλιανῆ γιὰ νὰ θρηνηθῇ τὴ μικρὴ ἀδελφὴ της ποὺ πέθανε ἀπὸ φόβον τὴν ἡμέραν τῆς συμπλοκῆς καὶ νὰ ψαλλοῦν ὕμνοι γιὰ τὸν ἡρώϊσμό της ἀτρόμητης κοπέλλας.

Στὸ ἔγγραφο τους οἱ ἀρχηγοὶ καὶ καπετάνιοι τῆς Πεδιάδος ἀναφέρουν στὸ τέλος:

«Διὰ ταῦτα διδομεν Ὑμῖν τὸ παρὸν ἔγγραφον μας τάσσοντες Ὑμᾶς μετὰ τῶν πρώτων ἀγωνιστῶν, ὅπως κάμετε χρῆσιν αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς προσφιλοῦς πατρίδος.

Ἐν τῷ χωρίῳ αὐτοῦ τῇ 15ῃ Αὐγούστου 1896

Εἶναι ἡ πρώτη γυναῖκα καὶ ἡ μόνη, ποὺ πῆρε τὴ θέσιν αὐτὴ μετὰ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Κρήτης.

Ἡ ἡρώϊδα αὐτὴ μὲ τὴν ἀτρόμητην ψυχὴν, ἔχῃ ἀκόμα ταπεινὰ καὶ ἥρεμα στὴν Ἐμπαρο καὶ σὰν τῆς ἀναφέρουν τὸ ἀνδραγάθημά της ἀρκεῖται μόνο σ' ἕνα χαμόγελο ὁλύμπιο, ποὺ κλεῖ μέσα του ὅλη τὴν ὡραϊότητα τῆς δωρικῆς ψυχῆς της.

Καὶ στὶς δυὸ τελευταῖες ἐπαναστάσεις καὶ ἰδίως τὴν τελευταίαν, τὴν ἀπολευθερωτικὴν, ποὺ βάσιν εἶχε ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1896 ὡς στὶς 25 Αὐγούστου τοῦ 1898, *γιατὶ τότε πρέπει νὰ ὑπολογίζωμε τὴ λύσιν της*, ἡ συμβολὴ τῆς γυναῖκας ὑπῆρξε ποῦδ' οσοβαρά. Ἡ συμβολὴ τῆς αὐτῆς παρουσίας φαινόμενα ἀτομικῆς γενναϊότητος ἀξιοσημείωτα, ἀλλὰ καὶ ὁμαδικῆς ἀξιωματικότητος.

Ἡ καπετάνισσα Μαρία Λαμπράκη καὶ ἡ Μαυροσερήνη, κ' οἱ δυὸ Ἀρχανιώτισσες, πολέμησαν καθ' ὅλο τὸ σκληρότερον ἀγῶνα τῶν Ἀρχανῶν, ποὺ βάσταξε δυὸ σχεδὸν χρόνια μέσα στὶς πύλεις στερήσεις καὶ στὴν πῦρ ἐξαντλητικὴ ἀκαθορίστη. Ζωσμένες τὰ φυσικὰ τῶν καὶ ἀρματομένες τὰ βαρεῖα τοὺς τοιφέκια, δὲν ἔλειψαν μὴτε ἀπὸ μιὰ μάχην, ἀλλὰ πάντα πρώτες ξεκινοῦσαν γιὰ τὸν πόλεμον καὶ μὲ τοὺς τελευταίους γύριζαν στὸ ἡρώϊκό τους χωριό, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ ἄλλο περιφίμο ἔργο τους, τὴν περιθάλψιν τῶν πολεμιστῶν.

Ἀλλὰ τὸ φαινὸν ἐν αὐτῷ τῶν μεμονωμένων προσωπικῶν ἡρώϊσμων χάνει τὴν ἐξαιρετικότητά του, ὅταν συγκριθῇ μὲ τὴν ὁμαδικὴν γενναϊότητα, ποὺ παρουσιάσθηκε στὶς γυναῖκες τῶν Ἀρχανῶν.

Ὡς εἶναι γνωστὸ, ἡ ἀτομικὴ γενναϊότης εἶναι τελείως ἀλλοιωτικὴ ἀπὸ τὴν ὁμαδικήν. Τὸ ἄτομον εὐκολώτερα δρᾷ καὶ δυσκολώτερα πανικοβάλλεται. Ὁ φόβος καὶ τὸ θάρρος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν προσωπικὴν ἰδιοσυγκρασίαν καθενὸς μας. Εἶναι ἄλλως τε καὶ ψυχολογικῶς δικαιολογημένη καὶ δὲν τοῦ χρειάζεται πολὺ ἀνάπτυξις. Ὁ φόβος ποὺ δημιουργεῖται γιὰ τὸ ἄτομον, ἔχει μόνο ἕνα συντελεστή τὴν ἐσωτερικὴν παράλυσιν τῆς νευρικῆς συνοχῆς, ποὺ παθαίνει ἡ φαντασία μας στὰ γρήγορα πηδήματα πιθανῶν ἀνεπιθύμητων ἀποτελεσμάτων. Ὁ πανικός ἢ καὶ ἀπλῶς ὁ φόβος, γιὰ τὴν μάζαν, ἔχει διπλοὺς συντελεστὰς: τὸν ἕνα ἐκ τῶν ἑνδόν, καὶ τὸν ἄλλον ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κλονισμοῦ ποὺ ὑφίσταται ἕνα ἕκαστον χωριστὰ τὰ ἄτομα ποὺ ἀποτελοῦν τὸ σύνολον, δηλ. τὴν μάζαν. Πανικός εἶναι φρενικὴ νόσος, ποὺ μεταδίδεται ἀκαριαίως μὲ κάποιο ἀνεξερεύνητον καὶ ἀκαθόριστον ἀκόμα μαγνητικὸν ρεῖμα καὶ προσβάλλει ἰδίως τὶς μάζας.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ φαινόμενον νὰ μὴν πανικοβάλλεται εὐκολὰ μιὰ μάζα, ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύησιν τῆς πειθαρχίας καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν ἑνὸς λαοῦ. Αὐτὸ λέμε γιὰ τοὺς ἄνδρες. Ἀλλ' ἐν τῷ φαινόμενον τῆς ἀρετῆς αὐτῆς παρουσιάζεται καὶ τὴν γυναικῶν ὡς μάζαν, πῶς πρέπει νὰ τὴν χαρακτηρίσωμε; Ἀπλῶς ἀρετὴ; Μοῦ φαίνεται ἀδύνατος καὶ ἄτονος ὁ χαρακτηρισμός. Πρέπει νὰ ζητήσωμε κάποιο ἄλλο χαρακτηρισμόν, ποὺ ἀρμόζῃ στὶς γυναῖκες τῶν Ἀρχανῶν, ἰδίως στὶς κοπέλλας τοῦ ἡρώϊκοῦ αὐτοῦ χωριοῦ. Αὐτὲς σὰν ἀρχίζε ἡ μάχην, βιαστικά καὶ χωρὶς κομμιὰ προειδοποίησιν, ἔβαζαν σὶδ καλὰθι τοὺς λίγο τυρεὶ, λίγο κρασί, λίγες ἐλῆς καὶ ψωμί, ἔπρηναν τὸ σταμνὶ τῶν γεμάτων νερῶ καὶ μαζεῦοντο στὴν Παναγίαν, γιὰ νὰ ξεκινήσουν ὅλες μαζὶ γραμμῇ, ἢ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλην, κάποτε γελώντας, κάποτε τραγουδώντας, κάποτε λέγοντας διάφορες ἀστεῖες ἱστορίες, σὰν νὰ πῆγαιναν σὲ ξεφάντωσιν ἢ σὰ νὰ πῆγαιναν νὰ τραγίσουν στ' ἀμπέλια, ποὺ βοσκόντανε στὶς πλαγιὰς, ποὺ γονατισμένοι οἱ ἄνδρες πολεμοῦσαν ἀπ' τὸ πρῶτον. Τέτοια μιὰ σκηνὴ εἶδε κάποτε ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Μαγχεστριανῶν φύλακος» Μπραῖτφορντ.

κι' ἄμα ἔμαθε ἀπὸ τὸν παριστάμενο γιατρὸ Βογιατζάκη γιὰ τοῦ πῆγαινε ἢ περιέργῃ αὐτὴ πομπὴ τῶν υδροφόρων καὶ κανιφόρων γυναικῶν, δὲν κρατήθηκε, ἀλλὰ ἔγραψε ἕνα ὕμνο γιὰ τὶς νέες Σπαρτιάτισσες, ὅπως ὠνόμασε τὶς Ἀρχανιώτισσες, καὶ τὸν δημοσίευσσε στὸν «Μαγχεστριανὸ Φύλακα».

Ἄμα πλησίαζαν οἱ γυναῖκες στὴ γραμμὴ τοῦ πολέμου, κάθε μιὰ μπαίνοντας μέσα στὸ κορδόνι τοῦ θανάτου, ρωτοῦσε ποῦναι ὁ ἀδελφός της, ἢ ὁ πατέρας της ἢ ὁ ἀντρας της κ' ἔτρεχε ἀπὸ πρόχωμα σὲ πρόχωμα πολλές φορές περὶ ὧντας ἀκάλυπτη καὶ τελείως ἐκτεθειμένη στὶς κοντινὲς σφαῖρες τοῦ ἐχθροῦ, ὡς πουνάβρη τὸν δικό της.

Μιά σφαῖρα Τούρκικη μιὰ μέρα βόηκε, τὸ γεμάτο μὲ νερὸ σταμνὶ μιᾶς κόρης, ποὺ περπατοῦσε ἀτάραχη πάνω στὸ φρύδι τῆς πολεμικῆς γραμμῆς. Τὸ σταμνὶ ἔσπασε καὶ τὸ νερὸ τὴν ἔκαμε μούσκεμα. Ἀντὶ νὰ τρέξῃ νὰ κρυφτῇ γιὰ νὰ μὴν τὴν σκοτώσουν οἱ κοντινοὶ ἐχθροί, ποῦχαν συγκεντρώσει τὰ πυρὰ τῶν πάνω της, θυμωμένη, ὅπως ἦταν, ὀρθώνεται ἀγριεμένη καὶ ξαπλώνοντάς τους δυὸ πεισματωμένα φάσκελα τοὺς φωνάζει;

—Νὰ ἄτιμοι! Τὸ σταμνὶ μου σημαδεύετε; Φοβάστε μωρέ, τὸ ἄντρες; Σὰ σῆς ἀκούη προβάλετε! Καὶ προκλητικὰ βάνοντας στὴ μέση της τὰ χέρια της, ὀρθή κι' ἀτρόμητη πάνω στὸ φρύδι τοῦ λόφου, τοὺς κοίταξε τελείως ἀκάλυπτη στὰ πυρὰ τῶν. Μὰ σὰ θυμήθηκε τὸ σπασμένο σταμνὶ της, ἡ στενοχώρια τὴν ἔκαμε νὰ μουρμουρίσῃ μονολογώντας.

—Καὶ ποῦ στὸ διάολο νὰ βρῶ ἔδω σταμνὶ;

Σ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία, ποὺ ἡ ζωὴ της διέτρεχε τέτοιο κίνδυνο, τὸ μόνο ποὺ τὴν στενοχωροῦσε ἦταν τὸ σταμνὶ καὶ ἡ ἀξία τοῦ σταμνιοῦ, ποὺ ἦταν δυσαναπλήρωτα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Οἱ κοπέλλες τοῦ χωριοῦ ἄμα εὑρίσκαν κάθε μιὰ τους τὸν ἄντρα ποὺ τροφοδοτοῦσε, τοῦδινε τὰ τροφίμα περνώντας τὸ τουφέκι του, καὶ τὸν ἀνεπλήρωνε ὡς πού νὰ τελειώσῃ τὸ φτωχικὸ φαγητό του ὁ πολεμιστής, παραμερίζοντας λίγα βήματα πὺλ χαμηλά. Καταλαβαίνετε βέβαια τὶς φαιδρὲς ἀλλὰ καὶ τὶς ὑπέροχες σκηνές, ποὺ διεδραματίζοντο στὰ προχώματα, τὴν ὥρα ποὺ γινότανε ἀπ' τὶς γυναῖκες ὁ ἀνεφοδιασμός κ' ἡ ἀναπλήρωσις τῶν ἀνδρῶν.

Αὐτὸ μπόρεσα πρόχαιρα νὰ δώσω σήμερα σὲ κείνους ποὺ ἀγνοοῦν τὴν ἱστορία τῶν ἡρωίδων μας μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι, ἂν κάποτε τοὺς χρειασθοῦν τὰ στοιχεῖα αὐτά, δὲν θὰ δυσκολευθοῦν νὰ τὰ πάρουν. Ἐγὼ ἐξεπλήρωσα μίαν μου ὑποχρέωσι φαντάζομαι ὅτι καὶ αὐτοὶ θὰ ἐκπληρώσαν ἐν καιρῷ τὴν ἰδική τους.

Ἡράκλειον Κρήτης

ΙΩΑΝ. Δ. ΜΟΥΡΕΛΛΟΣ

ΜΕΤΑΞΕΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

Τὰ βραβεῖα εἰς τὸν Καλοκαιρίνειον διαγωνισμόν.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσού» ἀνεγνώσθη χθὲς ἡ κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐφετεινοῦ Καλοκαιρινείου Διαγωνισμοῦ ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κ.κ. Ἰππ. Σ. Καραβία, ὡς Προέδρου, Δημ. Μπόγρη καὶ Κρίτωνος Γ. Σουρεῖ, Εἰσηγητοῦ.

Μετὰ σύντομον εἰσήγησιν τοῦ κ. Ἰππ. Καραβία περὶ τῆς σημασίας τοῦ δραματικοῦ τούτου διαγωνισμοῦ, ὁ εἰσηγητὴς κ. Κρίτων Σουρεῖς ἀνέλυσε συντόμως τὰ ὑποβληθέντα ἔργα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀνεῦρεν ἀτυχῶς ἐκεῖνο ποὺ θὰ διεκρίνετο ἐξαιρετικῶς καὶ θὰ ἐδικαιολόγει τὴν ἀπονομήν ὀλοκλήρου τοῦ βραβείου, Ἐκρίνε, συνεπῶς, δίκαιον νὰ κατανεμηθῇ τοῦτο ὡς ἑξῆς:

Β' Βραβεῖον ἐκ δρχ. 2.000 εἰς τὸ ἔργον «Ὁ Γυρισμός» τοῦ κ. Ἰωάν. Μουρέλλου, τοῦ γνωστοῦ ἐκ Κρήτης λογογράφου.

Τρίτ' Βραβεῖον ἐκ δρχ. 1000 ἑκαστον εἰς τὸν κ. Ἰω. Γυφτάκην διὰ τὸ ἔργον τοῦ «Τὰ Θύματα», εἰς τὴν δίδα Ἰωάνναν Μαλανδρινου διὰ τὸ ἔργον της «Διπλὴ Ἱστορία» καὶ εἰς τὴν δίδα Ἀντωνίαν Κουντούρη διὰ τὸ ἔργον της «Ἀγνή».

Ἐπίσης ἀπενεμήθησαν ἔπαινοι εἰς τὰ ἔργα «Τὸ δαχτυλίδι τοῦ Παπποῦ» τοῦ κ. Γ. Π. Κούρτη, «Ὁ Νυκτὴς» τοῦ κ. Ι. Μουρέλλου καὶ «Τριαντάφυλλο» τοῦ κ. Π. Σεργίου.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων εἶναι εὐτυχὲς διὰ τὴν βράβευσιν τῶν δύο μελῶν του δ'ων Ι. Μαλανδρινου καὶ Α. Κουντούρη εἰς τὰς ὁποίας ἐκφράζει καὶ τὰ θερμὰ συγχαρητήριά του, ὡς καὶ εἰς τὸν συνεργάτην τῆς «Ἑλληνίδος» κ. Ι. Μουρέλλου.

Στὸ Πάρκο.

Ὁρατὸ ζευγάρι, ἀλήθεια!.. Αὐτὸς ἀμούστακο παιδί; μ' ἄχν' μόλις βελούδιμα στ' ἀπάνου δροσαχέλι, κείνη παρθένα ἀμάλαγη, νιοφύτρωτο κλαδί, τὸ πλέον ὠρατὸ μὲς τὰ κλαδιά ποὺ ἡ αἰὶρα ἐγλυκοφίλει.

Σιγομιλώντας διάβαιναν. Τοῦ πάρκου οἱ ἀνασασμοὶ μεθῶσι. Ἐδῶ οἱ λεμοναρθοὶ καὶ κετὶ τὸ χαμομήλι, τερπνὰ ἀηδονῶν λαλήματα, νερῶν κελλαροσμοί, μιὰ συμφωνία ἀνορμήγρευτη στὸ ἑξαίσιο μέσα δεῖλι.

Στάθηκε ἡ νιά... Μὲ μιᾶς, πυρὴ ἡ ματιά της, τὸν μεθῶν, τὰ φειδία χέρια της, τρελλὰ τὸν κλείνουνε, δεμένα, σκύβει κι' αὐτός, στὴν ἀγκαλιὰ τὴν παίρνει καὶ ρουφᾷ.

Τὸ μέλι ἀπὸ τὸ στόμα της ἀργὰ καὶ ἡδονεμένα.

Γοργασαίνοντ' δὲ μιλοῦν τὰ μάτια δὲν ἀνοίγουν.

—Χαρῆτε νέοι τὴν Ἀνοιξὴ προτοῦ τ' ἀηδόνια φύγουν.

[Ἀπὸ τὴν ποιητικὴν συλλογὴ «De profundis»].
ΚΟΥΛΗΣ ΑΛΕΞΗΣ

Φωτογραφία ΣΕΡΑΦ

Ἡ κίνησι τοῦ χοροῦ στὴν ἀρχαία τραγωδία

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς παραστάσεως τοῦ Ἰππολύτου τοῦ Εὐριπίδη εἰς τὸν ὁποῖον ἡ κ. Π. Ματέῦ ἀνέλαβε νὰ διδάξῃ τὰ χορικά.

Τὸ πρόβλημα, ποὺ τίθεται στὸ σημερινὸ χορογράφον ποὺ θ' ἀναλάβῃ νὰ διδάξῃ τὴν κίνησι τοῦ χοροῦ μιᾶς ἀρχαίας τραγωδίας εἶναι νὰ ἐναρμονίσῃ τὴν κίνησι αὐτὴ μὲ τὴ μουσικὴ ἐνὸς σημερινοῦ συνθέτη, ἢ μὲ τὴ μελωδίᾳ τῆς δημοτικῆς μας γλώσσας ἢ καὶ τὰ δύο αὐτὰ παράλληλα, ὅπως συμβαίνει στὴν περιπτώσει τοῦ Ἰππολύτου τοῦ Εὐριπίδου ποὺ ἀνέβασε τὸ Βασιλικὸ Θέατρο στὸ Ὁδεῖο τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Ἡ ἰδέα τῆς ὁμαδικῆς ἀπαγγελίας, ποὺ ἀκολουθεῖται τώρα τελευταία ἀπὸ πολλοὺς σκηνοθέτες, ὅταν διδάσκουν ἀρχαία τραγωδία, δίνει στὸ χορογράφον τὸ μέσον νὰ κινήσῃ τὸ χορὸ ἐλεύθερα καὶ δραματικά. Ἡ μελοποίησις πάλι τῶν χορικῶν, τραγουδιζόμενων ἀπὸ τὸν ἴδιον χορὸ δίνει τὴν κίνησι μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῆς μουσικῆς φράσης καὶ τὴν κάνει ὀπτηρότερη.

Ἡ κίνησι ὅμως αὐτὴ, εἴτε δεμένη μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν φύρμα τῆς μουσικῆς, εἴτε ἐλεύθερα πλεγμένη γύρω ἀπὸ τὴ μελωδίᾳ τῆς δημοτικῆς γλώσσας καὶ τὴν ἐννοία τοῦ κείμενου πρέπει νὰ εἶναι τέτοια, ὥστε συναισθήματα μόνον νὰ γεννᾷ καὶ νὰ μὴν πέφτῃ σὲ φτηνὴ περιγραφή.

Πρέπει ἀκόμη ὁ χορὸς νὰ γεννᾷ ὑποβλητικὰ στὸ θεατὴ, εἴτε μὲ τὴ διάταξιν τοῦ στῆθος τῆς ὀρχήστρας, εἴτε μὲ τὴ κίνησιν τοῦ τῆς αἰσθητικῆς ἐκείνης προσδιάθεσις, ποὺ θὰ τὸν κινή νὰ αἰσθανθῇ τὸ κείμενον καὶ τὴ μουσική, καὶ γενικώτερα νὰ συλλάβῃ τὸ νόημα τῆς τραγωδίας πὺλ βαθειά, πὺλ πλατεῖα, πὺλ ἐντονα.

Εἰσι παρουσιάζεται στὴν ἐποχὴ μας τὸ πρόβλημα τοῦ χοροῦ τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, καὶ βάσις κάθε τέτοιας ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπίγνωσις, τί μπορεῖ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ καὶ νὰ ἐκφράξῃ γιὰ μᾶς σήμερα ὁ χορὸς αὐτός.

Εἶναι φανερό, πὺς δοκιμάζοντας νὰ ξαναζωντανεύομε τὴν τραγωδίαν καὶ νὰ ἀξιοποιήσομε τὶς βαθεῖες τῆς ὁμορφίης γιὰ τὸ σημερινὸ κοινόν, θὰ ἐφαρμόσομε δικά μας, σημερινὰ στυλιστικά (ἐκφραστικά) μέσα. Τὰ ἐκφραστικά μέσα τῶν ἀρχαίων οὔτε θετικά τὰ ἔξεραμε, οὔτε κι' ἂν τὰ ἔξεραμε θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ μεταχειριστοῦμε. Δὲν εἶναι πὺλ αἰσθητὴ γιὰ τὸ σημερινὸ κοινόν ἡ πρωταρχικὴ θερησκευτικὴ καὶ λειτουργικὴ οἷα τῆς τραγωδίας, ὅπως ἦταν γιὰ τὸν ἀρχαῖον κόσμον, ποὺ εἶχε ἀκόμη πρόσφατη τὴν ἐπίδρασι τοῦ διονυσιακοῦ διδύραμβου. Μᾶς λείπει ἡ γνῶσις τῆς γνήσιας μουσικῆς καὶ τοῦ συνδυασμοῦ της μὲ τὴ μουσικώτερη γλώσσα τοῦ κόσμου, τὴ γλώσσα ποὺ εἶχε διατηρησῇ τὰ μακρὰ καὶ τὰ βραχέα κοντὰ στὰ τονισμένα καὶ ἄτονα. Ἡ σημερινὴ αἰσθητικὴ μᾶς ὑπαγορεύει νὰ ἀναθέτομε σὲ γυναῖκες τοὺς γυναικεῖους ρόλους, καὶ δὲν κατέχομε πὺλ τὴν τεχνικὴ τῆς μάσκας καὶ τοῦ κοσμήτου. Εἰσι, τὰ στυλιστικά στοιχεῖα, ποὺ μπορούμε νὰ μεταχειριστοῦμε γιὰ τὰ χορικά τῆς ἀρχαίας τραγωδίας εἶναι: τὸ ἀνθρώπινο σῶμα μὲ τὴν κίνησιν του, ἡ πλοῦσι σὲ ἐκφρασί, ἀλλὰ ἡχητικά πὺλ πρῶτονι δημοτικῆς μας γλώσσας, καὶ ἡ μουσικὴ ἐνὸς σημερινοῦ συνθέτου, ποὺ γιὰ τὸν Ἰππολύτον εἶχαμε τὴν τύχην νὰ εἶναι παιδί τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Σ' αὐτὲς τὶς βάσεις ἐπάνω προσπαθήσα νὰ πλάσω καὶ νὰ διδάξω τὴν κίνησι τοῦ χοροῦ τοῦ Ἰππολύτου. Ἀνὰ μεγάλα ἀριστουργήματα τῆς τέχνης εἶναι αἰώνια γιὰτὶ μιλᾶνε στὴν ψυχὴν κάθε ἐποχῆς, πὺλ κάθε ἐποχὴ πρέπει νὰ τὰ ἐξημερῇ μὲ τὸ δικό της πνεῦμα καὶ τὰ δικά της μέσα, ἂν θέλῃ τὸ ζωντανεῖα τους νὰ εἶναι γνήσια καὶ ἀληθινὰ καὶ ὄχι μόνο νεκρὴ ἀπομίμησις.

ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΜΑΤΕΪ

Τό Διήγημά μας.

Τρεῖς στό Αὐτοκίνητο

Οἱ Φ. εἶνε χαριτωμένοι ἄνθρωποι, εἶνε ἕνα ἀνδρόγυνο ὅπως πρέπει. Ποτέ δὲν μαλλώνουν. Καί γιατί νά μαλλώσουν. Ἐχουν τὰ ἴδια γούστα, ἀντικρύζουν τὴ ζωὴ ἀπὸ τὴν εὐχάριστή της πλευρά. Εἶνε δὲ καὶ πολὺ εὐγενεῖς, καὶ τοὺς ἀρέσει νὰ προσκαλοῦν τοὺς φίλους τους ἀργένιδες γιὰ κανένα περίπατο στό καινούριο τους αὐτοκίνητο. Ὁ προσκεκλημένος ἀναγκάζεται μὲν νὰ στριμωχθῇ στό κάθε ἄλλο παρὰ ἄνετο πίσω κάθισμα. Δὲν μπορεῖς ὅμως σ' ἕνα εὐτυχισμένο ἀνδρόγυνο πού ἀπέκτησε αὐτοκίνητο ν' ἀρνηθῇ τὴν εὐχαρίστησι νὰ σοῦ κάνουν ἕναν περίπατο. Ἐτσι δέχτηκα κ' ἐγὼ μιὰ Κυριακὴ τὴν πρόσκλησι τῶν Φ. ἡ ἰδέα μάλιστα νὰ μὲ πᾶει ἕνα ἀρμονικὸ ἀνδρόγυνο στὴν ἐξοχή, μοῦ φάνηκεν ἰδιαιτέρως ἐλκυστικὴ.

Μὰ τὰ πράματα ἤλθαν ἄλλοιῶς, κατέληξαν μάλιστα σὲ σωστὴ κόλασι.

Καί πρῶτα, ὅταν ἐπηγαίναμε, ἐκάθισε ἐκείνη στό βολάν. Ἦταν πολὺ νόστιμη μὲ τὸ καφετὶ τῆς ταγιέρ καὶ μὲ τὰ κίτρινα χονδρὰ πέτσινα γάντια πού βαστοῦσαν τὸ τιμόνι.

Ξεκινήσαμε, δηλαδὴ τὸ ἀμάξι ἔκανε ἕνα πῆδο πού παρ' ὀλίγο νὰ μὲ τινάξει ἔξω ἀπὸ τὸ πίσω κάθισμα, ὕστερα πῆρε τόση φόρα πού κόντεψε νὰ κόψῃ δυὸ σκυλάκια... καὶ κατόπιν ἄρχισε νὰ τρέχει κανονικά.

Ὁ σύζυγος φρένιασε, μὲ συγκρατήθηκε λέγοντας: Πολὺ ἄσχημα ξεκινᾷς, δὲ θάθελα νὰ εἶμαι ἡ ρόδα στὰ λεπτά σου χεράκια. Καί γιατί δὲν κορνάρης;...

Ἐκείνη δὲν ἀπήντησε, μόνο κύτταξε μπροστά της, σὺν ὑπνωτισμένη κόττα ἕνα φανταστικὸ σημεῖο πού θὰ ἀπείχε περὶ τὰ ἑκατὸ μέτρα καὶ πού ἐξελίσσονταν φυσικά, ἐνῶ τρέχαμε σὲ μιὰ φανταστικὴ γραμμὴ. Ἐκεῖ λοιπὸν ἦταν προσηλωμένη χωρὶς νὰ παρεκκλίνῃ οὔτε μιὰ σπιθαμὴ. Ἐγὼ εὐχαριστιόμουν νὰ περνοῦμε τοὺς δρόμους τῆς πόλης σὺν ἀστραπή. Σκεπτόμουν τὴ θέση τοῦ τρίτου στό αὐτοκίνητο. Κάθεσαι — ὄχι πολὺ ἀναπαυτικά, — κυττᾷς τὸν οὐρανὸ, σὲ πᾶν μ' ἕνα ἑλαφρὸ λίκνισμα, ξεχνᾷς τὶς φροντίδες καὶ τὶς

ἐννοίες σου καὶ γίνεσαι πάλιν ἄθῳος σὰν τὸ μικρὸ παιδί στό καρτσάκι του.

Τὸ ἀνδρόγυνο Φ. δὲν ἀπελάμβανε ὅμως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν αὐτοκινήτάδα. Ἐκείνη ἐσφγγε μὲ τεντωμένο, χλωμὸ πρόσωπο τὴ ρόδα κ' ἔμοιαζε σὰν μαθήτρια μαγειρικῆς πού τῆς ἀνέθεσαν νὰ σράξῃ γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα κοτόπουλο. Ἐκεῖνος τοῦναντίον ἦταν ὅλος εἰρωνία καὶ δασκαλοσύνη.

— «Στρίψε δεξιά, διάβωλε! τῆς φωνάζει ξαφνικά. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἐπήγαινε πραγματικὰ δεξιά καὶ ὁ Φ. εἶχε ἄδικο. Ἐπήγαινε πότε δεξιά, πότε ἀριστερά, πότε στό μέσον, ὅπως τῷθελε τ' ἀμάξι, μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ πῆγαινε δεξιά.

Σὲ μιὰ διασταύρωσι πού ἔπρεπε νὰ σταθοῦμε, ξαφνιάστηκε ἡ κυρία Φ. «Ἀχ! φώναξε», μοῦ πάτησες τὸ πόδι.

«Ἦθελα νὰ σὲ βοηθήσω νὰ σταματήσωμεν», εἶπεν ἐκεῖνος μὲ ψυχρὴ ἀνωτερότητα.

Βγήκαμε πιά στὴν ἐξοχή. Ἰσως θᾶταν καλῆτερα νὰ εἶχαμε μπροστά μας ἕνα ἀσφαλτοστρωμένο δρόμο, μὰ στὴ κατεύθυνσι πού ἐπήραμε, ὁ δρόμος πότε ἀνηφόριζε, πότε κατηφόριζε καὶ πού καὶ πού εἶχε στροφές. Ἡ κυρία Φ. δοκίμαζε σὲ κάθε στρόφι καὶ μιὰ ἄλλη τεχνικὴ. Δὲν φανταζόμουν ὅμως ποτὲ ὅτι ὁ Φ. πού, ὡς πεζός, ἦταν ἄνθρωπος εὐγενής, μὲ καλοὺς τρόπους, μποροῦσε νὰ παραφερθῇ τόσον βάνουσα.

— Μὴ κόβεις τὶς στροφές! φώναξε ἑξαλλος, δῶσε πιὸ πολὺ ἀέριο! Δὲν βλέπεις πῶς σταματοῦμε! «Καὶ γυρίζοντας πρὸς ἐμένα, σὰν νὰ μὲ καλοῦσε γιὰ μάρτυρα, πρᾶμα πού μοῦ ἦταν πολὺ δυσάρεστο». Εἶδες ποτὲ ἄλλον νὰ πέρνει τὶς στροφές ὅπως ἡ γυναίκα μου; Ποτὲ δὲν θὰ τὸ μάθει! Ποτὲ σοῦ λέω!

Ἡ κυρία Φ. ἐγύρισε κ' ἐκείνη πρὸς ἐμένα μὲ ὕψος θριαμβευτικὸ: «Ὁ ἄνδρας μου φοβάται πάντοτε ὅταν ὀδηγῶ ἐγὼ» εἶπε, καὶ παρ' ὀλίγο νὰ μᾶς ρίξει πάνω σὲ κάτι σωριασμένα χαλίκια. Ἀπεφάσισα τότε νὰ γίνω ὅσον μποροῦσα μικρὸς καὶ ἀόρτος γιὰ νὰ μὴν ἐρεθίζω πιὸ πολὺ τὸ ἀνδρόγυνο. Μὰ τότε δά, τότε, ἄρχισεν ὁ σωστός καυγᾶς. Κάθε ἀμάξι πού ξεπερνοῦσαμε, γίνονταν

ἀφορμὴ γιὰ καινούριο καυγᾶ καὶ γιὰ δυσάρεστες θεωρητικὲς λογομαχίες.

«Εἶνε τυπικὸ γιὰ σᾶς τὶς γυναῖκες», εἶπε ὁ Φ. νὰ δίνετε πρῶτα φόρα καὶ ἀφοῦ μισοπεράσετε, ἐλαττώνετε τὸ ἀέριο... βάλε πιὸ πολὺ γκάζ, ἀνόητη, ζῶν...

— Ἐὰν μοῦ ξαναμιλήσεις ἔτσι, φώναξεν ἐκείνη τώρα θυμωμένη, τ' ἀφίνω τὸ τιμόνι.

— Ὅχι, ὄχι, πρὸς Θεοῦ, φώναξα τότε ἀπὸ τὸ πίσω κάθισμα, ἔτοιμος νὰ πιάσω ἐγὼ τὸ βολάν. Ἡ στιγμὴ ἦταν πραγματικὰ συνταρακτικὴ, γιατί ἡ κυρία ἦταν ἔτοιμη νὰ κάμῃ τὸ κάθε τί.

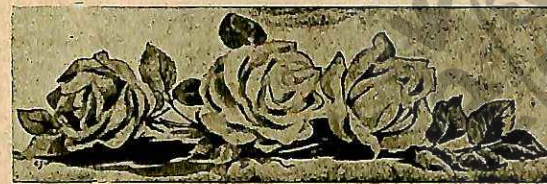
Ὅταν ἐπιστρέψαμε, ὀδηγοῦσεν ἐκεῖνος. Ἦθελε νὰ ἐπιδειξῇ κάποια κομψότητα στό βολάν καὶ μ' αὐτὸ σφηνώθηκε ἀνέμεσα σὲ δυὸ λεωφορεῖα, καὶ μὲ τὸ νὰ πηγαίνει πολὺ δεξιά, κινδυνεύαμε ὅλην τὴν ὥρα νὰ πέσωμε στό χαντάκι, μπροστά δὲ στὸν πόλισμαν σταμάτησε τόσον ἐπιδεικτικὰ βάζοντας ἀπότομα τὸ φρένο πού χτύπησα μὲ τὸ κεφάλι στό πίσω ξύλο.

Ὅταν φθάσαμε σπῆτι ἤμουν σὰν ζεματισμένος. Ὁ καυγᾶς εἶχε φουντώσει στὰ τελευταῖα χιλιόμετρα θὰ βγοῦν — ἔλεγχ' μέσα μου — ὁ καθένας ἀπὸ τὴ δική του πόρτα καὶ θὰ φύγουν τρέχοντας ὁ καθεὶς πρὸς ἄλλη διεύθυνσι ποτὲ δὲ θὰ ξαναμιλήσει ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου καὶ σὲ λίγο θ' ἀκούσω τὸ διαζυγίό τους. Ἦθελα, ὅσο κι' ἂν ἤμουν στενοχωρημένος, νὰ τοὺς συμβιβᾶσω, ν' ἀρχίσω διαπραγματεύσεις εἰρήνης.

Ὁ Φ. σταμάτησε — ἐννοεῖται πολὺ ἄχαρμα κ' ἀπότομα, ὅπως παρατήρησε μὲ χαίρεκακία ἐκείνη. Ἐκυττάχθηκαν ἀκόμα μιὰ φορὰ σὰν δυὸ ἀγριόγατοι, ἔτοιμοι νὰ πιασθοῦν. Μόλις ὅμως σταμάτησε τὸ μοτέρ, ἄλλαξεν ὁ καιρὸς.

Ἐβγήκαν καὶ οἱ δυὸ μαζύ, οἱ μαντίες τους ἔδειχναν τὴν πιὸ ἄδολη εὐτυχία καὶ μ' ἐρώτησαν ἐνθουσιασμένοι. Τί λέτε; Δὲν ἦταν ὡραίος ὁ περίπατός μας; Δὲν ἀξίζει ἕναν κόσμον τὸ αὐτοκίνητάκι μας;

Γ.Ι.

Πρώτη Κρατικὴ Σχολὴ

Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Νοσοκόμων.

Εἰς μνήμην Βασιλίσσης Σοφίας

Ἐνα ἀξιοσημείωτον γεγονός πρέπει νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν κάθε γυναῖκός, ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐργασθῇ ἀλλὰ καὶ θέλει διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας της νὰ φανῇ χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος εἰς τὸν ἑαυτὸν της εἰς τοὺς ἰδικούς της ὡς καὶ εἰς ἕνα εὐρύτερον κοινωνικὸν κύκλον. Πρόκειται περὶ τοῦ νεοῦ Νόμου 613 (δημοσιευθέντος τὸν παρελθόντα μῆνα Ἀπριλίον) διὰ τοῦ ὁποίου ἰδρύθη Σχολὴ Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Νοσοκόμων εἰς «Μνήμην Βασιλίσσης Σοφίας» ἡ ὁποία προσωρινῶς μὲν θὰ λειτουργήσῃ ἀπὸ τοῦ προσεχούς Ὀκτωβρίου παρὰ τὴν Ὑγειονομικὴν Σχολὴν εἰς τοὺς Ἀμπελοκήπους, βραδύτερον δὲ θὰ ἀποκτήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἴδιον οἶκον. Αἱ γε ἰκώτεραι διατάξεις τοῦ Νόμου, διὰ τῶν ὁποίων ρυθμίζονται τὰ τῆς διοικήσεως, λειτουργίας καὶ διδασκαλίας τῆς Σχολῆς ταύτης εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ τὰς ἰσχυούσας εἰς τὰς διεθ. εἰς ἀνεγ. ὡρισμένας τοῦ αὐτοῦ εἶδους νοσοκομειακὰς Σχολὰς. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς νέας Σχολῆς μας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῆς Ὑγειονομικῆς Σχολῆς καὶ ἀπὸ κυρίας μὲ πείραν καὶ γνώσεις νοσοκομειακὰς. Αἱ μαθήτριαι νοσοκόμοι θὰ κατοικοῦν ἐντὸς ἰδιαιτέρου οἰκήματος καὶ θὰ ἐκπαιδεύονται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐπιστημονικῆς νοσηλείας. Ἡ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις θὰ γίνεταί ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν εἰς τὰ δευτέροτα τὰ σχετικὰ μέσα διάφορα Νοσοκομεία. Μετὰ τριετὴ φοίτησιν καὶ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις αἱ μαθήτριαι θὰ λαμβάνουν ἐπίσημον δίπλωμα Ἀδελφῆς—Νοσοκόμου ἢ Ἐπισκεπτρίας—Ἀδελφῆς, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀνεγ. ὡρισμένον ὑπὸ τοῦ Κράτους (Υπουργ. Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως) καὶ τὸ ὁποῖον θὰ δίδῃ εἰς αὐτὰς τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκήσουν ἕνα ἐπάγγελμα κοινωνικῶς ὠφέλιμον καὶ συγχρόνως σταθερὸν εἰς ἀπόδοσιν. Θὰ εἶναι δηλαδὴ ἐξησφαλισμένα, ὅτι δὲν θὰ μείνουν ποτὲ χωρὶς ἐργασίαν, διότι εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα εἶναι τόσον πολλαὶ καὶ μεγάλαι αἱ ἀνάγκαι τῶν Κρατικῶν καὶ Δημοτικῶν Νοσοκομείων, τῶν Πανεπιστημιακῶν καὶ ἰδιωτικῶν Κλινικῶν ὡς καὶ τῆς κατ' οἶκον νοσηλείας, ὥστε πρέπει νὰ ὑπολογίζωμεν, ὅτι μόλις μετὰ παρέλευσιν δέκα καὶ πλέον ἐτῶν θὰ ἔχωμεν σχετικὴν ἐπάρκειαν διπλωματούχων νοσοκόμων.

Εἶναι λοιπὸν συμφέρον διὰ κάθε νέαν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐργασθῇ, νὰ προτιμήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τῆς διπλωματούχου ἀδελφῆς—νοσοκόμου καί, μόλις τελειώσῃ τὴν τετάρτην τάξιν τοῦ Γυμνασίου, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Σχολὴν, ὅπου θὰ εἶναι ἀμέσως ἐξησφαλισμένη ἀπὸ πάσης ἀτόψεως, διότι ἡ διδασκαλία, ἡ διατροφή καὶ ἡ διαμονὴ παρέχονται δωρεάν. Ἐτσι θὰ ἀποφύγῃ

τὸν Γολγοθᾶν τῆς ἀναζητήσεως μιᾶς θέσεως εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα, τὰς Τραπεζὰς καὶ τὰ ἰδιωτικὰ Γραφεῖα, ἢ ὅποια θέσις, καὶ ἂν ἀκόμη τὴν ἐπιτυχὴ μετὰ σκληρῶν καὶ μακρῶν ἀγῶνας, κανὲν ἀπολύτως μέλλον δὲν δύναται νὰ τῆς ἐξασφαλίσῃ. Ἐνῶ ἡ Σχολὴ τῶν Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Νοσοκόμων δὲν ἀναλαμβάνει μόνον ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς εἰσόδου τῆς μαθητρίας τὴν δωρεὰν διδασκαλίαν, διατροφήν καὶ διαμονήν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐξασφαλίζει μὲ τὸ ἐπίσημον διπλωματὸς τῆς εὐρὺ στάδιον μελλοντικῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ μήπως καὶ διὰ τὴν νέαν ἐκείνην, ἢ ὅποια αἰσθάνεται καὶ ἔχει πραγματικῶς κλίσιν πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν σταδιοδρομίαν, δὲν θὰ ἦτο πολὺ προτιμότερον τὸ ἐπάγγελμα τῆς διπλωματούχου ἀδελφῆς—νοσοκόμου, ἕνα ἐπάγγελμα καθαρῶς γυναικεῖον καὶ μὲ ὑψηλὸν προορισμόν, ἀντὶ τῶν ἐπαγγελμάτων τῆς ἱατρικῆς ἢ τῆς δικηγόρου, εἰς τὰ ὅποια ἄνισος, τραχὺς καὶ δυσχερέστατος τὴν ἀναμένει ἀγὼν πρὸς τοὺς ἄνδρας; Δὲν βλέπομεν καθημερινῶς νέας διπλωματούχους καὶ ἀριστούχους ἱατροὺς ἢ δικηγόρους, αἱ ὁποῖαι, ἀφοῦ εἰς μάτην ἠγωνίσθησαν διὰ νὰ ἐπιπλεύσουν καὶ νὰ ἀποζήσουν ἀπὸ τὴν ἱατρικὴν ἢ τὴν δικηγορίαν τρέπονται ἀπηλπισμέναι πρὸς ἄλλα βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα ὡς λ. χ. τῆς παιδαγωγοῦ, ὑπαλλήλου, δακτυλογράφου ἢ καὶ γραφέως; Κόποι, μόχθοι, στερήσεις, καὶ δαπάναι σπουδῶν, ὅλαι αὐταὶ αἱ θυγαῖ ἀποδεικνύονται εἰς τὸ τέλος ὡς ἄσκοποι καὶ ὡς ἀναφελεῖς. Πόσοι γονεῖς, εἰμαι βεβαία, δὲν θὰ προτιμοῦσαν καὶ δὲν θὰ προτιμήσουν νὰ ἔχουν τὴν κόρην των εἰς ἕνα περιβάλλον ἡθικόν, ἀσφαλές, μὲ ὑψηλὸν προορισμόν καὶ μὲ αὐστηρὰν ἐπιβλεψιν, ὅπως εἶναι τὸ τῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Νοσοκόμων διπλωματούχων. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ τὸ ἐννοήσουν οἱ γονεῖς. Πρέπει καὶ ἑλληνίς, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας κοινωνικῆς θέσεως, νὰ ἐννοήσῃ καλῶς, ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τῆς διπλωματούχου Ἀδελφῆς Νοσοκόμου εἶναι ἕνα εὐγενές καὶ καθαρῶς γυναικεῖον ἐπάγγελμα, τὸ ὅποιον φέρει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὅλα τὰ καλὰ καὶ ὀρατὰ αἰσθήματα τῆς γυναικός, δηλαδὴ τὴν αὐταπάρνησιν, τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην καὶ τὴν προθυμίαν πρὸς παροχὴν βοηθείας ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη αὐτῆς. Εἰς ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ προσθέσωμεν, ὅτι εἶναι καὶ ἐξ ἐκείνων τῶν ὀλιγίστων ἐπαγγελμάτων, τὰ ὅποια ὄχι μόνον καθιστοῦν αὐτοτελὴ τὴν γυναῖκα ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς καθαρῶς γυναικεῖας ἐπαγγελματικῆς δράσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς δίδουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ δράσῃ δημιουργικῶς. Ἐχομεν περὶ τούτου τόσα παραδείγματα μεγάλων ξένων καὶ ἑλληνίδων Νοσοκόμων, αἱ ὁποῖαι ἀνέπτυξαν ἐκπαιδευτικὴν καὶ δημιουργικὴν δράσιν ἀξίαν παντὸς θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ, ὥστε νὰ μὴ χωρῇ καμμία ἀμφιβολία.

Ὅσοι δὲ ἐνδιαφέρονται πραγματικῶς καὶ ἐιδικώτερον διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀνυψώσεως καὶ τῆς καλλιτερέψεως τῆς νοσηλείας ἕνα καὶ μόνον πόθον, μίαν

καὶ μόνην εὐχὴν πρέπει νὰ ἔχουν: νὰ μὴ σταματήσῃ τὸ Κράτος εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς μιᾶς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν καὶ Νοσοκόμων, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ προχωρήσῃ συντόμως εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ὥστε νὰ προσεγγίσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ περισσότερον εἰς τὴν ἰδεώδη κατάστασιν τῆς ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀσκήσεως τῆς νοσηλείας μόνον ἀπὸ διπλωματούχους νοσοκόμους—ἀδελφάς, διότι, ὡς καλῶς γνωρίζομεν, αἱ τόσο ἐπιτυχῶς λειτουργοῦσαι Σχολαὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὰς κατ' ἀριθμὸν μεγίστας ἀνάγκας.

Ἄς χαιρετίσωμεν, λοιπόν, ὅλαι τὴν ἰδρυσιν τῆς νέας Κρατικῆς Σχολῆς, τῆς ὁποίας ἡ πραγματοποίησις παριστᾷ τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς διεισδυτικῆς ἐργασίας, μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεώς της θὰ εἶναι ἀνώτερα κάθε προσδοκίας μας.

Ἰούnius 1937.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ Ε. ΧΑΡΤ.

Διὰ τὰ ἀνάπηρα παιδιά

Τὸ Ἀμερικανικὸν Ἰδρυμα «Near East» καὶ ὁ Ροταριανὸς Ὀμιλος Ἀθηνῶν ἀνέλαβαν τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως ἐταιρίας προστασίας ἀναπήρων παιδιῶν, κατὰ τὸ πρότυπον τῶν παρομοίων ἰδρυμάτων πού ὑπάρχουν σήμερον εἰς ὅλας τὰς χώρας κόσμου.

Τὸ πρόβλημα τοῦ περιορισμοῦ τῆς παιδικῆς ἀναπηρίας, ἢ ὅποια μὲ τὴν τόσον τρομακτικὴν ἔκτασιν τῶν δύο κυριωτέρων αἰτίων της, τῆς σφιλίδος καὶ τῆς πολιομυελίτιδος, ἀπασχολεῖ σοβαρὰ ὅλα τὰ κράτη εἶναι ζήτημα κοινωνικὸν πού δὲν ἀνήκει μόνον εἰς δικαιοδοσίαν τῆς κυβερνητικῆς προνοίας. Πρέπει νὰ ληφθῶν μέτρα γενικά, νὰ διαφωτισθῇ ὁ λαός, νὰ γεννηθῇ εἰς ὅλους τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ ἀνάπηρον παιδί, καὶ νὰ προστατευθῇ καὶ αὐτὸ ἐγκαίρως καὶ ἀποτελεσματικῶς. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς τῆς νέας ἐταιρείας, ὁ ὁποῖος θὰ τείνῃ πρὸς τὰς ἐξῆς κατευθύνσεις:

1) Ἐρευνα διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῶν ἀναπήρων παιδιῶν καὶ διάγνωσις τῆς ἀναπηρίας.

2) Θεραπεία, ἐφόσον εἶναι δυνατή, ἢ προμήθεια ὀρθοπεδικῶν μηχανήματος.

3) Κατάλληλη ἐκπαίδευσις διὰ ἐπαγγελματικὴν ἀποκατάστασιν.

4) Κυβερνητικὰ μέτρα, διαφώτισις τοῦ λαοῦ μὲ κάθε μέσον διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἀναπηρίας.

Ὁ ὁργανισμὸς τῆς ἐταιρίας ἀκολουθεῖ τὸ σύστημα ἐργασίας τῆς ἐν Ἀμερικῇ «Διεθνούς ἐταιρίας διὰ τὸ ἀνάπηρον παιδί», πού ἐφαρμόζεται σχεδὸν ὁμοίωμορφα παντοῦ. Τὰ τακτικὰ μέλη εἶναι πραγματικοὶ «ἐταῖροι» πού λαμβάνουν ὅλοι ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν λειτουργίαν

γίαν της, συμμετέχοντες εἰς τὰς διαφόρους «ἐφορείας» πού ἐκτελοῦν ἢ καὶ ἕνα συγκεκριμένον μέρος τοῦ σκοποῦ. Ὅσοι ἐνδιαφέρονται ἀπλῶς ὡς φιλόανθρωποι, χωρὶς νὰ θέλουν νὰ ἐργασθῶν ἐγγράφονται συνδρομηταὶ δι' ὅσονδήποτε ποσὸν ἂν ὦν τῶν 50 δραχμῶν κατ' ἔτος.

Ἡ Ἐταιρία, φυσικὰ ἐξαρτᾷ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου της ἀπὸ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Κράτους καὶ τὴν συνεργασίαν τῶν ἰδρυμάτων πού ἀποβλέπουν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ παδιοῦ γενικῶς ὅπως τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς κλπ. Ἐλπίζει ἐπίσης πολλὰ ἀπὸ τὴν συναντίληψιν τῶν ὀρθοπεδικῶν ἱατρῶν, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅπως ὁ κ. Μ. Χρυσάφης ἢ Δις Μαρίκα Δανηλίδου καὶ ἄλλοι ἐσπευσαν ἀπ' ἀρχῆς νὰ προσφέρουν τὴν συνεργασίαν των.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς Κυρίας Ἀθανασίαν Ρεδιάδου, Α. Κορυζῆ, Α. Τριανταφυλλίδου, Μ. Τρικουπῆ, Ν. Πέρδικα, Α. Χαλκοκονδύλη, Ν. Μικρουλᾶκη, Μπενᾶκη, Οἰκονομοπούλου, καὶ τοὺς κυρίους Α. Πουλόπουλον, Μ. Χρυσάφην Δ. Σωτηριάδην καὶ Μ. Μιχαηλίδην, μεταξὺ δὲ τῶν ἰδρυτῶν εἶναι αἱ κυρίαι Ρ. Γεωργανῆ, Μ. Μομφεράτου, Α. Κωδούνη, Α. Κοτζιά, Σ. Βεκιαρέλλη Λοβέρδου, Ἀθηνογένους Παπαχελά, Βερνάρδου, Δημακοπούλου, Χοιδᾶ, Α. Παρίση κ. ἄ.

Τὸ Συμβούλιον ἤρχισεν ἤδη μίαν εὐρείαν ἐρευναν διὰ νὰ εὕρῃ τὰ ἀνάπηρα παιδιά τῶν Ἀθηνῶν, μὲ τὴν συνεργασίαν τῆς ἐιδικῆς εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ Ἀμερικανίδος Ε. Ρορε, τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἰδρυματος. Ἡ Ἀμερικανὶς αὐτὴ, βοηθουμένη ἀπὸ τὰς κυρίας καὶ τοὺς ἱατροὺς τῆς Ἐταιρίας, κατήρησε μίαν στατιστικὴν ἀρκετὰ λεπτομερῆ τῶν ἀναπήρων παιδιῶν πέντε συνολικῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ κατάρθωσε νὰ καταγράψῃ περὶ τὰ 200 ἀνάπηρα παιδάκια κάτω τῶν 16 ἐτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 60 περίπου ἔχουν ἀνάγκην ἐνὸς ὀρθοπεδικῶν μηχανήματος διὰ νὰ μπορέσουν νὰ φοιτήσουν εἰς τὸ σχολεῖο ἢ νὰ ἐργασθῶν. Πρὸ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς, τὸ Συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ φροντίσῃ ἀμέσως νὰ ἐξασφαλίσῃ μὲ κάθε τρόπον τὰ ὀρθοπεδικὰ μηχανήματα καὶ προήλθεν εἰς συνεννοήσεις μὲ τὴν Σιβιτανίδειον Σχολὴν διὰ νὰ ὁργανωθῇ ἕνα ἐργαστήριον κατασκευῆς αὐτῶν εἰς εὐθηνὰς τιμὰς.

Ὁ Ὑπουργὸς Κρατικῆς Ἀντιλήψεως κ. Κορυζῆς μὲ ἐνδιαφέρον παρακολουθεῖ τὸ ἔργον τῆς Ἐταιρίας καὶ ὑπεσχέθη νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς Κρατικῆς συνεργασίας καὶ συνδρομῆς.

Μ. Σ. Μ.

Ἡ συνέχεια τοῦ ἄρθρου *Χριστιανικὸ Θέατρο (Μυστήρια καὶ Θαύματα)* ὑπὸ Κατερίνας Κακούρη σὺν ἐπόμενον τευχος.

Τὸ ὑψηλὸ τακοῦνι

Ἀρκετὰ ἐφωτίσθη τὸ κοινὸν ἀπὸ τὰ διάφορα δημοσιεύματα περὶ διαιτητικῆς βιταμινῶν, φυτοφαγίας, φυσιοθεραπείας, ἀεροθεραπείας, γυμναστικῆς κλπ. καὶ ὅλ' αὐτὰ ἐγράφθησαν πρὸς διατήρησιν τῆς υγείας καὶ τῆς ὡμορφίας. Ποτὲ ὅμως δὲν ἐγράφη τίποτε δι' ὅτι μπορεῖ νὰ συντελέσῃ ὥστε νὰ ἐξουδετερωθῶν ὅλα τὰ καλὰ πού μποροῦν νὰ προέλθουν ἀπὸ τὴν ἐκλαίκευσι τῶν ἀνωτέρω γνώσεων: γιὰ τὸ ὑψηλὸ, τακοῦνι. Ὅτι κερδίζουν μὲ τὴ γυμναστικὴν τὸ ἐξουδετερῶνουν αἱ γυναῖκες μὲ τὸ ἀπαίσιον βᾶδισμα στηρίζοντας τὸ σῶμα ἐπάνω εἰς βᾶσιν τακουνοῦ ἐνὸς εἰκοσάλεπτου. Καὶ τὸ ἀπαίσιον χήνιο βᾶδισμα τὸ ὅποιον εἶνε ἀποτέλεσμα διαφόρων νευρικών νοσημάτων, προκαλεῖται ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ ὑψηλοῦ τακουνοῦ, διότι προσπαθῶντας νὰ στηρίξουν τὸ σῶμα σὲ βᾶσιν μεγαλειτέρα ἀλλοιώνουν τὸ βᾶδισμα καὶ τὸ σῶμα χάνει τὴν εὐθυτενὴ στάσι του. Πόσας ἄλλας παραμορφώσεις δὲν προκαλεῖ τὸ ὑπερβολικὰ ὑψηλὸ τακοῦνι; Παραμορφωσι σφυρῶν, ραιβοποδία, πτώσιν σπλάγγχνων, μετατατόπισιν διαφόρων ὀργάνων γυναικός, πονοκεφάλους νευρασθένειαν καὶ πολλὰ ἄλλα. Μὲ εὐχαρίστησι βλέπομεν ἐσχάτως μὴ τάσι στὴ χρῆσιν χαμηλοῦ τακουνοῦ τοῦτο ὅμως γίνεται ὄχι διότι ἀποκλείουν τὸ ὑψηλὸ ἀλλὰ διότι εἶνε ἐποχὴ νὰ ἐπιδείξουν ἴσως τὰ βαμμένα νύχια τῶν ποδῶν καὶ δυστυχῶς γιὰ νὰ ἐβγουν εἰς κοινήν θέαν ὅλα τὰ κακὰ πού προξένησε ἡ χρῆσις τοῦ ὑψηλοῦ τακουνοῦ, δηλ. κάλοι σ' ὅλα τὰ δάκτυλα καὶ πολλάκις καὶ δύο εἰς δάκτυλο καὶ τὸ ἀπαίσιον ἐκεῖνο κότσι πού ἂν ἔχουν τὴν εὐτυχίαν νὰ μὴ εἶνε ἀποτέσματα ἀρθρίτιδος τὸ προκαλοῦν μὲ τὸ ὑψηλὸ τακοῦνι. Μὲ ὅσα γράφω δὲν θέλω ν' ἀποκλείσω τελείως τὸ τακοῦνι ἀλλὰ μέτριο 5 ἕως 6 ἐκ μ. καὶ χάριν διδ. εἰς τὸ σῶμα καὶ καταστρεπτικὴν τῆς υγείας δὲν θὰ εἶνε, ἄλλως τε ἄς ζηλεύσουν αἱ ἑλληνίδες μας τὴν ὡραίαν καὶ εὐθυτενὴν στάσι τῶν ἀρχαίων προγόνων των τὴν ὅποιαν ἴσως ὤφειλαν διότι ἀσφαλῶς δὲν ἐφόρεσαν ὑψηλὰ τακοῦνια.

ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΩΝΟ ΟΥΛΟΥ
Ἱατρός

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ LAMBO

Εντυπώσεις από τὸ Διεθνὲς Συνέδριον καταργήσεως τῆς σωματεμπορείας.

(Τὸ Ε.Σ.Ε. προσκληθὲν ἀντιπροσωπεύει εἰς τὸ Συνέδριον ἀπὸ τὴν ἐν Παρισίοις συνεργατίαν καὶ ἡ. Ἀμαλ Ψάλλη).

«Ὁχι ποσότης ἀλλὰ ποιότης», τέτοιος θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὁ πρόλογος τῶν πεπραγμένων τοῦ Διεθν. Συνεδρίου Καταργ. τῆς Σωματεμπορείας πού ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Παρίσι ἀπὸ τὰς 20 ἕως τὰς 22 Μαΐου. Ἀπεσταλμένοι δέκα περίπου κρατῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Αἴγυπτος ὅλοι γυναῖκες ἢ ἄνδρες πού λόγῳ ἐπαγγέλματος ἢ πείρας τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνουν τὰ λεπτότερα προβλήματα πού παρουσιάζονται στὴν ἀνθρώπινη συνείδησι.

Ἡ ἐποχὴ μας ἡ τόσο διψασμένη γιὰ δικαιοσύνη θὰ ἦταν δυνατόν νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ὑπαρξιν μιᾶς ἀπὸ τὶς μεγαλειότερες ἀδικίαις τῶν περασμένων χρόνων τὴν δουλείαν τῆς γυναίκας.

Ἐδῶ καὶ ἑξήντα χρόνια τὸ καθεστῶς, τὸ διὰ τοῦ νόμου ρυθμίζον τὴν σωματεμπορείαν, ὑπόρχε εἰς τὰ περισσότερα κράτη καὶ εἰσέρχετο εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐναντίον του ὅμως ἔμελλε νὰ παλαίσῃ ἀκούραστα ἡ Joséphine Butler, γυναῖκα ἐνὸς πάστορος καὶ μητέρα. Ἀψηφώντας σαρκασμούς καὶ καταδιώξεις, ἡ γυναῖκα αὕτη καὶ οἱ ὁπαδοὶ τῆς κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀκύρωσιν ἐνὸς νόμου πού μόλις εἶχε ἐκδοθῇ.

Υστερα, ἡ Jos. Butler πέρασε στὴν Εὐρώπῃ καὶ ἵδρυσε τὴν Διεθνή Ὁμοσπονδίαν Καταργήσεως τῆς Σωματεμπορείας τῆς ὁποίας αἱ ἀρχαὶ ἂν καὶ σφόδρα καταπολεμήθηκαν στὴν ἐμφάνισί τους ἀπὸ τὸν ἱατρικὸ κόσμον σήμερα ἤσαν τόσο τὴν ἐπιστημονικὴ ὥς καὶ τὴν ἠθικὴν τους ἀναγνώριση.

Τρία θέματα συνεζητήθησαν εἰς τὸ Διεθν. Συνέδριον Καταργήσεως τῆς Σωματεμπορείας τὰ δύο πρῶτα σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὰ ἥθη ὁ κ. Gemächling καθηγητῆς τοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Στρασβούργου ἐπραγματεύθη ἀριστοτεχνικὰ τὸ ἐξῆς θέμα: «Μέχρι ποίου σημείου δικαιούται τὸ κράτος νὰ ἀπαγορεύῃ εἰς τὰ ἄτομα τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ σώματος των καὶ ποῖα μέτρα δύναται νὰ μεταχειρισθῇ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς προκύπτουσαν εἰς τρίτους ἐμπορικὴν ὀφέλειαν.

Ἀφοῦ ἀπέδειξε τὸ αὐθαίρετον καὶ τὴν ὑγειονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς διὰ τοῦ νόμου ρυθμίσεως τῆς σωματεμπορείας; ἡ ὁποία μόνον πρὸς ὄφελος τῶν ἐκμεταλλευτῶν ἀποβαίνει (διότι κατ' ἐναντίαν περιπτώσειν δὲν θὰ ἦσαν οἱ θερμότεροι ὁπαδοὶ τῆς) ὁ κ. Gemächling συμπεραίνει ὅτι μόνον ἡ ἀπαγόρευσις παντὸς εἴδους ἐμπορίου τῆς γυναικὸς δύναται νὰ καταργήσῃ τὴν ὑπαρξιν τῶν «ἀσέμων γυναικῶν» ὑπαρξιν τόσοσιν ὁλοθελίαν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Γιὰ νὰ ἐπανεύρῃ ἡ παραστρατημένη γυναῖκα τὸν ἴσιον δρόμον ἢ ἀκόμα καλλίτερον, γιὰ νὰ προληφθῇ τὸ κακό, ἀπαραίτητη εἶνε ἡ σύστασις γυναικείας ἀστυνομίας.

Ὁ κ. Gemächling καταλήγων ζητεῖ ρητῶς τὸν χωρισμὸν κράτους καὶ σωματεμπορείας.

Ἡ μελέτη τοῦ δευτέρου θέματος: «Δικαιούται τὸ κράτος νὰ ἐπιβάλλῃ ἀναγκαστικὰ μέτρα θεραπείας εἰς μίαν μόνον μερίδα ἀσθενῶν» εἶχε ἀνατεθῇ εἰς τὸν Hermans, γραμματέα τῆς Ἑθνικῆς Ὁλλανδικῆς Ἐνώσεως ἐναντίον τοῦ Ἀφροδισιακοῦ Κινδύνου.

Βασίζόμενος εἰς τὸ παράδειγμα τῆς Ὁλλανδίας, ὁ Hermans ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐλευθέρη θεραπεία μυστικῆς προσφερομένη ἀνεπληρωμῆς καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην ἰδιωτικῶν ὁργανώσεων κοινωνικῆς ὑγιεινῆς, ἐξασφαλίζει εἰς τὴν Ὁλλανδίαν ἐξαιρετοὺς ὑγιεινὰς συνθήκας.

Ὁ ἱατρὸς κ. Cavaillon καθὼς καὶ πολλὰ μέλη τοῦ συνεδρίου ἐγείρουν τότε συζητήσιν περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς θεραπείας τῶν ἀφροδισίων νόσων. Ἡ ψηφισθεῖσα ἀργότερον ἀπὸ τὸ Συνέδριον ἀπόφασις ἀντιπροσωπεύει τὴν γνώμην τῆς Διεθνούς Ὁμοσπονδίας Καταργήσεως τῆς Σωματεμπορείας.

Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου. Σχετικῶς εἰς τὸ τρίτον θέμα ἃ ἀφερόμενον εἰς «τὴν μόρφωσιν τῆς κοινῆς γνώμης ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῆς ἠθικῆς καὶ τὴν ἐπιρροὴν τῶν συστημάτων διακανονισμοῦ ἐπὶ τῶν ἐκμεταλλευομένων τῶν ἐκμεταλλευτῶν καὶ τῆς νεότητος ἐν γένει» θὰ ἐπρεπε νὰ ἀναφερθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἐκθεσις τῆς Miss Alison Neilans ἀντιπροσώπου τῆς Βρετανικῆς Ἐνώσεως Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς ὡς καὶ τῆς Διεθνούς Ἐνώσεως διὰ τὴν Γυναικεῖαν Ψήφον. Ἡ ἐκθεσις αὕτη τιμὰ ὅλον τὸν γυναικεῖον κόσμον διότι, ὅπως ἀργότερα ἐλέγχθη ἀπευθύνεται τόσοσιν εἰς τὸν νοῦν ὅσον καὶ εἰς τὴν καρδίαν.

Μετά τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν του, τὸ Συνέδριον ἐψήφισε ὁμοφώνως τὰς ἐξῆς ἀποφάσεις:

1) Ἡ σωματεμπορεία ὡς προσώπικη καὶ ἰδιωτικὴ πράξις δὲν δύναται ἀφ' ἑαυτῆς νὰ ἀποτελέσῃ παρὰ βασιν τοῦ νόμου.

2) Αἱ ἀρχαί, κρίνουναι σκόπιμον νὰ λαμβάνουν μέτρα ἐναντίον τῆς προκλήσεως εἰς τὴν δημοσίαν διαφθοράν δὲν δύναται νὰ καταστῇ ἄλλας ἐκδηλώσεις πλὴν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι θὰ παρουσιάζον σκανδαλώδη χαρακτηριστὰ καὶ θὰ ἦσαν φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ διαταράσσουν τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν. Τὰ μέτρα καταπολεμήσεως τὰ ἐξυπηρετοῦντα τὸν σκοπὸν αὐτὸν θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμόζονται ἀνεπιδεξιμίας ἐξαιρέσεως ἐπὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἢ ἐκτέλεσις των θὰ πρέπει νὰ ἀνατεθῇ ὅχι εἰς εἰδικὴ ἀστυνομία ἀλλ' εἰς τὴν συνήθη.

Τὸ συνέδριον ἰδιαίτερος ἐπιμένει ὅπως, συμφώνως μὲ τὸ δοθὲν ἤδη παράδειγμα ὑπὸ σαράντα κρατῶν, συσταθῇ παντοῦ γυναικεῖα ἀστυνομία, ἐπιφορτισμένη μὲ τὴν προστασίαν τῶν παιδιῶν καὶ παρέχουσα βοήθειαν καὶ προστασίαν εἰς τὰς γυναῖκας.

3) Ἡ συμμετοχὴ τοῦ νόμου εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐναντίον τῆς σωματεμπορείας πρέπει πρωτίστως νὰ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ προαγωγή ὑφ' ὅσας τῆς τὰς μορφάς, ἀνεπιδεξιμίας διακρίσεως καὶ εἰς τὸ νὰ διώκονται ἀμειλίκτως ὅλοι, ὅσοι, προῖργοι ἐμπορευόμενοι διευθύνται ὑπόπτων καταστημάτων, γίνονται πράκτορες ἐθνικοῦ καὶ διεθνούς ἐμπορίου γυναικῶν καὶ παιδιῶν καὶ ἀποκομίζουσιν καρποὺς ἀπὸ τὴν σωματικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ πληθίου των.

4) Ὁ σύγχρονος ἀγὼν κατὰ τῶν ἀφροδισίων νόσων πρέπει κυρίως νὰ βασίζεται ἐπὶ τῆς μεθόδου τῆς ἐλευθερίας: ἡ θεραπεία νὰ εἶναι ἐλευθέρη μυστικῆς ἀμισθοῦ. Εἶναι ἀδικον, εἶναι ἐναντίον πρὸς τὴν στοιχειωδεστέραν ψυχολογίαν, ἐπιζημίον πρὸς τὸ ὅλον ἀμυντικὸν σύστημα καὶ ἱατρικῶς ἀδικαιολόγητον νὰ ὑποβάλλονται ἀναγκαστικὰ μέτρα εἰς ὀρισμένα τμήματα ἀνθρώπων σαφῶς καθωρισμένα.

(μετάφρασις Φ. Π.)

Id. Perrelet.

Ομιλίαι μὲ τὴν Διλή.

Ἀνάγκη εἰς κρινεῖας

Σὲ βλέπω — εἶναι μέρες τώρα, Διλή — πὸν ὅλο στριφογυρίζεις τὰ φιγουρίνια καὶ τὰ καινούργια ζουρνάλ, κι' ὅλο, κάθε φορὰ, πὸν πέρνεις κάτι νὰ φορέσῃς, κρύφφαστενάξεις, τὸ κυττάξεις χωρὶς κέφι, ὥσῃ νὰ πρόκειται νὰ περιβληθῇς τοῖβωνα φιλοσόφου ἢ ράσο — ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παλαιὰ ἀπὸ ἀγριόμαλλο, ράσο, — μοναχῆς, πὸν ἐν τούτοις τόσο σὲ εἶχεν ἐνθουσιάσῃ ὥς μοντέρο, ὅταν πρόπερσιν τὶς Ἀποκορῆς τὸ φόρεσες γιὰ μασκαράτα... Ἦσουν, ἀλήθεια τότε, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς φοβερὲς καλόγερρες τοῦ Ἀρετίνου καὶ τοῦ Βοκκακίου, μιὰ ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς νόσιμες καὶ πολὺ «φριβόλ» Βενετσιάνες καλογρηοῦλες τῆς Τζουντέκμας τοῦ 18ου αἰῶνος!...

Ἀς ξαναγυρίσωμε, ὅμως, στὸ θέμα μας... Ἀναστενάξεις διαρκῶς, βλέποντα; τὰ καινούργια φιγουρίνια, καὶ τὰ παλῆ — δυὸ μηνῶν μό-

λις! — καπέλλάκια καὶ φορέματα... Ἄν ἦταν τοῦλάχιστον «ἀρχαῖα» θὰ εἶχες τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι εἶσαι «ἐξαντρίκ», ἐνῶ εἶναι μονάχα παλῆ... Δυὸ μηνῶν μονάχα!...

— Μὰ δυὸ μηνῶν, κύριε!... Ὅτι μοῦ ἔλεγε, ἂν ἤθελες νὰ μιλήσῃς παστρικά, μονάχα γιὰ σὰς τοὺς ἄνδρες μποροῦν νὰ εἶναι ἀκόμη καινούργια!... Γιὰ μᾶς τὶς γυναῖκες, εἶναι παλαιὰ, παμπάλαια προκατακλυσμαῖα, κατὰλληλα μόνον γιὰ νὰ φυλαχθοῦν στὸ ντουλάπι, καὶ νὰ ἐπισκευασθοῦν τὴν ἀνοιξή, πὸν θὰ ἔχει λησμονηθῇ ὅ,τι τὰ ἔχω φορέσῃ!... Τώρα, εἶναι παλαιὰ, παμπάλαια, καὶ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ καινούργια, καὶ δὲν τολμῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ, γιὰτι θ' ἀρχίσῃς ἀμέσως, μὲ ὅλο σου ἐκεῖνο τὸ πατρικὸ ὕφος πὸν ξέρεις νὰ πέρνεις σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις... Παλῆ αὐτό, ἀγαπητή μου, Διλή... Θέλεις καινούργια;... Μὰ, εἶναι, θαρρῶ ἀπλήρωτος ὁ τελευταῖος σου λογαριασμός!... Πῶς νὰ ἔρῃ καὶ δεύτερος!... «... Μὰ, ἂν εἶναι ὁ παλῆς λογαριασμός ἀκόμη ἀπλήρωτος εἶναι γιὰτι δὲν ἐφρόντισες νὰ τὸν πληρώσῃς!...».

— Παρντόν!... Παρντόν!... Ὁραῖα Διλή!... Εἶναι ἀκόμη ἀπλήρωτος; καὶ τὰ λεφτὰ πὸν σοῦ ἔδωσα;

— Δηλαδή, ὅχι... ναι... οὐφ! Μὲ κάνεις καὶ τὰ μπερδεύω... Ἐπειδὴ... Ὁχι, καλέ! Μὰ τί ἀνάκριση θὰ μοῦ κάνεις; Ὅταν δίνει κανεὶς λεφτὰ, δὲν κάθεται μὲ τὸ κονδύλι στὸ χέρι... Ἀλλως τε!...

Ὅλα αὐτὰ τὰ χαριτωμένα πράγματα, ἀγαπητή Διλή, κρύβονται, μέσα στὰ βονβὰ ἀναστενάγματά σου... Ὅλα αὐτὰ, πὸν κάποτε θὰ ξεσπάσουν μὲ νεῦρα, κλάμματα, λιποθυμίες καὶ... ἐξομολογήσεις!... Κι' ὅμως, θὰ ἦταν ἐπὶ τέλους περὶ ὀφέλιμο, νὰ τὰ λέγαμε ὅλα αὐτὰ ἀπὸ πρὶν... καί, πὸν ξέρεις; κάτι ἴσως μποροῦσε νὰ γίνῃ!...

Γ. ANNINOS

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ή μελέτη της δος Σοφίας Γεδεών. «Ο θεσμός της συνεργασίας των μαθητών ως μέσον κοινωνικής αγωγής» ή οποία εξεδόθη τελευταίως. Τò έργον αυτό αποτελεί την επί ύψησεια διατριβήν της συμπαθούς όσο και εκλεκτής αυτής επιστήμονος, ή οποία και άνηγορεύθη ύφηγήτρια της Παιδαγωγικής παρά του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η δος Γεδεών, όρμουμένη από την κεντρικήν ιδέαν ότι ή έλλειψις ίκανού κοινωνικού συναισθήματος και πνεύματος συνεργασίας είναι όχι μόνον ένα κύριο γνώρισμα του χαρακτήρος του Έλληνος αλλά αποτελεί και ένα σημαντικό έμπόδιο στην πρόοδον του και την ευημερία του, εξήγησε τον θεσμό της σχολικής συνεργασίας ως μέσον προαγωγής του ύστερου αυτού κοινωνικού συναισθήματος. Χάρης δε στον επιμελεημένο και συστηματικό τρόπο της εργασίας της, κατέληξε σε ώρισμένα θετικά συμπεράσματα που θα βαρύνουν πολύ όχι μόνο στην εξέλιξιν του θεσμού αυτού μέσα στην εκπαίδευσί μας, αλλά ιδίως στην ανάπτυξη της κοινωνικής αλληλεγγύης και φιλαλληλίας του Έλληνος εν γένει.

Τò μεγάλο πλεονέκτημα της μελέτης αυτής είναι ότι δεν στηρίζεται στην άπλη θεωρία και σε μελέτες άλλων, αλλά στις πρακτικές έρευνες και εφαρμογές τις όποιες ή ίδια τόσο ευσυνείδητα διεξήγαγε εις τας γυμνασιακάς τάξεις του Πειραματικού Σχολείου όπου τυγχάνει καθηγήτρια. Δεν πρόκειται εις τò σημείωμά μας αυτό να αναλύσωμε τας μεθόδους που ή δος Γεδεών ή να κρίνωμε την αξίαν των ήμερολογιακών παρατηρήσεων των έρωτηματολογίων κτλ. των όποιων έκαμε χρήσιν διά την επιστημονικήν της εργασίαν. Αυτό θα ήτο έργον ειδικωτέρων ήμων. Άπλά μόνο θέλωμε να εξάρωμε την ήθική σημασία των πορισμάτων της μελέτης αυτής, που αποδεικνύουν άφ' ενός ότι ή ύπαρξις του κοινωνικού συναισθήματος αποτελεί την βάση κάθε ανθρωπισμού, και άφ' έτέρου ότι αι εκπαιδευτικά μέθοδοι που θα χρησιμοποιήση τò σχολείο συντελοούν εξαιρετικά στην προαγωγή και ανάπτυξιν του, αποτελοούν δηλαδή ένα σημαντικό συντελεστή της κοινωνικής αγωγής του παιδιού. Έπι πλέον δε να τονίσωμε ότι ή επιστημονική αυτή διατριβή είναι γραμμένη τόσο σαφώς ώστε ή ανάγνωσις της να είναι εύχερης και διά τους μη άπικλειστικά «ειδικούς» και να κρατεί μέχρι τέλους άμείωτον τò ενδιαφέρον των.

Ε. Π.

Μία εκδήλωσις εργασίας και νεότητας

«Τò Σκολεϊό μας». Περιοδικό των Έκπαιδευτηρίων Μίνας Αηδονοπούλου. Τò ψηλό μου Ίδανικό.

«Θάμουνα δε θάμουνα όχτώ χρονών παιδι όταν μιά μέρα καθισμένη σε μιá γωνιά μαζί με τους μεγάλους άκουγα τί λέγανε, παίζοντας με την κούκλα μου. Έκεί που άσχολιόμουν με τις μπουκλες της, ξεχώρισα μιá λέξη, μιá παράξενη λέξη, που την άκουγα για πρώτη φορά, «Ίδανικό». Κτύπησε παράξενα στ' αυτιά μου, την είπα δυό, τρεις φορές μέσα μου, δεν ξέρω γιατί, ίσως για να μου μείνει, τò χέρι μου άφησε την κούκλα και τ' αυτί μου τεντώθηκε λαίμαργον στην κουβέντα των μεγάλων. Και οι μεγάλοι μιλούσαν άκατάπαυστα ένθουσιασμένοι, κοκκινισμένοι ιδρωμένοι, κουνώντας τα χέρια, προσπαθώντας με κάθε τι να κάνουν φανερή τη σκέψη τους, τò ιδανικό τους. Κ' ή θεία είπε πώς άνθρωπος χωρίς ιδανικό δεν ύπάρχει και ό θείος συμπλήρωσε πώς κι αν ύπάρχει δεν είναι άνθρωπος και ό μπαμπάς κουνώντας τò κεφάλι συμφώνησε και άπ' του παπού τò στόμα βγήκε μιá λέξη «κούφις»...

Άς μή νομίζει κανείς πώς πρόκειται για αυτοβιογραφία κανενού γνωστού λογοτέχνη. Τò δροσερό και τέλειο αυτό κομματάκι που συνεχίζεται με χάρη και χιούμορ, βρίσκεται στο μαθητικό Περιοδικό «Τò Σκολεϊό μας» τεύχος Ιουνίου και γράφτηκε από μιá μαθήτρια. Θέλετε και τόνόμά της; Φανή Παπαλουκά. Δ' Γυμνασίου.

Και δεν είναι μόνο τούτο «τò καλό» που παραθέσαμε διαλεγμένο στην τύχη ανάμεσα σε άλλα εξίσου ζωντανά, άπλά και καλογραμμένα πραγματάκια. Άρθράκια, σκέψεις, σάτυρα, περιγραφές, όλα γραμμένα σε άφορη δημοτική, άβίαστα και καλосυνταγμένα.

Είναι να τα ζουλεύεις τα παιδιά αυτά που πέσανε σε τόσο καλά χέρια γιατί βέβαια δεν υποθέτουμε ότι οι μαθήτριες και οι μαθητές όλων των γυμνασίων μας νάναι σε θέση να εργασθούν έτσι.

Αν συνέβαινε αυτό δε θα ύπήρχαν τότε άποφοιτοι γυμνασίων που δεν μπορούν να γράψουν δυό άράδες χωρίς άσυνταξίες και προ πάντων χωρίς ποτέ να καταφέρουν να πουν αυτό που θέλουνε.

Ευρώ μιá γλώσσα θα πεί μπορώ και εκφράζω τη σκέψη μου σωστά μ' αυτήν χωρίς να μου γλιστρήσει τò νόημα και να μὴν μπορώ να τò περιμαζέψω.

Δεν εύχομαι οι συντάκτριες του ώραιου περιοδικού να γίνουν όλες λογοτέχνισσες, αλλοίμονό μας, αλλά να γίνουνε Έλληνίδες που ξέρουνε να γράφουνε τα αισθήματα και τις ιδέες των Έλληνικά όπως εκφράζει μιá Ευρωπαία τὰ νοήματά της στη γλώσσα της και γράφει σωστά εκείνο που θέλει να πεί.

Η εργασία που γίνεται στα εκπαιδευτήρια Μ. Αηδονοπούλου από δασκάλους φωτισμένους κέργατικούς φαίνεται ναρχίζει από τις τάξεις του Δημοτι-

κού και έτσι στο Γυμνάσιο δίνει αυτά τὰ λαμπρό άποτελέσματα. Μου έμεινε αλησμόνητο τò άρθρο «Άς Άγαλιώμαστε» που διάβασα σε προηγούμενο τεύχος και που τότε γράφει κάποια μαθήτρια του γυμνασίου. Λεγότανε Παναγιωτοπούλου. Η μνήμη μου διατήρησε τò όνομα πράγμα που σημαίνει πώς αυτό που διάβασα είτανε πολύ-πολύ καλό. Τα κουρασμένα μας κεφάλια κάνουνε μιá διαλογή από τò ύλικό που τὰ παραφορτώνουμε και πετούνε για να ξελαφρώσουμε ότι κακή τροφή τὰ ταγίσουμε. Έτσι τò όνομα ή ό τίτλος ή τò θέμα που θα παραμείνει ένός πράγματος πρέπει εξάπαντος νάναι καλό για να γλυτώσει την άβαρία.

Έκείνο που είναι όμως συγκινητικό, είναι οι μικρές έντυπώσεις των παιδιών του Δημοτικού. Σύντομες και εκφραστικές σου δίνουνε μιάν αληθινή χαρά στην ψυχή.

Ίδου τί γράφει ένας μικρός της Β' Δημοτικού για τò Πάσχα και πώς με λίγα λόγια δίνει την έντύπωσί του από τη μεγάλη αυτή γιορτή.

«Τò Πάσχα είναι ή καλύτερη γιορτή του χρόνου γιατί τσουγκράνε τὰ αυγά τὰ κόκκινα, που πίνουνε τò άρνί, που σουβλίζουνε τò κοκορέτσι στη σούβλα και τρώνε και λένε «Άχ! τί ώραία φαγιά! Νά τὰ είχαμε κάθε μέρα».

Ένας άλλος. «Τη Μεγάλη Πέμπτη που θα βάφη ή μαμά μου τὰ αυγά, σκέφθηκα χωρίς να πω σε κανέναν τίποτα να ρίξω μέσα στην κατσαρόλα ένα ξύλινο αυγό, για να σπάσω όλα τὰ άλλα αυγά. Τί ώραία! Άπό τώρα χαίρομαι».

Και ένας μικρός ακόμη μās περιγράφει δυό πρόσωπα μās λέει τις ιδέες του μās δίνει και μιá κατάσταση, όλα μαζί σε μιá φράση παιδιακίστικη που δεν μπορεί να μη γελάσεις και να μη χαρείς άμα τη διαβάσεις.

Δευτέρα 26 Άπρ. 1937.

«Σήμερα στο διάλειμμα παίζαμε ώραία, σε λίγο ήρθε μιá χονδρέλα σαν βόδι και συλλογίσθηκα πώς αν δώση μιá μπουνιά, ό Γιάννης θα πέση κάτω και θα σηκωθή να κάτση στο μπάγκο να κλαίη και τὰ άλλα θα γελάνε και ή χονδρή με τò Γιάννη έπειδή ταιριάζουν θα πανδρεφθούν για όλα τὰ χρόνια».

Αν θέλαμε να αντιγράψουμε τὰ ώραία και παραστατικά λογάκια των παιδιών θάπρεπε να ξεσηκώσουμε όλο τò περιοδικό.

Έκείνο που τελειώνοντας πρέπει να προσθέσουμε είναι ότι μέσα στις φροντισμένες σελίδες του περιοδικού κάνουν έντυπωση όχι μόνο ό τρόπος με τόν όποιο εκφράζονται τὰ πράγματα αλλά και ή σκέψη, ή εργασία, ή σοβαρότητα που ύπάρχει. Και όλα αυτά, για να καλλιεργηθούν, να προκόψουν και να καρποφορήσουν χρειάστηκαν τόν καλό δάσκαλο. Ό καλός δάσκαλος είναι λίγο-πολύ Θεός.

Δημιουργεί πλάσματα άνθρωπινα μορφωμένα, με την εργασία του, την αγάπη και την ύπομονή.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΣΤΑΥΡΟΥ

Εταιρεία Προστασίας Άνηλίκων

Τò έτος 1924 τη πρωτοβουλία του Έκπαιδευτικού Τμήματος του Έθνικού Συμβουλίου των Έλληνίδων συνεστήθη ό Σύλλογος «Προστασίας Κρατουμένων Γυναικών και Άνηλίκων».

Τò Σωματεϊον τούτο, του όποιου σκοπός είναι ό περιορισμός της έγκληματικότητας διά της προστασίας, επιβέβως, παροχής εργασίας εις τὰ άποφυλακίζόμενα ανήλικα ίνα προσαρμοσθώσι πάλιν εις την κοινωνίαν και αποτελέσωσι χρηστά μέλη αυτής, είναι τò πρώτον εν Έλλάδι patronage, τò πρώτον Σωματεϊον τò όποϊον έστρεψε την προσοχήν του προς την κοινωνικήν αυτήν πληγήν. Η δρᾶσις του Συλλόγου δεν περιωρίσθη μόνον εις τὰ άποφυλακίζόμενα διά τὰ όποια διαπάναις του μεγάλου ευεργέτου Έμμ. Μπενάκη ιδρύθη ό «Σταθμός Έφήβων» εις τόν όποϊον ευρίσκουν μητρικήν όλως περίθαλψιν και φροντίδα, αλλά έπεξετάθη και επί των υποδίκων και των υπό όρον άποφυλακισμένων. Τò Υπουργείον της Δικαιοσύνης δι' έγκυκλίου προς άπάσας τας Εισαγγελικάς Άρχάς έγνωρίσεν την ύπαρξιν και τόν σκοπόν του Συλλόγου και ή εκ μέρους του ράτους ήθική ύποστήριξις ήτο ή βάσις της κατόπιν δράσεως του Σωματεϊου. Μέχρι της δημοσιεύσεως του Νόμου «περι δικαστηρίων Άνηλίκων» διά την σύνταξιν και δημοσίευσιν του όποιου πολύ έμερίμνησε και επάλασεν ό Σύλλογος, Έφορεία εκ Κυριών έφρόντιζε διά τους υποδίκους να εισαχθώσι ταχέως εις δίκην και κατά την ήμέραν της δίκης παρίστατο εις τò δικαστήριον και διεφώτιζε τους δικαστάς περι του δικαζόμενου παιδιού, και διά τους υπό όρον άπολυομένους, των όποιων ανέλαμβανε την παρακολούθησιν αλληλογραφούσα μετά των κατά τόπους Έφορειών των Φυλακών, των δικαστικών, άστυνομικών και κοινοτικών άρχων διά την εξακρίβωσιν του τρόπου της ζωής των. Ό Σύλλογος σκοπόν είχε να συνεχίση την δρᾶσιν του εις ευρύτερον κύκλον εάν εφηρμοζετο ό Νόμος περι δικαστηρίων Άνηλίκων. Άλλά δυστυχώς λόγω πολιτικών άνωμαλιών και οικονομικών δυσχεριών δεν εφηρμόσθη μέχρι σήμερα και ή δρᾶσις του Συλλόγου περιωρίσθη εις την περίθαλψιν των άποφυλακισμένων.

Πρό όλίγων όμως ήμερών έγινε ένα σπουδαϊον βήμα πολιτισμού και προόδου. Ό Σύλλογος κατόπιν πολλών ενεργειών και κόπων κατώρθωσε να επιτύχη μιάν των κυριωτέρων επιδιώξεών του. Ό κ. Υπουργός της Δικαιοσύνης κατόπιν συνεννόσεως μετά των αρμοδίων δικαστικών άρχων έδωκεν έντολήν να συσταθῇ ειδικόν δικαστήριον αποτελούμενον από τόν Πρόεδρον, τόν Εισαγγελέα και δυό δικαστάς και να όρισθῇ ιδιαίτερα δικάσιμος ήμέρα διά τους άνηλικούς.

Την πρώτην ταύτην δικάσιμον παρηκολούθησαν και μέλη του Συμβουλίου της Εταιρείας κατόπιν ειδικής προσκλήσεως, άτινα παρόχον διαφωτιστικᾶς

πληροφορίας βάσει των συλλεγμένων στοιχείων περί της ζωής των υπό δίκην ανηλίκων και του οικογενειακού των περιβάλλοντος. Αί πληροφορίες αὐται μεγάλως ηὐκόλυναν καὶ διεφώτισαν τὸν δικαστὴν εἰς τὸ ἔργον.

Ἡδὴ συζητεῖται σοβαρῶς τὸ ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου «περὶ Δικαστηρίων Ἀνηλίκων», ὠρίσθη μάλιστα πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδημόνων ἥτις ἀνέλαβε νὰ μελετήσῃ τὰς δυνατότητας καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς του.

ΟΛΙΑ Δ. ΜΑΝΟΥ
Τμηματάρχης Ὑπουργείου Δικαιοσύνης

Οἱ κόρες τοῦ Νηρέα.

Πατώντας σὲ βελούδα μαλακὰ
Στὶς κοχυλίενες νῆς σπηλιὲς ἀγνάντια
Καὶ γύρω ἀπ' τὰ κοράλινα παλάτια
Τῆς Ἀμφιπόλεως
Χορεύουν τοῦ Νηρέα οἱ κόρες
Τοῦ Ἥλιου ἀνιφεγγίσματα.
Μεσ' στοὺς σμαράγδινους βυθοὺς
Κι' ἔχουν γιὰ μόνη φορεσιὰ μαργαριτάρια
Στὴ μαρμαρένια τραχηλιά.

Ἔχουν κοχύλιους αὐλοὺς
Ποὺ μὲ τὰ θεῖα τραγούδια
Μεσ' στὶς βαθιεῖς σπηλιὲς
Ἀντιλαλῶν,
Καὶ κούνιες τὰ στρεϊδόστρακα πλεγμένα
μεσ' στὰ φύκια

Ποὺ συγχρονιστὰς τὸ ἥρεμο νερὸ
Καὶ παίζουνε χορεύοντας μὲ τ' ἄλκινα κοράλια.
Καὶ κόκκινα στεφάνια κεντοῦνε στὰ μαλλιά.

ΑΓΓΙΑ ΓΑ ΖΑΝΝΟΥ

Ἀποθέωση

Τὸ δέλλει ἀπόψε χρυσαυτοὺς σκορπίζει
στ' ἀρχαῖα μνημεῖα φλογερὰ, ἀνασταίνει
εἰδύλλια τῶν Θεῶν καὶ ζωγραφίζει
μιὰν ἀποθέωση φωτολουσμένη

Σὰν ἀπὸ κάποιων Σιληνῶν τὰ χέρια
νὰ ξεύφωγαν τὰ δλόγιμα ποτήρια
κι' ὀλοξανθὰ χυθῆκαν πανηγύρια
ἥλιον σπονδῶν σ' Αὐγούστου μεσημέρια

Κι' ἀπὸ χρυσόροδα στεφανωμένη
Βακχίδα ἡ ψυχὴ μου ἐρωτευμένη,
μεθαίει ἀπ' τὸ πυρὸ κρασὶ ποὺ πίνει,
ἀχόρταγῃ σ' ἀστραφτερὸ λαγύνη.

ΑΘΗΝΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ἐκδόσεις

Ἐξεδόθησαν: Λεο Φέρτερο, Τελευταῖα ποιήματα — μετάφραση καὶ πρόλογος ὑπὸ Γιάννη Γ. Σφακιανῆ. Ἀθήναι Κασταλία 1937.

«Ὁ Λέο Φερρέρο», λέγει στὸν πρόλόγόν του ὁ κ. Σφακιανῆς, «εἶνε ἀπὸ τοὺς ποιητὲς ποὺ πέταξαν μὲ τὰ φτερά τῆς ποιήσεως».

Πέθανε στὰ τριάντα τοῦ χρόνιου μὲ τὴ πικρία στὰ χεῖλη τῶν ἀνεκκληρώτων πόθων τῶν ἀνθρώπων ποὺ μένουν στὸ μισόστρατο. Τὰ ποιήματά του εἶνε αὐτοαναλυτικά καὶ φιλοσοφικά σκιαγραφήματα λυρικῆς πνοῆς. Ὁ κ. Σφακιανῆς μετέφερε μὲ μαεστρίαν στὴ γλῶσσα μας τὴ θλιβερὴ χάρη καὶ τὴ μελαγχολικὴ σκέψη τοῦ ποιητῆ. Οἱ στίχοι, μᾶλλον ἢ λυρική προῖσα διαβάζονται εὐχάριστα κι' ἀφίνοι τὸν ἀναγνώστη σὰν λικνισμένο μέσα σὲ μιὰ ἀχλὺ ἐλπίδας καὶ ἀπελπισίας.

Συνιστοῦμεν θερμῶς στὶς ἀνεγνωστρίες μας τὴν περισπούδαστον μελέτην τῆς κυρίας Ἑλμίνας Παντελάκη «Προβλήματα τῆς Ἐφηβικῆς Ἡλικίας» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ ὑπ' ἀριθ. 10 τεύχος τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου γονέων. Ἡ ἐφηβικὴ ἡλικία παρουσιάζει ἴσως γιὰ τὸν παιδαγωγό, γιὰ τὴν μητέρα τὰ μεγαλύτερα προβλήματα.

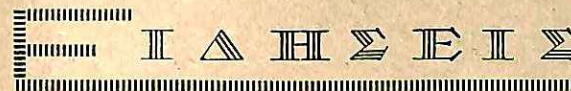
«Ὑπερβολές, νεῦρα ὑπερευαισθησία», γράφει ἡ κ. Παντελάκη, «πολὺ μεγάλες ἀξιώσεις, καὶ ἡ παράμικρότερη παρέκβασις, ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη δικαιοσύνη, σταθερότητα, ψυχραιμία καὶ λογικὴ, προκαλοῦν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπικίνδυνες συγκρούσεις, βιαιῆς ἐξεγέρσεις ποὺ συχνὰ φέρνουν στὸ ἀπροχώρητο».

Λίγες εἶνε οἱ μητέρες ποὺ δὲν θ' ἀντίκρυσαν μὲ τρόπο καὶ μὲ πόνο ψυχῆς αὐτὸ τὸ ἀπροχώρητο. Ἡ κ. Παντελάκη ἔρχεται νὰ δείξῃ πῶς νὰ τὸ προλάβουν, πῶς νὰ μὴν ἀποξενωθοῦν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τὰ παιδιά, ὅταν εἶναι ἐφηβικά.

Ἐλάβαμε τὰ ἐξῆς περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες: Ἔργασία, Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις Ἀκαδημαϊκῆ Ἱατρικῆ, Οἰκογενειακὴ Ζωή, Πανηγύτια, Δικαιοσύνη, ὁ Ἀγ. Τάσων καὶ Σωσίπατρος, Φίλος τῶν Ζώων, Ὑγεία, Πνευματικὴ Ζωή, Νεοελληνικά Συμπεράσματα, Κρητικὲς Σελίδες οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι, Φωνὴ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, Le Mouvement feministe de Zenska Rada, Bulletin du C. J. F., Le Bien public, Open Door, Le Mouvement de la Paix, Le femme Polonaise.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 11 τεύχος τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου γονέων «Πρακτικὲς Ὁδηγίαις Ἀνατροφῆς» περιέχει ωραίαν μελέτην τῆς κυρίας Χρυσούλας Κιασεόλου γιὰ τὴν Καλλιέργειαν τοῦ θερησκευτικοῦ αἰσθηματος καὶ τῆς εὐσεβείας στὸ παιδί.

Ἐξεδόθησαν: Ἀγλαῖας Ζάννου «Ποιήματα» Ἀθήναι, ἔκδοσις Κασταλία. Διὰ τὴν πολὺ ἀξίαν λόγου συλλογὴν αὐτὴν θὰ γράψωμε στὸ προσεχές τεύχος.

Ἡ ταμίας τοῦ Ε.Σ.Ε. καὶ μέλος τῆς Ἐκτ. Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, κ. Ρίτσα Κορομηλά, διωρίσθη, σύμφωνα μὲ τὸν νέον ὀργανισμό τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, προϊσταμένη τοῦ Τμήματος Μορφωτικοῦ Κινηματογράφου μὲ βαθμὸν τμηματάρχου α' τάξεως.

Ἀνεχώρησε ἐπιστρέφουσα εἰς τὴν ἔδραν τῆς ἡ καθηγήτρια τοῦ πανεπιστημίου Βρυξελλῶν, δνὶς Ἑλένη Ἀντωνοπούλου. Ἐλπίζομεν νὰ τὴν ξαναῖδοῦμε γρήγορα πάλιν μεταξύ μας.

Τὴν 4ην Ἰουλίου ἐ. ἐ. τὸ Σωματεῖον Κυριῶν καὶ Ἄδων Ἡλιουπόλεως «Ἡ Πρόοδος» ἐτέλεσε τὴν ἑορτὴν τοῦ Νηπιαγωγείου τοῦ τοῦ ὁποῖον ιδρύθη πρὸ ἑπταμῆνου καὶ εἰς τὸ ὁποῖον φοιτοῦν 60 νήπια 3—6 ἐτῶν. Τὰ νήπια μὲ τὴν ωραίαν μιλὲ στολήν των καὶ μὲ τὸν σηματοφόρον ἐπὶ κεφαλῆς, παρήλασαν πρὸ τοῦ συγκεντρωμένου πλήθους, τὸ ὁποῖον μὲ ἀληθῆ θαυμασμόν παρηκολούθησε τὴν ἑορτήν. Τὰ ποιήματα ἄσματα, μονόλογοι, διάλογοι καὶ χοροὶ τῶν μικρῶν, διεξήχθησαν μὲ ἀπόλυτον τάξιν καὶ πειθαρχίαν διὰ τοῦτο καὶ κατεχειροκροτοῦντο.

Οἱ παρευρεθέντες μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Πρόεδρος τοῦ Ἑθνικοῦ Συμβουλίου κ. Παλλοῦ Γεωργαντιᾶ ἀπεκόμισαν τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων καὶ συνεχάρησαν θερμῶς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν Δα. Εὐαγ. Μηλιδάκη Πρόεδρον, Ἑλ. Ταμπᾶ Ἀντιπρόεδρον, Μ. Ρηγάκη Γραμματέα Σοφ. Ζαφειροπούλου ταμῖαν καὶ μέλη τὰς κ. κ. Στ. Κιανίδου, Μ. Κατσουλοῦ, Μ. Κωνσταντινίδου καὶ Ἀδ. Χλόην Ζαχαρίου καὶ Ἑλένην Βατίστα. Σκοπὸς τοῦ Σωματείου τούτου εἶναι ἡ ὁλοκλήρωσις ὑπ' αὐτοῦ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας ἐν τῷ Προαστείῳ του καθὼς ἀνέπτυξεν ἡ Δνὶς Ε. Μηλιδάκη εἰς τὸν λόγον τῆς, ὅστις τοιαύτην ἐντύπωσιν ἐπροξένησε ὥστε ὁ παρευρισκόμενος κ. Μ. Μπούλακας νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Πρόεδρον ὅτι διαθέτει δραχ. 5000 εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ Σωματείου καὶ πρὸς ἰδρύσιν ἱατρείου.

Εὐχόμεθα ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα, τὸ ἀθορύβως τοῦτο ἐργαζόμενον Σωματεῖον, ὥστε εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τὰ διάφορα Σωματεία, ἀναλάβουν τὴν συγκέντρωσιν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας τῶν τόπων, ἵνα ἀπ' ἐνὸς μὲν θὰ εἶναι ἀποικισματικότερα ἡ Κοιν. Πρόνοια, καὶ ἀπ' ἑτέρου, τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας θὰ δύναται νὰ ἐνισχύῃ τοῦτο, ὡς ἐξυπηρετοῦντα τοὺς σκοποὺς του.

Εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς 18ης Ἰουνίου ἐ. ἐ. ἀναδημοσιεύεται ὡς ἐσφαλμένος δημοσιευθεὶς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 535 (τεύχος Α') τῆς 5 Δεκεμβρίου 1936 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὁ ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθ. 360 1936 «Περὶ κυρώσεως τῆς ἐν Γενεύῃ τὴν 11 Ὀκτωβρίου

1933 ὑπογραφείσης διεθνoῦς συμβάσεως περὶ καταστολῆς τῆς σωματεμπορίας ἐνῆλικων γυναικῶν».

Τὸ Ἑλληνικὸν Τμήμα τῆς Διεθνoῦς Ἑταιρίας ὑπὲρ τῆς Ἐμπορικῆς Ἐκπαιδεύσεως διοργανώνει ἀπὸ τῆς 10 μέχρι τῆς 26 Αὐγούστου σειρὰν διαλέξεων ἐπὶ Ἐμπορικῶν Βιομηχανικῶν καὶ Τεχνικῶν Θεμάτων σχετικῶν μὲ τὰ ἐμπορικὰ διαφέροντα τῶν Βιομηχανικῶν Κέντρων τῆς Ἑλλάδος τὰ ὁποῖα θὰ ἐπισκεφθοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 16 ἡμερῶν αἱ Ἀντιπροσωπεῖαι τῆς Διεθνoῦς Ἑταιρίας.

Αἱ ἀντιπροσωπεῖαι ἀποτελοῦνται ἀπὸ καθηγητὰς ξένων Πανεπιστημίων καὶ Βιομηχάνους εἰς τὴν χώραν τῶν ὁποίων ἄλλοτε ἔλαβον χώραν παρόμοιοι συγκεντρώσεις.

Πρόεδρος τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ κ. Κ. Παπαζαχαρίου, Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Κ. Λαμπίρης διειθυντὴς τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ Γεν. Γραμματεὺς ἡ καθηγήτρια κ. Κωνσταντῖνα Γεωργιάδου σύμβουλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἑθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων.

Ἀπὸ τῆς Διεθνoῦς Διάσκεψης Ἐργασίας στὴ Γενεύῃ. Δύο κύρια ζητήματα συνεζητήθησαν: ἡ ὀργάνωσις δημοσίων ἔργων ἐναντίον τῆς ἀνεργίας καὶ ἡ ὑψώσις τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας τῶν ἐργαζομένων παιδιῶν. Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ ὠμίλησεν ἡ δνὶς Grace Abbott ἀποσταλμένη τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως καὶ πρότεινε νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡλικία τοῦ ἐργαζόμενου στὴ βιομηχανία παιδιοῦ ἀντὶ στὰ 14. στὰ 15 χρόνια ἐπίσης ἀνέφερε ὅτι παιδιὰ 12—13 θὰ μπορούσαν νὰ ἐργασθοῦν 2 ὥρες τὴν ἡμέραν ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σχολικὴ του ἀσχολήση. Μὲ πολλὴ γλαφυρότητα ὑπεστήριξεν ἡ δνὶς Abbott τὰ αἷτια τῶν προτάσεων τῆς: ἀπομάκρυνσις τῶν ἐργαζομένων μὲ χαμηλὸ μεροκάματο, ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνθρώπων σὲ καιρὸ κρίσεως καὶ — αὐτὸ ποὺ γιὰ μᾶς εἶνε οὐσιώδες — ἐξασφάλισις τῆς εὐημερίας τῶν παιδιῶν καὶ αὐξήση τῆς ἐκπαίδευσ. εὗς των.

Δύσις Σταυρολέξου Αριθ. 1

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	Θ	Ε	Ρ	Ι	Ν	Α	—	Γ
2	B	Υ	Θ	Ο	Σ	—	—	—	Υ
3	A	P	N	H	T	I	K	O	N
4	Ξ	Ε	Ω	—	Ι	Ο	Υ	Τ	Η
5	—	Ο	Ν	Δ	Ο	Υ	Ρ	Α	—
6	Ω	Σ	—	—	Ν	Δ	—	Ν	Α
7	Δ	—	Ν	Α	—	Η	—	—	Β
8	Ε	Υ	Α	—	—	Θ	Υ	Μ	Α
9	—	Β	Ι	Α	Σ	—	—	Ε	Ε

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡ. 2

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Π	Ρ	Ο	Ξ	Ε	Ν	Η	Τ	Ρ	Α
2	Ρ	Η	Ξ	Ο	Σ		Τ	Ρ	Α	Μ
3	Ο	Ξ	Ι	Α		Α	Τ	Ι	Μ	Α
4	Δ	Ι	Α	Ν	Α		Α	Μ	Α	Κ
5	Ο	Σ		Ο			Α		Α	
6	Τ		Χ			Σ		Φ	Ρ	
7	Ι	Μ	Α	Σ		Π	Α	Λ	Α	Ι
8	Κ	Ε	Μ	Α	Ι		Λ		Ρ	Σ
9	Ω	Ρ	Α	Σ		Α	Μ	Π	Ο	Τ
10	Σ	Α	Μ	Ι	Α	Μ	Ι	Δ	Ι	Α

Οριζοντίως:

- 1) Όταν είναι άνυπαντρος, ασφαλώς φροντίζει δια τον εαυτόν της.
- 2) Πριγκιπόπουλο εκ Θράκης που εξετραγώδησεν ο Εύριπίδης. Κινούμενον σαρδελοκούτιον.
- 3) Ευλεία που δεν περισπάται. Δεν είναι τίμα.
- 4) Λατινική θεότης που χορησιμεύει για σάλτισμα. Κούνια μάλλον ναυτική και ξενόγλωσσο.
- 5) Αντωνυμία.
- 6) Δύο έκτα φρίκης.
- 7) Λουρί. Άλλοτε.
- 8) Το βαπτιστικόν όνομα άβαπτίστου άρχηγού φίλης Έπικρατείας. Αύχην των Άλπεων ή Γάλλος γλύπτης 1860-1912.
- 9) Έτσι πρέπει να είναι τα ψάρια, αν όχι της σιγμής. Η μίς αυτή έλυσεν το Μακεδονικόν ζήτημα.
- 10) Τα βρίσκουμε στους τοίχους να λιάζονται.

Καθέτως:

- 1) Όταν φέρεσαι έτσι δεν ύπηρετείς την πατρίδα.
- 2) Κοινώς τσάκωμα ή και σκάσιμο. Φέγγει μολονότι λείπει ή κεφαλή της.
- 3) Παρ'όλίγον άγία. Έντελώς τουρκικόν λουτρόν.
- 4) Αρχέγονο άγαλμα από το όποιον λείπει ή ούρά. Υπό την μορφήν αυτήν πωλούνται τ'αυτοκίνητα.
- 5) Σήμα και πρόθεσις.
- 6) Προλογίζει ένα βασιλέα.
- 7) Η μοίρα του άνιαχύρου. Λέγεται και ξυδάτο.
- 8) Θα έτρίβετο καλλίτερα με δύο μι Θα ήτο χορτακικό αν είχε δύο άλλα άλφα.
- 9) Που ήκούσθη ή φωνή; Όδηγούν τα πλοία.
- 10) Όσα δεν μακαρίζονται.

υπό Α. Γ. Κ.

Μόδες

Η μόδα εξωτερικεύεται κατά τον πιο αισιόδοξο τρόπο... καταργεί το μαύρο χρώμα, το χρώμα της θλίψεως, της απαισιοδοξίας. Πολύ έντονα κυριαρχούν φέτος τα ζωηρά χρώματα: όχι μόνο ή γραμμή δείχνει μία άτελεύτητη ποικιλία, μα και τα ύφασματα παρμένα από το φυτικό. Ζωϊκό και όρνυτό βασίλειο πα-

ρουσιάζουν άναρίθμητα σχήματα εις άνθη και λουπά. Κάτω το μαύρο λουπόν. Η μόδα σ'ας θέλει εύθυμες και αισιόδοξες, κυρίες μου!

Οί εικόνες σ'ας δείχνουν δύο κομτλέ για τη διά- λασσα. Το πρώτο είνε από ζέροσεύ μπλέ μαρίν. Τα σόρτ άρκετά φαρδύα κατεβαίνουν ώς το γόνατο. Το άλλο είνε από άσπρο λινό ή φούστα κουμπώνει έμ- πρός: την φορούν πάνω από το σόρτ ή το τρικόν του μπινιού. Η ζακέττα έχει μακρούα μανίκια. Στην άλλη ζακέττα, πολύ φαρδύα, έχει κοντά μανίκια.

ΟΔΗΓΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Χρήσιμος για κάθε όργανωσι για κάθε έπιχειρήσ και ιδιώτη.

10 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 10

Πωλείται εις τα κεντρικά βιβλιοπωλεία και εις τα γραφεία μας.

"L'HELLÉNIS,"

Organe mensuel du Conseil National
des Femmes Hellènes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26

Athènes, Août 1937

Le 30 Juin eut lieu l'inauguration officielle du terrain de jeux appartenant au Conseil National des Femmes Hellènes et situé à Petralona, quartier populaire de notre ville. En présence du Ministre-Gouverneur d'Athènes, M. Kotzias, du directeur de l'Education Physique, M. Carvelas, de la présidente de notre Conseil, Mme R. Georganta et d'un nombreux auditoire 2.000 enfants prêtèrent leur serment de petits athlètes:

«Je jure, qu'en ce lieu sacré, je cultiverai mon corps et mon âme selon les lois morales non écrites, afin de transmettre plus tard à la société des idées nobles. La tendance vers le bien...»

Mme Th. Kokolis, qui préside notre section de l'Education Physique, remit à M. Kotzias et à Mme R. Georganta une médaille commémorative de cette fête, puis, elle exprima la reconnaissance profonde de la jeunesse envers M. le Ministre de l'Agriculture qui, dans un mouvement de noble compréhension, nous a cédé le terrain de Petralona, M. le Ministre de l'Education dont la générosité a permis les premières installations, M. le Ministre-Gouverneur d'Athènes qui observe avec le plus vif intérêt nos efforts et qui, les aménagements indispensables terminés, se propose d'offrir à nos petits protégés une piscine, un dispensaire, etc.

Notre journal annonce avec le plus vif regret la mort de Julie D. Dragoumis survenue à Poros le mois précédent.

Epouse et mère de famille accomplie, J. D. était douée d'un riche talent d'écrivain qu'elle a toujours placé au service de sa grande patrie héroïque, la Grèce, et de Poros, son île si chère. Les visions qu'elle en a laissées, font imprégnées d'une atmosphère évocatrice faisaient écrire au critique anglais du Punch: «J'ai senti, en lisant «Histoires Poriotas» de J.D. combien j'étais étranger dans un pays qui m'était parfaitement inconnu quoique, jusqu'alors, mon éducation classique m'avait fait supposer en connaître quelque chose. Cette terre recouverte de vignes et d'oliviers embaumée le thym et la myrte; dorée de citrons, pourpre de mûres et verte de ses figues pleines de sève. Une femme douée d'un rare amour pour la nature et les hommes de son pays m'a parlé et je connais maintenant tout ceci.»

«A Kozani» tel est le titre des remarquables nouvelles patriotiques, relatives à la guerre de 1912-13, que nous lui devons; mentionnons aussi ses livres pour enfants, écrits avec amour, et qui font les délices des jeunes par leur vivacité la simplicité de la langue, la joie qui s'en dégage.

Plusieurs nouvelles inédites de J. D. furent publiées dans ce journal. Nous payons aujourd'hui un tribut d'affection et d'admiration à celle qui fut, pendant de nombreuses années, sa collaboratrice précieuse.

Nous publions avec joie et fierté une photographie récente de Melle Hel Antonopoulou, professeur à l'Université de Bruxelles et envoyée en Grèce comme sa représentante aux fêtes du centenaire de l'Université d'Athènes. Melle Antonopoulou vient de nous quitter, mais son séjour parmi nous a procuré aux membres du comité exécutif de notre Conseil ainsi qu'à plusieurs de nos collaboratrices le vif plaisir de connaître ou de revoir notre distinguée compatriote. Il a aussi permis quelques entretiens qui, nous n'en doutons pas, seront prouvés très féconds pour notre Conseil. On connaît l'intérêt et la sympathie que lui témoigne Melle Antonopoulou.

A la suite d'une loi récemment promulguée, la première Ecole gouvernementale de Soeurs Visitantes et Infirmières, en mémoire de la Reine Sophie, ouvrira ses portes dès octobre prochain.

Malgré l'existence de deux écoles d'infirmières appartenant l'une à la Croix Rouge, l'autre à l'hôpital Evangelismos, ce n'est qu'après une dizaine d'années que sera atteint le nombre d'infirmières correspondant aux besoins des hôpitaux de l'Etat et du Gouvernement ainsi qu'à ceux des cliniques de l'Université et des cliniques privées. Nous avons donc tout lieu d'applaudir à l'institution de la première école gouvernementale visant à toucher ce but.

On doit à l'initiative de l'institution américaine Near East et du Rotary Club d'Athènes la fondation d'une Société pour la Protection des enfants infirmes.

1) Recherche des enfants infirmes, diagnostic de l'infirmité. 2) Traitement, si possible, ou procuration d'instruments orthopédiques. 3) Enseignement visant à l'adoption et l'exercice d'un métier. 4) Mesures gouvernementales, éclaircissement du peuple pour prévenir par tous moyens la maladie, telles sont les directives de la nouvelle Société. Ses recherches sont déjà commencées, Mme E. Pope, spécialiste des questions sociales, s'étant offerte à aider les membres du Conseil.

Deux cents enfants au-dessous de 16 ans sont déjà inscrits dont 60 ont besoin d'instruments. Le ministre de l'Assistance Publique observe avec intérêt l'oeuvre de la Société et promet d'étudier les possibilités de collaboration et d'aide gouvernementales.

Sous l'initiative de notre section de l'Education a été instituée en 1924 une Société pour la protection des Femmes et des Enfants Détenus dont l'activité s'est plus d'une fois démontrée efficace et bienfaisante. On attendait le vote, toujours remis, d'une loi relative aux Tribunaux de Mineurs pour élargir le champ d'action de la société, quand, par ordre de M. le Ministre de la Justice, un tribunal spécial siégeant à date fixe a été récemment institué.

A sa première séance, le Conseil de la Société spécialement invité, a fourni des informations éclaircissantes sur les mineurs prévenus, facilitant ainsi la tâche des juges.

La question de la loi relative aux Tribunaux de Mineurs se trouve donc encore une fois sur le tapis; les efforts de la Société pour la protection des Femmes et des Enfants Détenus tendent à en assurer la promulgation.

Πρὶν γεννηθῇ τὸ παιδί

Τὸ νέο βιβλιάριον CLAXO πραγματευόμενον περὶ τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης παρέχεται δωρεάν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.

..... ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 22 — ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἔναντι λήψεως γραμματοσήμου τριῶν Δραχμῶν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικόν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

ΠΑΡΕΧΕΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΒΟΥΛΑΣ

Ἐκάστην Πέμπτην 12-1 μ. μ.

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

LAMBO
ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ

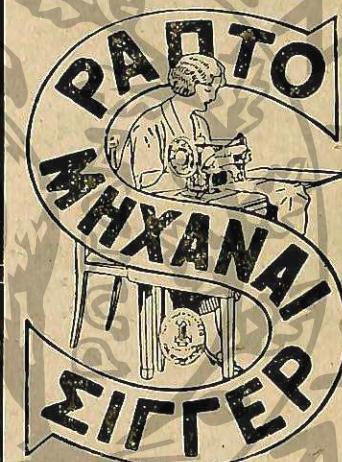

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Ἐφαρμόζεται μὲ μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλιμάτων μὲ τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς μὲ ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν. ==

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ΠΡΟΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT

ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΕΝ ΣΥΝΟΛΩ.

ΔΡΧ. 1.950.000.000

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΑΡΕΧΕΙ :

- Βραχυπρόθεσμα καλλιεργητικά δάνεια.
- Μεσοπρόθεσμα και Μακροπρόθεσμα δάνεια δια την συμπλήρωσιν τών ἐφοδίων τών ἀγροτῶν καὶ τὴν βελτίωσιν τών κτημάτων.
- Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ γεωργικῶν προϊόντων.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ :

- Προστατεύει τὴν τιμὴν τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ μεσολαβεῖ διὰ τὴν διάθεσιν τῶν ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατανάλωσιν.
- Ἐνισχύει τὴν κτηνοτροφίαν, σιτοτροφίαν, μελισσοκομίαν, δενδροκομίαν καὶ λοιποὺς γεωργικοὺς πλουτοπαραγωγικοὺς κλάδους.
- Καθοδηγεῖ μὲ τὰς γεωπονικὰς τῆς ὑπηρεσίας τὸν ἀγροτικὸν κόσμον καὶ ἐποπτεύει τοὺς Συνεταιρισμοὺς, ἐνισχύουσα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συνεταιριστικοῦ πνεύματος.
- Ἀσφαλίζει τὰ γεωργικὰ προϊόντα μετὰ κινδύνων πυρός.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ :

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ : 3 3/4 % μέχρι 125.000 δραχμῶν

ΟΨΕΩΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

ὑπὸ τοὺς καλλιτέρους ὅρους

Τὰ ἐπιτόκια προθεσμίας ποικίλλουν ἀναλόγως τῆς προθεσμίας τῆς καταθέσεως. Αἱ καταθέσεις ἔχουσι πρόσθετον ἀσφάλειαν τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους καὶ ἀπαλλασσόμεναι τελῶν χαρτοσήμου ἐνεργοῦνται εἰς :

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : Ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Πανεπιστημίου 31.

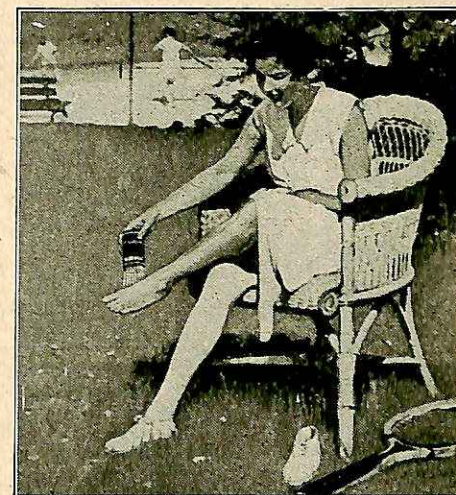
ΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : Ἐν Ἀγίῳ Νικολάῳ, Ἀργινίῳ, Ἀργεῖ, Βάμῳ, Βερροίᾳ, Διδυμοτείχῳ, Δράμῳ, Ἡρακλείῳ, Θεσσαλονίκῃ, Ἰωαννίνοις, Καβάλλᾳ, Καρδίτῃ, Κερκύρᾳ, Κοζάνῃ, Κομοτηνῇ, Λαμίας, Λαρίσῃ, Λεβαδείᾳ, Μεσσήνῃ, Μυτιλήνῃ, Σάμῃ, Σουλιάστρῳ, Πάτραις, Πύργῳ, Ρεθύμνῃ, Σέρραϊς, Τρικινίῳ, Τριπόλει καὶ Χανίοις.

ΤΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ : Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει, Ἀνδριταίῃ, Ἀζιουπόλει, Ἀργοστολίῳ, Δελβινίῳ, Ἐδέσῃ, Ἐλασσώνι, Ἐλευθερουπόλει, Ζίχῃ, Θήβαις, Ἱεραπέτρα, Ἰστιάδᾳ, Καλάμῃ, Καλαμπάκᾳ, Καστοριά, Κορίνθῳ, Λαγκαδῇ, Ληξουρίῳ, Μεγάρῳ, Μεγαλοπόλει, Μεσολογγίῳ, Μοῖραις, Μουδανίοις, Ναυπλίῳ, Νέᾳ Ὁρεσιτιάδῃ, Νευροκοπίῳ, Νιγρίτῃ, Νικηφόρῳ, Παραμυθίᾳ, Πολυγύρῳ, Προσωτσάνῃ, Πύλῳ, Σάππαις, Σητεία, Σιδιροκάστρῳ, Σικωνίᾳ, Σουφλίῳ, Χαλκίδι, Χίῳ καὶ Χρυσουπόλει.

ΤΑΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ : Εἰς ὅλας τὰς ἄλλας Ἐπαρχιακὰς πόλεις ὅπου ὑπάρχουν Ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τὰ ὅποια καὶ τὴν ἀντιπροσωπεύουν.

DIALON Ἡ μόνη ἐπισημονικὴ πούδρα διὰ τὴν περιποίησιν τῶν ποδιῶν.

Ἡ Πούδρα DIALON ἀφαιρεῖ τὴν δυσάρεστον ὁσμὴν τοῦ ἰδρώτος, παρεμποδίζει τὴν ὑπερβολικὴν ἐφίδρωσιν, ἐξυπηρετεῖ ὅλους τοὺς ἀνδρῶν τῶν σπόρτ καὶ εἶναι ἀπαράμιλλος διὰ τὸ πούδρᾳρισμα τῶν βρεφῶν καὶ ἀπαραίτητος διὰ τὴν περιποίησιν αὐτῶν.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1909

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 28.366.500

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ , 116.061.828

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΟΡΑΗ 1 - ΤΗΛ. 30-047

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ (ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ) ΤΗΛ. 44-351

ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 6 - ΤΗΛ. 27-781

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΟΞΕΑΛ ΑΘΗΝΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ἡ μεγαλύτερα βιομηχανία εἰς τὰ Βαλκάνια καὶ τὴν Ἀνατολήν. Ἐγκαταστάσεις ἄνω τοῦ ἐνὸς δισεκατομμυρίου (1.000.000.000).

Μεταλλεῖα εἰς : Ἑρμιόνην, Κασσάνδραν, Ὠρωπὸν, Κορώνην καὶ Μήλον.

Χημικὰ προϊόντα : Ἐτησίᾳ παραγωγή 100.000 τόννοι.

Χημικὰ λιπάσματα : (ἅπλᾳ καὶ σύνθετα : Ὑπερφωσφορικά περιεκτικότητος 16-48 %, Θεϊκὴ Ἀμμωνία περιεκτικότητος 21 %. Φωσφορικὴ Ἀμμωνία (Ἀζωτοφῶς). Ἀνάμικτα διαφόρων τύπων. Ἐτησίᾳ παραγωγή 100.000 τόννοι.

Γεωργικὰ φάρμακα : Ἐτησίᾳ παραγωγή 1.000 τόννοι.

Εἴδη ὑαλοποιίας : Ὅμοια τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Εἴδη πλινθοποιίας : Πυρίμαχα ὄλικά.

Ἐξαγωγή προϊόντων τῆς Ἐταιρείας : Εἰς Τουρκίαν, Κύπρον, Παλαιστίνην, Αἴγυπτον, Ρωσίαν, Μαύρην Θάλασσαν, Δωδεκάνησα.

Προσωπικόν, (Επιστημονικόν, ὑπαλληλικόν, ἐργατικόν : 30 Χημικοί, 25 Μηχανικοί, 105 Γεωπόνου 6 Ἰατροί, 2 Ζωγράφοι, 210 Ὑπάλληλοι, 45 Ἐπιστάται, 4-6.000 Ἑργάται.

Γεωργικαὶ ὑπηρεσίαι : Χημεῖον Ἑρευνῶν (ἐδαφολογικοὶ ἀναλύσεις κλπ.) Γεωργικαὶ Ὑπηρεσίαι, ἐπαίδετον, Πρότυποι Αποδεικτικαὶ καὶ Πειραματικαὶ καλλιέργειαι. Γεωργικοὶ καὶ δενδροκομικοὶ Σταθμοί. Φυτοπαθολογικὰ Ἐργαστήρια. Μετεωρολογικοὶ σταθμοί.

Γεωργικαὶ ἐφορμογαί : Ἀγροὶ Σκαλιστικῆς καλλιέργειας σίτου. Ἀγροὶ Βαμβακοκαλλιέργειας. Ἀγροὶ ἀναπαραγωγῆς γλυκῶν λουτινῶν.

Γεωργικαὶ ἑνδόσεις : Περιοδικὸν «Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος» (40.000 φύλλα ὁποσολὴ δωρεάν). Παραρτήματα γεωργικὰ (ἀποστελλόμενα δωρεάν). Βιβλία Γεωργικὰ.

Ἀγορεύουν μετὰλλιον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Δέκα Ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ὑπερεκατὸν ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ ἐσωτερικοῦ 300 Πρακτορεῖα εἰς ὅλα τὰ ἄστικα καὶ γεωργικὰ κέντρα τῆς Ἑλλάδος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1937) „ 10.332.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ.

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήβαι	Μεσσήνη
Ἀργεῖον	Θήρα	Μιτυλήνη
Ἀγρινιά	Ἰθάκη	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Ναύπλιον
Ὑπέρμα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰωάννινα	Νιγρίτα
ἐν Καλλιθέᾳ	Καβάλλα	Σάνθη
ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ	Καλάβρυτα	Ὁρεστιάς
ἐν Παγκρατίῳ	Καλάμαι	Παῖδοι
Ἀΐγιον	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μιτυλήνης)
Ἀλεξανδρούπολις	Καρδίτσα	Πάτραι
Ἀλμυρὸς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πειραιεὺς
Ἀμαλίας	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μιτυλήνης)
Ἀμύνταιον (Σόροβις)	Καρναί (Ἅγιον Ὅρος)	Πόρος
Ἀμφίθεια	Καστοριά	Ποταμὸς
Ἀμφισσα	Κατερίνη	Πρέβεζα
Ἀνδρὸς	Κέρκυρα	Πύλος
Ἀργοστόλιον	Κιλκίς	Πύργος
Ἄρτα	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Ἀταλάντη	Κομοτινὴ	Σέρραι
Βάμος (Κρήτη)	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύνθηρα	Σικωνία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδάς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σῦρος
Διδημότειχον	Λάρισα	Τρίκαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Ἐδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Ἐλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Ἐλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ἡράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγιον	Χίος
Θεσσαλονίκη		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000